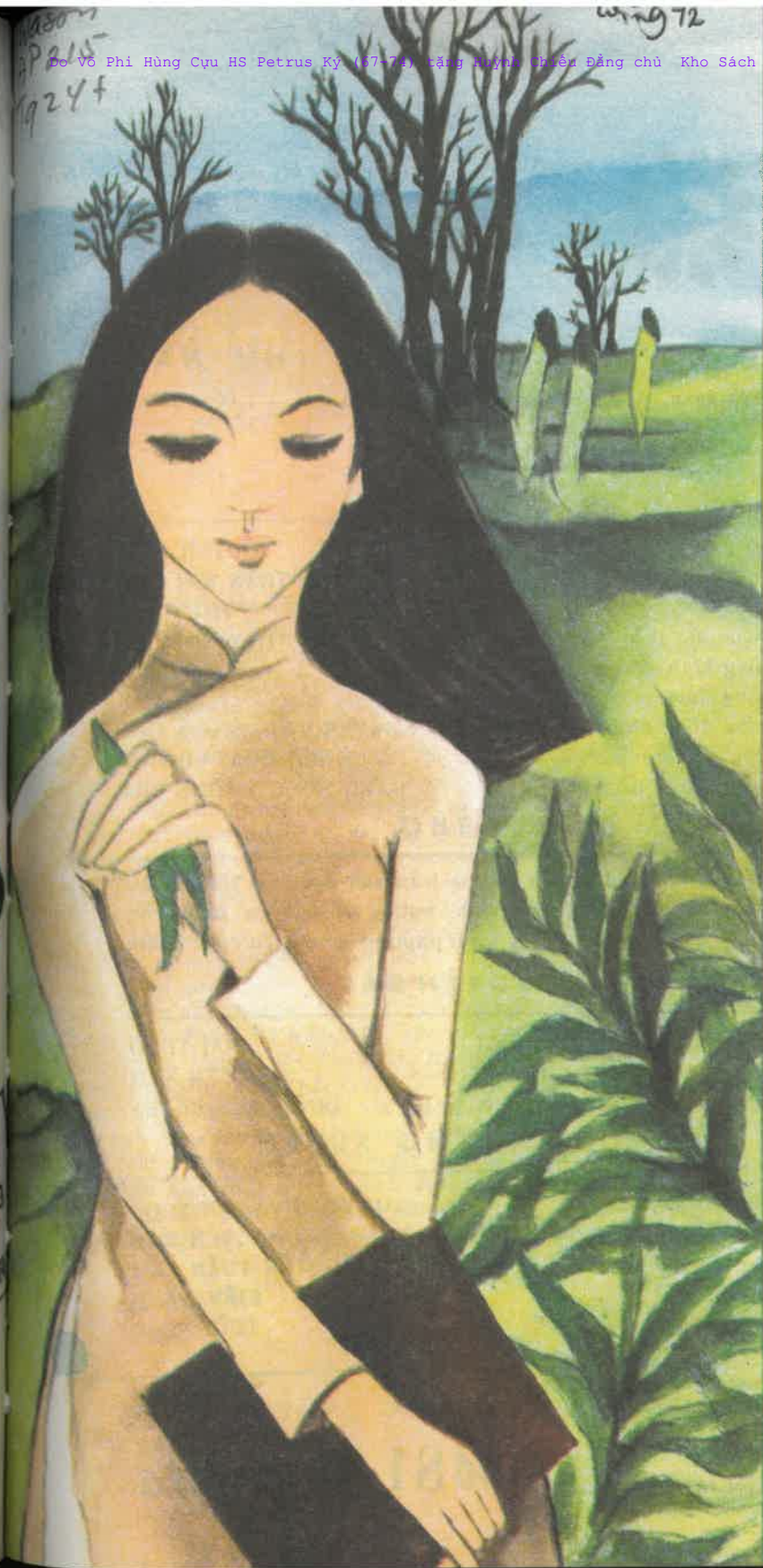

1980
P215
1924f

Đoàn Văn Phi Hùng Cựu HS Petrus Ky (197-70) Giảng Nghĩa Truyện Đăng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

trang 72

81

tuổi ngọc

tuần
báo
của
yêu
thương

CHỦ NHIỆM, CHỦ BÚT : VŨ MỘNG LONG
 THƯ KÝ : ANH CHI
 ĐẶC PHÁP VIÊN : PHẠM ĐÌNH THỐNG
 QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Sài Gòn — : Đ.T. 28.595

VĂN

từ một chuyến đi
 mỗi tình thơ
 giọt lệ ngày lớn khôn
 nghe gió thổi dài
 lồng kính vỡ
 sang đông
 mùa đông nhớ
 qua rồi, cơn mơ
 hạnh phúc màu hồng nhạt

QUỲNH LAN
 TRẦN THỊ B.T.
 THU DUY
 DUY NGUYỄN
 LÊ THƠ
 MAI
 NGUYỄN THỊ VÔNG VANG
 LÊ THỊ HOÀI VƯƠNG
 ĐẶNG NGỌC TƯỜNG CHI

THƠ

hoài diễm từ ● khánh linh ● trần văn nghĩa ● tôn nữ thu
 dung ● hoài đông ● trinh nương ● nguyên nhật ánh
 phan cảnh việt cường ● bình phương ● nguyên ngọc nghĩa

TRUYỆN DÀI

cửa trường, phía bên ngoài
 thư tình trên cát
 anh chỉ yêu dấu

MAI THẢO
 DUYÊN ANH
 ĐÌNH TIẾN LUYỆN

MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
 biết một biết mười
 bệnh mới lớn
 chụp phở
 bạn ngọc và tuổi ngọc

TÒA SOẠN VÀ BẠN NGỌC
 NGUYỄN THỂ
 NGUYỄN TUẤN ANH
 KIẾN VÀNG
 TUỔI NGỌC

BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

TUẦN LỄ TỜ 15-19-72 | số 81 | NĂM THỨ MƯỜI | GIÁ 60 đ.

Đợt bìa kỳ này gồm bốn số 78, 79, 80, 81 là nổi bìa ngùi của Tuổi Ngọc. Giấy của hãng Cogido không « đều tay ». Nghĩa là may mắn thì có tí láng bóng, rải ro thì nó giống mặt gỗ chưa bào. Ông offset Dầu cũng làm việc theo cảm hứng. Do đó, đợt bìa này mới trở thành nổi bìa ngùi. Và Đình Tiến Luyện lập tức đi tìm « sư tổ in offset » Nguyễn Thành Bá như hẳn đã giới thiệu ở số 80. Đợt bìa sắp tới gồm bốn số đặc biệt: 82 (Giáng Sinh), 87 + 88 + 89 (Xuân Hồng), 86 (Tất Niên), 90 (Tân Niên), giấy thật dày, láng bóng, giá tiền đắt gấp đôi giấy bìa vẫn in Tuổi Ngọc, ăn loát tại nhà in mới, được chăm sóc bởi kỹ tài Nguyễn Thành Bá, chắc chắn, sẽ làm bạn ngọc thích thú và lóa soạn hết bìa ngùi. Số 82, giai phẩm Giáng Sinh và thơ văn mùa đông dày 100 trang sẽ tới tay bạn ngọc trước ngày Chúa Cứu Thế ra đời. Đây là một tuần tập văn thơ có thể coi là hay nhất so với các giai phẩm Giáng Sinh của các bác trưởng thượng trong làng văn nghệ. Vì nó dày 100 trang nên bạn ngọc sẽ bị mua với giá 100 đồng Có đồng bạc một trang văn chương, rẻ quá! Phát hành số 82 xong, tòa soạn khởi sự làm số Xuân Hồng dày trên 200 trang với những sáng tác mới tinh vi của Hoàng Anh Tuấn, Võ Hồng, Vũ Bằng, Dương Nghiễm Mậu, Thanh Tâm Tuyền, Nguyễn Thị Thụy Vũ, Mương Mán, Mai Thảo, Nguyễn Xuân Hoàng, Duyên Anh, Đình Tiến Luyện, Từ Kế Tường, Phạm Đình Thống vân vân... Đặc biệt Xuân Hồng năm nay, Tuổi Ngọc giúp bạn Ngọc hồi tưởng một mùa xuân thanh bình của quê hương Việt Nam xa xưa bằng một truyện 30 trang Tuổi Ngọc. Truyện sẽ do Duyên Anh viết. Duyên Anh đang gồng mình sáng tác. Trang đầu xé bỏ đã nhiều lần. Xé bỏ nhiều là hy vọng sẽ xuất sắc. Bạn ngọc đón đọc số 82, số báo có cố gắng về hình thức và nội dung.

nhìn xuống
cuộc đời

hội thảo văn chương nhì đồng trên mặt báo

Kể từ hôm người ta thay đổi và làm mới hoàn toàn trang báo của người ta thì bên xảy ra một cuộc tham luận về sách báo nhì đồng rất ư là mị « bê bi » và cũng rất ư là « không tự thẹn chút nào ». Các em « My baby » phàn nàn thiếu sách báo nhì đồng. Rất đúng. Vấn đề này đã xưa như trái đất, trước các em và người hướng dẫn thảo luận của các em, khởi kể đã « đặt vấn đề ». Các em công kích truyện tranh nhảm nhí. Rất đúng. Các em thẳng tay sát phạt quý vị họa sĩ « can » truyện tranh ngoại quốc. Rất sai. Vì ngay ở trang « My baby » đã chình ình thường xuyên truyện tranh « can » từ truyện tranh ngoại quốc hơi thiếu lương thiện bởi không ghi xuất xứ « can » ở đâu, tác giả nào ! Có em đề nghị nhì đồng viết cho nhì đồng mua đọc. Đây mới là vấn đề mà « người đặt vấn đề » phải diễn tả nổi vất vả, khó khăn của ai muốn thực hiện một tờ báo nhì đồng. Bao nhiêu tờ báo đã thất bại ? Làm báo và viết báo khác nhau thế nào ? Và một tuần báo tư cách như tuần báo *Thiếu Nhi* do nhà văn Nhật Tiến chủ biên đã được trang « My baby », hơi Mèo một tí, một lần nào giới thiệu nồng nhiệt ? Hướng dẫn « Baby » mà đưa « Baby » vào một ảo tưởng, công kích sai lầm và không giải thích là một tội lỗi. Anh Tô Ngọc, « chi » Thùy Hương thử xuất bản một tuần báo thiếu nhi coi. Nhờ quý vị một chút ! (*Ái Nhi*)

viết văn như chữa bệnh cần quen tay

Luận về nghệ thuật viết văn, văn trên trang « My baby », anh Tô Ngọc, tác giả một vài « tác phẩm », viết về ma quái và đang viết về hiệp loài vật để người ta tưởng nhớ Tô Hoài, phán rằng : Viết văn cũng như y sĩ chữa bệnh, luật sư bào chữa trước tòa, cần quen tay. Cứ viết lâu sẽ hay. Y sĩ chữa bệnh cần quen tay ? Đề quý vị y sĩ giải thích xem cần quen tay hay cần học hỏi, nghiên cứu, thí nghiệm. Luật sư bào chữa cần quen tay ? Không, luật sư bào chữa bằng sự hùng biện, bằng sự thông minh. Quen tay, có lẽ, luật sư chỉ quen những vụ sang nhà cửa, ly dị vợ chồng ! Viết văn cần quen tay, cứ viết lâu sẽ hay. Đồng ý đi. Nhưng anh Tô Ngọc, viết văn từ 15 năm nay, anh đã rất quen tay. Thế mà vẫn chưa thấy văn chương của anh ra ngô ra khoai gì cả. Vậy viết văn cần quen tay hay cần hoa tay ? Nhật báo *Chính Luận* là một nhật báo chuyên nghiệp, có lập trường, có đường đi riêng, rất thành công về quảng cáo, rất phong phú tin tức, rất tự hào về những bài bình luận, dịch thuật. Chỉ thiếu một nhà văn sáng giá, đủ tư cách nói chuyện văn chương, đầu là văn chương nhì đồng. Khi còn thiếu, hãy tự kiêu về báo là đủ, lên mặt dạy văn chương là hỏng. Là không tri kỷ tri bỉ. Tại họ có lời chia buồn cùng anh Tô Ngọc. Và thành thật khen rằng ở trang « My baby » có rất nhiều chuyện hay, nhưng chuyện hay đó toàn của « Baby » cả, và chưa có truyện nào của bậc « trưởng thượng » Tô Ngọc. (*Ái Hoa*)

những bài thơ của năm năm phiêu bồng

Có phải Bùi Giáng đã nói : Làm thơ là phiêu bồng ? Tôi không nhớ rõ. Từ hai mươi năm trở lại đây, nhiều thi sĩ đã giải thích tại sao họ làm thơ. Và tôi bỗng quên hẳn sự giải thích của Xuân Diệu hay Hàn Mặc Tử. Tôi không biết làm thơ nhưng rất yêu thơ. Và tôi được hân hạnh quen thân nhiều thi sĩ. Thú thật, tôi ước mong làm thi sĩ. Có hàng ngàn người đã xuất bản thơ nhưng chưa bao giờ họ là thi sĩ. Thơ là tinh túy của văn chương. Làm thơ rất dễ. Làm thơ hay thì khó khăn vô cùng. Nếu làm thơ là phiêu bồng

năm năm phiêu bồng trong cõi thơ (1967-1972) huyền ảo, người bạn của tôi, anh Du Tử Lê, đã kết toán cuộc phiêu bồng 1825 ngày làm bằng 37 bài thơ in vào một tuyển tập mang tên *Thơ Du Tử Lê*. Tập thơ được in bằng niu nội dung, chăm sóc hình thức. Đây đây giấy xanh làm nền in nhạc phổ thơ mờ của Phạm Duy, Phạm Đình Chương, Từ Công Phụng. Đây đây phụ bản của Tạ Tỵ, bìa của Hoàng Quốc Huy « lạ lùng nhất », theo Du Tử Lê. Thơ không được phép quảng cáo. Thơ là hương. Người tìm hương. Hương không tìm người. Tôi không nói *Thơ Du Tử Lê* hay. Mỗi người cảm thơ một lối, một cách, một tâm sự. Song nếu bạn thích phiêu bồng, cũng nên thử phiêu bồng một chuyến với *Thơ Du Tử Lê*. Xem sao. (*Duyên Anh*)

giải văn học việt nam năm nay

Phủ Quốc Vụ Khanh Đạc Trách Văn Hóa ra một cái thông cáo, nói rằng, năm nay, Giải Văn Học Toàn Quốc, do Tổng Thống sáng lập, chỉ trao cả ba giải cho ba bộ môn Văn chương, Học thuật và Mỹ thuật, căn cứ vào toàn bộ tác phẩm của tác giả đã mở một đường lối cho văn chương hay gây được tình thần ham chuộng văn chương trong quần chúng. Nhiếp ảnh và điện ảnh đi chỗ khác chơi. Ba giải gồm ba triệu. Không có thí sinh dự thi, không có luôn ban giám khảo chấm thi. Chỉ có một ủy ban tuyển chọn. Ai (cá nhân hoặc thi văn đoàn hoặc bất cứ đoàn thể nào) cũng có quyền giới thiệu nhà văn, nhà học giả, nhà hội họa, điêu khắc mình « cho là xứng đáng ăn giải một triệu » Hồ sơ giới thiệu phải gửi về Phủ Quốc Vụ Khanh Đạc Trách Văn Hóa, hạn chót cuối tháng 12-72. Muốn biết thêm chi tiết, nên đến Phủ trên mà hỏi. Tuần báo *Tuổi Ngọc* đặc biệt giới thiệu nhà văn Anh Hợp. Toàn bộ tác phẩm của ông là một sự cần rút lương tâm của những ai làm văn chương và đặc trách văn chương xứ này. Ông hiện đang là cái bang, phải đi ăn xin, đi bới thùng rác. Anh Hợp có học, viết văn viết báo rất cụ phách. Ông mà được 1 triệu, sẽ làm lại cuộc đời và, chắc chắn, sẽ đề đời nhiều tác phẩm xứng đáng. (*Phạm Đình*)

ai sẽ ăn giải bạc triệu

Với tinh thần bảo cổ của Phủ Quốc Vụ Khanh Đạc Trách Văn Hóa, « giang hồ hắc bạch », tức là hai môn phái văn chương viễn mơ và văn chương dẫn thân, bèn nghĩ tới ba người tràn trề hy vọng ăn giải văn chương học thuật. Mỹ thuật không bàn tới. Ba người đó : thi hào Vũ Hoàng Chương, kịch tác gia Vi Huyền Đắc, dịch giả Nguyễn Hiến Lê. Nếu có thi hào Vũ Hoàng Chương, kịch tác gia Vi Huyền Đắc phải đợi sang năm. Vũ Hoàng Chương đã từng đoạt giải Văn Chương Toàn Quốc thì Vi Huyền Đắc có đường hơn. Nguyễn Hiến Lê cũng đã chiếm giải (hoặc bị chiếm giải tùy ý) Văn Chương Toàn Quốc một lần rồi. Vậy chúng tôi đề nghị kịch tác gia Vi Huyền Đắc với PQQKĐTVH. Còn ngành học thuật nên nghĩ tới một nhóm người thường xuyên hoạt động và đã gây được tinh thần ham hiểu học thuật trong quần chúng từ nhiều năm nay, đó là nhóm các nhà sư Tam Tông Miếu. Ai dám phủ nhận ảnh hưởng của lịch Tam Tông Miếu ? Nhóm học thuật Tam Tông Miếu rất xứng đáng, biên khảo ngày lành tháng tốt, giờ hung, giờ kiết thật công phu. Chúng tôi thành thực giới thiệu. (*Chu Sa*)

làm phim chỉ là chuyện đùa

Ngọc thân ái khích Duyên Anh làm phim hạ phim hài hước rẻ tiền của phóng tác từ tiểu thuyết của anh. Tôi tưởng thật, vội loan tin Duyên Anh sắp làm phim. Đọc bài của tôi, Duyên Anh đã cười nhàu. Đọc bài của tôi, Duyên Anh nổi sùng. Anh nói mù thì mù luôn, không nên mơ ước chột. Và anh quả quyết không làm phim với ai. Nhưng đạo diễn Hoàng Anh Tuấn, một thi sĩ mà Duyên Anh ái mộ thơ tình của chàng, đề nghị Duyên Anh viết một truyện phim con nít. Chưa ai làm phim con nít, ở Việt Nam cả, có lẽ, Duyên Anh sẽ giúp Hoàng Anh Tuấn một lần. Và sẽ chỉ là người viết truyện phim. Còn lại là phần của Hoàng Anh Tuấn. Tiến sĩ Nguyễn Văn Hào rất khoái văn chương, nghệ thuật. Ông lại cũng nhiều ưu tư về tuổi thơ. Hy vọng ông cho mượn vốn « phát triển » phim nhì đồng. Được chăng, thưa ông ? (*K.C.C.*)

giải thưởng truyện nhi đồng

Trung Tâm Học Liệu thuộc Bộ Giáo Dục vừa làm một cuộc phát giải thưởng truyện nhi đồng. Cái buồn cười là *Tuổi Ngọc*, tuần báo cũng đã lai rai ít nhiều ưu tư về nhi đồng và chủ nhiệm *Tuổi Ngọc* thì viết cả cuốn *Bỏ sữa gặm cỏ cháy* để bày tỏ nỗi ưu tư đó mà Trung Tâm Học Liệu tổ chức cuộc thi truyện nhi đồng không thêm gửi bản tin cho *Tuổi Ngọc* đăng. Rồi phát giải lẽ luồn. Tình nguyện phục vụ cho «Thiện Chí» là một chuyện vặt vãi. Có lẽ phải tới tận Trung Tâm ăn chực năm chờ xin một cái tin có liên quan tới giáo dục, thiếu niên, nhi đồng. Lần sau Trung Tâm nhớ «thầy» cho mẫu tin, không ai tính tiền đâu mà sợ. Bây giờ nói về giải thưởng của Trung Tâm. Phát giải rất tốt, rất đáng cõ võ. Nhưng phát giải hay treo giải chỉ mới là hành động tiêu cực nếu Trung Tâm thật sự muốn cung ứng món ăn tinh thần cho nhi đồng. Trung Tâm thừa phương tiện ấn loát, giàu tiền bạc (nhà nước mớ lỵ), phải hành động tích cực. Nghĩa là phải thành lập nhà xuất bản, in nhiều, bán rẻ, chỉ lo hòa vốn. Xuất bản sách và xuất bản luôn một tuần báo nhi đồng xem sao, xem khả năng giáo dục nhi đồng của Trung Tâm ra sao. Cứ Đố Vui Đề Học mãi và không «khởi sắc» thêm, nhi đồng đã bắt đầu chán rồi đó. (*Kiến Em*)

giới thiệu sách báo mới

Tòa soạn Tuổi Ngọc đã nhận được những sách báo sau đây do các tác giả và nhà xuất bản gửi tặng :

— KHÁI HƯNG, THÂN THỂ VÀ TÁC PHẨM : Tiểu luận văn học của 7 tác giả. Nam Hà ấn hành. Sách dày 132 trang giá 190 đồng.

— NHỮNG NGÀY CẠN SỮA : Tập truyện của Minh Quân, Trí Đăng xuất bản. Sách dày 190 trang, giá 260 đồng.

— KỂ SỐNG ĐÃ CHẾT : Truyện dài của Dương Nghiễm Mậu, Giao Điểm xuất bản. Sách dày 184 trang, giá 230 đồng.

— VÕ ĐANG BÁT BẢO QUYỀN : Biên khảo võ thuật của Nam Anh. Cơ sở Đất Việt xuất bản. Sách dày 190 trang với nhiều hình ảnh, giá 480 đồng.

— Ý TƯỞNG : Thơ Xuân Hữu, Nhập Cuộc ấn hành. Sách dày 20 trang. Bản đặc biệt không đề giá.

— NỔI TỪ ƯỚC VỌNG : Thơ Viễn Tống, tác giả xuất bản. Phổ biến hạn chế. Bản đặc biệt.

— ĐẦU CÀNH PHƯỢNG ĐỎ : Truyện tình học trò của Liên Hạ, Tây Ngà xuất bản. Sách dày trên 200 trang khổ bô túi. Bìa offset tuyệt đẹp. Bản đặc biệt không đề giá.

— TÌNH KHÚC : Thơ Tường Dung. Bìa và phụ bản Cung Thương Nguyễn Trọng Đệ. Sách in ronéotype. Bản đặc biệt.

— VẾT CHÂN CHIM : Truyện dài của Quyên Di. Bìa offset của Vi Vi. Tủ sách Ngàn Thông ấn hành. Sách dày 161 trang giá 120 đồng.

— YÊU : Truyện phim và phân cảnh của Đỗ Tiến Đức phỏng theo tiểu thuyết cùng tựa của Chu Tử. Nhóm phim Nghệ Thuật xuất bản. Sách dày 146 trang với nhiều hình ảnh in toàn offset, giá 300 đồng.

— MỘNG VÀNG : Tuyển tập thơ của nhóm Mộng Vàng. Sách in ronéo. Bản đặc biệt.

Tuổi Ngọc chân thành cảm ơn người tặng sách và ân cần giới thiệu cùng bạn Ngọc.

CÁO LỖI

Vì mục Ngọc thân ái «cạn» câu hỏi (dù NTA nhận được rất nhiều thư nhưng hầu hết là những câu hỏi không hợp với «tiêu chuẩn NTA», nên kỳ này NTA tạm gác bút. Mong nhận được những câu hỏi lành mạnh, thông minh từ bạn ngọc để NTA lại tiếp tục nói chuyện, từ số 83.

VÀO MỘT MÙA MỚI • MAI

EM CHOÀNG TỈNH TRONG BUỔI SÁNG CÒN MỜ NHẬT bên ngoài cửa sổ. Những con chim đầu ngày đến hót trên ngọn dừa, tiếng vỗ cánh, tiếng chuyền cành, tiếng gió reo khẽ trong bụi trúc kiểng, và hơi lạnh như núp hồ đầu đó, từng hơi nhỏ len vào phòng đánh thức trí não cùng với buổi sáng. Mùa đông. Hai tiếng đó như một tiếng ngân trong trẻo, vui tươi. Em nhận ra cái lạnh khác thường từ hôm kia, khi thức giấc đi ra sân, chống tay trên bao lơn trườn người ra ngoài nhìn xem cây huỳnh hoa có trở thêm búp non nào không. Sương thấm vào áo mỏng, lạnh dưới gang bàn chân. Hơi lạnh như tấm lưới choàng ập lên người em xit xao, quăn quít. Trong bóng tối, chồi non màu tím sẫm lặng thình như ngái ngủ. Trên thình không như có tiếng động ù ù lùa hơi rét cảm cảm xuống mặt đất. Những vì sao lẻ loi ướt lạnh long lanh. Đêm thật cô tịch, quạnh hiu và kỳ diệu ! Em nhớ chuyện các vì sao và nghĩ rằng giờ này cô chủ nhỏ đang ngủ ngon trên vai gã chăn chiên. Em trở vào giường kéo chăn đắp giấc ngủ vô tư, mơ màng ao ước phải chỉ một đóa huỳnh hoa nở kịp vào mùa đông này.

Bây giờ là mùa đông rồi hay sao ? Vô tình mà em chờ đợi, mong mỗi từ cơn gió lạnh trái mùa tự năm xưa. Hai tiếng gọi mùa đông ngọt ngào như hơi rét miền Nam vừa đủ gọi dậy những chiếc áo len màu lam đáng, cho em bước lại con đường xưa ấp yêu kỷ niệm, cuống quýt thương yêu và chỗ về hồn đầy chật nhớ nhung. Bác phu trên đường quảng hầu thêm chiếc khăn bông quét lá rơi vun thành đống rồi đổ vào xe cút kit đẩy đi. Đầy theo mùa thu cùng nỗi buồn của lá xa cây về với đất, cho hàng cây bắt đầu dẹt lại hy vọng bằng những chiếc lá màu xanh. Buổi sáng yên tĩnh. Em đến thăm ngôi trường mới. Vẫn dây tigôn leo lên bờ tường ngậm sương hồng thắm. Lối đi vung vãi đá cuội làm đau tê gót chân trong

đôi giày mới. Em khua tiếng giày rộn rã trên dãy hành lang im vắng, nhưng rồi em giật mình trước vẻ bản bật ngủ mê của buổi sáng chưa rõ, của giảng đường phong kín trong suốt thời gian dài tưởng chừng như quên lãng. Em ngồi xuống chiếc ghế bên hành lang, đón chiếc lá sao bay ngang gỡ kẹp gạch quần quít những chữ M rồi thả rơi theo gió, thả rơi một chút hồn em theo đó. Nhưng em giật mình, vạt niu chiếc lá lại đếm thật kỹ bao nhiêu chữ M. Em sợ con số lẻ sẽ là một điềm gỡ ! Và em muốn khóc với điều dị đoan hiển hiện trước mắt. Em vạch mạnh thêm một chữ nữa nhưng chiếc lá rách toang. Ô ! Em thêm nghe tiếng nói thân quen của anh biết dường nào. Thêm lại một buổi trưa tan trường anh chờ về trong nắng trưa thiêm thiếp trên tóc rối, trên vai áo trắng, trên đôi bóng im lên mặt nhựa nóng mê có lần nào em ao ước ngủ quên trong cơn nắng mê đắm đó. Ý nghĩ thoáng qua làm buồn đôi mi chi lạ ! Ghi làm sao hết nỗi giận hờn của hôm nào anh không tới đón. Em viết rồi em xé, rồi em mượn ngọn lửa hồng thiêu rụi quyển nhật ký thân yêu. Em giận cả những dòng chữ đã ghi lại của em một lòng triu mến. Thề không thề để mắt nhìn khi gặp lại, không thề nhớ, không thề khóc... Coi nào, em phải cứng rắn hơn một chút. Nhưng mà, em không còn là em của ngày xưa nữa, của cái quắc mắt lạnh lùng khi đi ra phố, của thờ ơ đối với tất cả những chuyện bên ngoài sách vở vậy mà.

Khi em bước ra khỏi cổng trường nắng đã xuống lưng chừng. Bầu trời rộng ngan ngát hơi sương, và trong hờn em ngan ngát một thứ hương kỳ lạ. Em muốn reo trên môi : Mùa đông đã tới rồi ! Tôi đề trâm nhung trên quả tim em, bọc hồng mơ ước, và rải rắc hạnh phúc xuống đôi chân cô bé đang yêu.

MAI

Đã phát hành

KHÁI HƯNG

thân thể và tác phẩm

tập tiểu luận văn học

viết về nhà văn lớn thời tiền chiến, linh hồn của Tự Lực Văn Đoàn

DƯƠNG NGHIÊM MẬU — ĐÀO TRƯỜNG PHÚC
ĐẶNG PHÙNG QUÂN — HUỲNH PHAN ANH
THU TRUNG — VŨ BẰNG — VŨ HẠNH

NAM HÀ xuất bản

Một tài liệu tham khảo cần thiết cho học giới

qua rồi
cơn mơ

lê
thị
hoài
vương

23-10

Sáng này tôi dậy thật muộn. Khi tôi mở mắt ra thì mặt trời đã lên khỏi ngọn cây cau ngoài sân. Tôi nghe cổ họng mình đắng ngắt, đầu nặng trĩu và thân thể hình như dính chặt vào giường. Tôi cố gượng ngồi dậy đi rửa mặt, phải cố gắng lắm tôi mới bước ra được khỏi giường. Tôi đưa tay sờ trán, thấy hâm hấp nóng. Tôi đi lảo đảo với những bước chậm chạp về phòng vệ sinh. Bông dưng tôi ứa nước mắt. Cơn bệnh đã hành hạ tôi suốt ngày hôm qua và bây giờ tôi như một cái xác không hồn. Tôi trở lại giường, bưng mình xuống một cách mệt mỏi. Nhà vắng hoe, có lẽ mọi người đang dùng bữa dưới phòng ăn. Tôi không nghe thấy. Hơn một ngày rồi tôi không ăn uống chi hết. Hai viên thuốc màu hồng xinh xắn nằm yên trên bàn như mời mọc tôi. Tôi bưng vội lấy ly nước và nốc cạn. Có lẽ chúng sẽ làm tôi khỏe hơn một tí, tôi nghĩ như vậy. Tôi nhìn chăm chăm lên đỉnh màn, lòng nghe có một nỗi chán chường nào khuấy động không dứt. Cơn bệnh đã làm tôi chán nản tất cả, muốn chết đi cho được việc. Tôi chợt nhớ đến đứa bạn cũ, nó vừa chết đi cách đây hơn hai tháng. Cái chết của nó thật bất ngờ, đến đổi giờ này tôi vẫn tưởng là nó còn sống trong thành phố này, đang đối diện với tôi, Hôm đi tiễn đưa nó lần cuối cùng, tôi vẫn còn sững sờ, kinh hãi vô chừng. Bạn bè đưa này nhìn đứa kia, không ai nói với ai một tiếng nào, bình như tất cả đều kinh hoàng trước cái chết của nó. Cơn bệnh quái ác đã cướp mất nó đi, bệnh đau màng óc, ba tiếng nghe sao rợn người. Tôi hình dung thật rõ gương mặt trắng bệch của nó lúc người nà dờ dẫm lụa trắng trên mình nó cho chúng tôi nhìn một lần cuối. Tôi chợt rùng mình. Dung đó. Nó đã chết rồi. Như một cơn mơ. Đám tang chỉ duy nhất một vòng hoa do chính tay chúng tôi kết lại cho nó. Dung đã ngủ yên. Một giấc ngủ muôn đời không người đánh thức. Thế là hết. Chết là hết. Là chẳng còn gì. Từ nay trong lòng thành phố này không

còn có bóng dáng của nó nữa. Trong nhóm bạn bè ngày xưa đã mất đi một đứa bạn hiền. Sao tôi không khóc được. Có lẽ khi người ta quá đau đớn, người ta không còn biết khóc. Lúc người ta đưa chiếc quan tài nó xuống lòng huyết tôi đã đứng nhìn trần trối. Hình như, lúc đó tôi không còn là tôi nữa. Mắt tôi dán chặt vào cổ áo quan mà chân tay nghe như rời rã. Dung đó. Nó nằm yên trong ấy rồi. Chẳng bao giờ vùng dậy được nữa. Đau xót thật. Ôn ào chỉ một thời, rồi cũng qua. Không ai còn nhớ đề mà nhắc tới. Như cái chết của Dung bây giờ đang chìm dần vào quên lãng. Và thế là xong một kiếp người. Tự dung nước mắt tôi trào ra hai bên khóe. Tôi khóc rồi ư? Một giọt nước mắt muộn màng cho đứa bạn cũ hay khóc cho chính tôi, cho cơn bệnh đang hành hạ thân xác, hay cho một kiếp sống của con người quá phù du bọt bèo? Bao nhiêu câu hỏi giằng co trong trí, tôi chưa tìm được câu trả lời đứng đắn. Có phải tôi đã quá bị quan không, trong một lúc mà cơn bệnh đè làm tôi không tự chủ được. Tôi vói tay lên chiếc bàn ở cạnh giường tìm thêm một viên thuốc và bung ly nước uống cạn. Kéo chăn lên ngang ngực, tôi nhắm mắt, mong giấc ngủ này sẽ xua đi những ý nghĩ ngóng cuồng vừa qua. Lạy trời, cho được như thế.

02 - 11.

Hơn một tuần lễ qua rồi mà cơn bệnh của tôi vẫn chưa thuyên giảm. Không biết nó sẽ hành hạ tôi cho đến bao giờ mới chịu chấm dứt. Từ trước đến giờ tôi có chịu một cơn bệnh nào dai dẳng như thế này bao giờ đâu. Bụng tôi trống rỗng, mấy ngày nay tôi có ăn uống được gì. Lúc sáng này bác sĩ bảo tôi quá yếu, ông ta bắt tôi phải vỗ nước biển. Tôi hơi run. Nhớ lại lúc ông ta chăm chú tìm gân nơi cánh tay tôi để ghim chiếc kim vào ông đã bảo rằng tay tôi quá ốm, gân lại thật nhỏ. Tôi đã mỉm cười không nói gì. Ông bảo tôi nắm tay thật chặt để ông ghim kim vào vì gân tay tôi quá nhỏ. Tôi không đủ can đảm mở mắt nhìn ông ta làm. Tôi nhắm mắt lại. Chiếc kim được ghim vào cánh tay. Tôi phải chịu đau một lúc. Tự dung tôi sợ hãi... Khi chiếc kim được rút ra khỏi tay tôi, tôi mới hoàn hồn. Trên cánh tay tôi, nơi chiếc kim được ghim vào khi nãy, đã có một vết bầm tím thẫm. Tôi nghĩ đến Chiêu Quân, người bạn rất thân của tôi, định khi gặp nhau sẽ chỉ cho Chiêu Quân xem chỗ « bị thương » này, chắc Chiêu Quân sẽ phải xuýt xoa nhìn tôi thương mến. Nhưng có lẽ vài hôm nữa vết bầm sẽ lặn mất, tôi nghĩ thế, và Chiêu Quân chắc cũng sẽ không còn thấy được « vết thương » này trên cánh tay tôi. Tôi chợt buồn.

Bây giờ tôi đã thấy đỡ nhiều. Có lẽ nhờ chai nước biển kia. Tôi đã ăn được một chút cháo. Tôi chợt nhớ ra hôm nay là ngày tựu trường. Nội tiết nước nào lại giảng tư trong hồn tôi. Buồn muốn khóc. Tôi nhớ ngày tựu trường năm trước, tôi dậy thật sớm, thay áo mới, chạy như bay đến trường để dành lấy chỗ ngồi. Chiếc bàn nhất, đôi diện với bục gỗ, chỗ ngồi ấy tôi ghi nhớ muôn đời. Phải đi thật sớm và phải vất vả lắm tôi mới giành được một chỗ ngồi như thế. Không biết chiếc bàn ấy có những gì quyến rũ tôi phải cố giành cho được nó. Nó cũng thường thôi, như bao chiếc bàn khác trong lớp, vậy mà tôi thương chỉ mình nó. Chẳng hiểu tại sao. Có lẽ vì nó chống lại cơn bệnh lướt trong lớp và có lẽ vì nhờ nó nên tôi có được những dịp chọc phá thầy, cô, bởi chỗ ngồi thật thuận tiện. Đây cũng là một cái thú trong đời làm học trò của tôi. Ngày tựu trường năm nay tôi đã không còn có cái hạnh phúc đi học sớm để giành bàn nữa. Bởi tôi đã bỏ trường mà đi. Nếu hỏi tôi cái gì đã làm tôi nhớ nhất suốt thuở làm học trò trung học, tôi sẽ trả lời không chút suy nghĩ rằng đó là cái kỷ niệm những

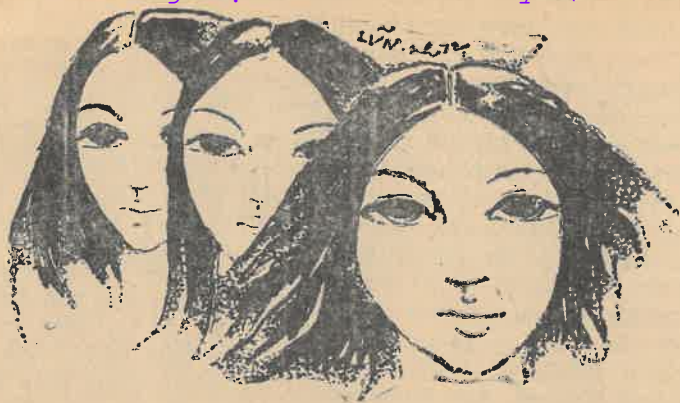
ngày tựu trường đi sớm để giành bàn. Giản dị như thế đấy. Tôi đã xem đó như là cái hạnh phúc tuyệt vời của những năm tôi mặc áo trắng làm học trò trường Thoại Ngọc Hầu, cái hạnh phúc thật tầm thường nhưng rất khó tìm thấy, theo tôi nghĩ. Nhưng bây giờ, hôm nay, cái hạnh phúc đó đã rời xa, tôi không còn cách nào nắm giữ được nữa, nó đã tung cánh bay đi. Như ngày nay tôi đã bỏ trường mà đi vậy. Và như thế là tôi là một kẻ đau khổ nhất đời, bởi biết đến bao giờ tôi tìm lại được cái hạnh phúc-tuyệt-vời kia đã mất. Giá hôm nay tôi đừng bệnh, chắc là tôi sẽ đến trường. Cũng với áo lụa trắng, nhưng không cặp sách và chiếc phù hiệu « Thoại Ngọc Hầu » cũng không còn trên cổ áo. Tôi sẽ đến trường với một bộ mặt khác lạ, với cương vị của một người đã bỏ trường mà đi giờ trở về thăm, chứ không phải đến trường để ngồi học như xưa, đó chính là nỗi đau đớn nhất cho tôi. Tự dung tôi nhớ lớp C tôi quá đời. Chiếc bàn cũ của tôi năm trước, ngày nay không biết thuộc về ai nhỉ? Tôi nhớ đến bạn bè cũ, giờ này chắc chúng vui tươi lắm với ngày tựu trường. Và Chiêu Quân thân ái của tôi chắc cũng đang bận rộn không ít...

06-1

Tôi đang ngủ mơ màng bỗng nghe có tiếng gọi tôi dậy. Dậy đi H. Có bạn đến tìm. Tiếng ba tôi nói. Tôi mở mắt. Nội sung sướng thoáng hiện trên mặt môi, tôi chợt mỉm cười trót mình. Gần hai tuần lễ nay nằm liệt trên giường, chẳng rời khỏi nhà được một bước, tôi thấy nhớ bạn bè kinh khủng. Tôi đoán chừng chắc Chiêu Quân đến thăm tôi, tôi sung sướng với ý nghĩ đó của mình. Nhưng không, tôi hơi thất vọng, không phải Chiêu Quân mà là Phụng, một người bạn cũ. Hẳn hỏi tôi làm gì mà biệt tăm biệt dạng, hẳn chưa biết rằng cả tuần nay tôi bị bệnh. Tôi bảo hẳn, ta đau gần chết, mi không đến thăm ta thì chớ, còn nói ngược. Hẳn cười để ghét bảo, tao nào biết đâu, thôi đừng buồn. Tôi hỏi Phụng huyền thuyên về trường cũ. Tôi nói mi sướng hơn ta, còn học được ở trường một năm nữa. Phụng tròn mắt, hẳn hỏi tôi, mày có điên không cơ chứ, tao phải học « đúp » lại một năm, rầu gần chết mà bảo sướng. Con nhỏ làm sao hiểu được ý nghĩ của tôi. Tôi cãi bướng, ừ, thế mà sướng đấy, nhỏ ạ. Nói chuyện trời trăng mây nước một lúc, Phụng ra về, đưa tôi trở lại với cơn bệnh của mình. Nội trống vắng lại bữa vậy lấy tôi. Hồn bỗng dưng chợt buồn lạ lùng. Tôi nao nức nghĩ đến ngày tôi sẽ trở lại thăm trường, ngày ấy hẳn là tôi vui lắm. Nhưng tôi chưa khỏi bệnh kia mà. Ngày nào cũng thế, vẫn là Oratricyl, Novalgine, Oradexon..., uống đặng cả miệng môi. Tôi nản vô cùng. Bao giờ tôi mới rời khỏi được các thứ đó hử tôi? Tôi nhớ lại câu chuyện lúc nãy với Phụng, những lời hẳn nói làm tôi trôi qua như một giấc mơ, giấc mơ thật ngắn mà tuyệt diệu vô ngần. Có lẽ là như thế, bởi đến giờ này tôi vẫn còn bàng hoàng, vẫn còn ngạc nhiên tự hỏi tại sao mình lại có thể bỏ trường mà đi nhanh chóng thế. Giấc mơ, ôi giấc mơ tuyệt vời của tôi, em sẽ mãi hiện hữu trong ngàn kéo ký ức của tôi, ngàn đời không phai nhạt. Để cho những ngày tựu trường của những năm học sắp tới tôi vẫn còn được nhìn lại bóng tôi ngày cũ, cặp sách đi vội vã đến trường giành chỗ, còn được trở về thăm trường với nỗi nhớ thương chất ngất không rời. Cơn bệnh ơi, hãy buông tha cho tôi nhé, hãy xa tôi đi như một cơn mơ thoáng qua hồn, đừng đeo đuổi tôi nữa, tội cho tôi biết chừng nào. Tôi nhắm nghiền mắt lại, nguyện cầu. Trên đôi môi tôi, hình như có một nụ cười héo hắt..

LÊ THỊ HOÀI VƯƠNG

KHANH LINH • HOAI DIỄM TỪ

cám ơn tiểu muội

Tặng Triều Hạnh

*tiểu muội ơi! nhớ ai đầu biếc chải
lược hững hờ gương cũng chẳng
màng soi?*

*mây tóc rối bay rừng hoang cỏ dại
nụ tình sầu héo hắt rụng bờ môi*

*muội thương hại cuộc đời huynh
trời nổi*

*kiếp thăng trầm bọt nước bóng phù
du*

*tuổi con gái muội buồn riêng một cõi
giấc mơ đầu đời sớm nhuộm ưu tư*

*huynh biết lắm, tình huynh làm
muội khổ*

*chước bề hôn cay đắng vị đam mê
cô nữ sinh chưa rời trang sách vở*

*đường xanh hồng đã trắc trở nhiều
khê*

*hoa yêu của huynh nở mùa trái nắng
trong lòng đời xơ xác cánh tàn phai*

*nhụy rướm máu đường tim đêm
nguyệt lạnh*

*nghe tương lai mộng vỡ tháng năm
dài*

*từ tiểu muội khai thông nguồn mặt
ngọt*

*ừ men nồng trên lớp sóng tiềm sinh
trời đất cũ bỗng thay màu sắc lạ
hồn cuối chiều cửa mở đón bình minh*

*bởi chân thật là quyền năng huyền
nhiệm*

*nên lửa tình yêu thấp sáng tâm hồn
cám ơn muội đem hồn thơ tuyệt diễm*

*ru tim huynh trong mạch sóng khơi
nguồn*

KHÁNH LINH

buổi xa người

Tặng Nam

*sáng nay ra phố nhìn quanh quất
lòng bỗng buồn tênh như bụi bay*

*mọi ngã tư vui đều khép lại
lối nào anh đến với em đây*

*trở về phủ bụi ngoài bia sách
thiu thiu tình xưa ngủ mấy tờ*

*hối hoảng anh tra tìm tự điển
nghĩa đời nhòa nhạt mùa vu vơ*

*hình như trái đất trôi thơ thần
xa ngắt lòng sầu giữa phố đông*

*giữa lúc thanh xuân hồn đóng bụi
tình bằng sương mờ dâng mênh*

mộng!

HOÀI DIỄM TỪ

lồng kính vỡ • lệ thơ

Con búp bê nhỏ, tóc ngắn, áo dài với hai bàn tay đưa ra phía trước. À mà nó có vẻ như lúc nào cũng chờ đón, mời gọi một cái gì đó. Phải vậy không. Con búp bê của N. ? Con búp bê đau khổ. Con búp bê không còn lồng kính. Bề mặt rồi còn gì. Có lẽ trong thâm tâm đang oán trách tôi lắm đấy. Kia nhìn xem, đáng nó đứng trong buồn rầu, mắt nó xa xăm, gương mặt nó có một chút gì u tối. Tại sao vậy ? Tại sao mấy lúc này con búp bê của N. lại có bộ mặt lúc nào cũng tối sầm như thế kia nhỉ ? Nào lại đây cho tôi bảo tí nào ! Đưa mắt mũi cho xem đi ! Á à ạ thôi phải rồi, búp bê buồn là phải vì trên người búp bê đầy bụi. Bụi trên tóc, trên mặt, trên vai, trên tay, trên áo và trên cả đôi guốc nhỏ dưới chân nữa. Trông mới là thảm hại làm sao ! Trông mới là «bụi đời» làm sao ! Á cô, búp bê ơi, bây giờ cô là «con búp bê bụi đời của tôi» đấy nhé. Búp bê nghe đây này. Cho dù búp bê không còn đẹp như xưa, cho dù búp bê có «bụi đời» đi mấy nữa tôi cũng vẫn thương búp bê đó chứ. Thôi, búp bê đừng buồn nữa chứ ! Thế nhưng cô búp bê của N. vẫn giữ nguyên dáng điệu u buồn đó. Ánh mắt nó vẫn như lạc vào cõi nào phiền muộn. Buồn thật tôi chợt thương nó...

Ngày kia, năm sinh nhật mười sáu tuổi của tôi, N đã đem nó đến trao tận tay tôi với một ánh mắt khó hiểu rồi lảng lảng đi. Phần tôi thì e thẹn và cảm động lắm nên chỉ lí nhí ba tiếng «cám ơn N» rồi chạy biến vào phòng khóa cửa lại, đem con búp bê ra xem. Kèm theo búp bê có một tấm thiệp nhỏ với hàng chữ đơn sơ «Kỷ niệm sinh nhật thứ 16 của T. Chúc T. Dễ thương hoài như thế». Mà con búp bê dễ thương thật đấy chứ, tôi cứ ngắm mãi cái lồng kính trong đó con búp bê tươi cười trước hai tấm gương đặt chéo, dưới chân có mấy nét vẽ hoa và cỏ trông thật là xinh.

Nói tóm lại con búp bê được lồng giữa một khung cảnh thật thơ

mộng thật ngộ nghĩnh, và hoàn toàn tách biệt. Tôi đã nâng niu nó giữa hai bàn tay và đã cảm giác một cái gì mong manh... Trong đầu óc mơ mộng của tôi thuở đó, ngày đó thật khó quên. Tôi lảng xăng tìm một chỗ thật biệt để chưng cô búp bê của N. lên. Tôi bận rộn tìm kiếm một cái tên, nhưng tìm mãi không ra, rồi tôi gọi bằng « Cô búp bê của N » Vậy thôi.

Lúc đó, cô búp bê không có một tí nào cái vẻ tầm thường chung của những cô búp bê cũ trong phòng của tôi, và cả của những cô búp bê trong tủ hàng ở ngoài phố. Thế nên phải cho cô một chỗ thật đặc biệt: Tôi đã cho cô đứng trên cái tủ nhỏ đầu giường, một chỗ thân cận nhất và cao nhất trong cái thế giới riêng biệt là căn phòng của tôi. Cứ thế mỗi sáng, mỗi trưa mỗi tối, nghĩa là ngoại trừ những lúc tôi không có mặt ở trong phòng, thì lúc nào hình ảnh của cô ta cũng có trước mắt tôi. Cũng từ đó tôi bắt đầu nhận thức được một sự kỳ lạ. Hình như có một cái gì triu mến một cái gì êm dịu lạ kỳ toát ra tự hình dáng của cô búp bê đã mang theo cả một bầu trời xuân đến cái thế giới riêng biệt của tôi. Nói như thế có lẽ không có quá đâu. Này nhé, có cả hoa thắm, cỏ biếc dưới chân của cô cơ mà, lại còn cả có khi nào tàn nữa! Tôi bắt đầu thấy sự trống trải trong tôi đang dần dà lui bước và, thay vào đó, là sự hiện diện của một cái gì tôi chưa biết được. Đến một ngày kia, tôi chợt thấy như có một niềm vui nào đó làm rạo rọi đôi môi hàm tiếu của cô búp bê. Vài tuần sau đó, tôi lại chợt thấy dường như có hy vọng hồng hồng trên đôi má của cô. Rồi vài hôm sau, tôi đã lặng ngời đếm những giấc mơ nhảy múa trong ánh mắt đen láy của cô... Và còn gì nữa? Tôi còn biết là con búp bê của N. đã đem đến từng hạnh phúc nhỏ rải rác vào thời gian và không gian của tôi. Tôi sung sướng đi tìm những khám phá như thế. Tôi mê mải lục lọi nhưng không bao giờ tìm ra cả. Chỉ biết rằng những gì cô búp bê của N. mang đến cho tôi đều rất bất ngờ. Bất ngờ như một hôm nào đó, thức giấc, nhìn lên hình dáng lúc nào cũng canh thức của cô búp bê, tôi thấy, cô vẫn đưa tay ra, chào đón tôi như mọi ngày, nhưng lần này có thêm vẻ mời gọi, dục đã... Tôi đã âu yếm hỏi rằng: « Này cô búp bê của N ơi, cô định rủ tôi đi đâu đấy? Đi lang thang dưới mưa lá, đi nhẹ nhẹ trên vùng đá sỏi, đi đếm chân trên cát, hay là đi đan tóc với cỏ mà nhìn mây bay nhỉ? » Cô búp bê đã chẳng cần trả lời, chỉ lặng lẽ nhìn tôi, và một thoáng thôi. Tôi đã giật mình, vùi đầu vào gối, nhắm mắt, nín thở, cho cơn xúc động qua đi. Bằng hoàng. Kêu hô. Hồi hộp. Do dự một chút rồi nhìn lên. Tôi đã nhìn thấy trong đôi mắt của cô Búp bê một giấc mơ kỳ lạ, Không phải nữa, cũng không phải là một giấc mơ mà là một hình ảnh. Hình ảnh ấy có một con đường đầy hoa lá, như hoa như lá dưới chân con búp bê, có cả một bầu trời hồng, hồng như màu hồng đôi má của cô. Rồi trong bầu trời đó có dáng dấp rảo rọi của một người đang vẫy tay... Tôi đã nhìn thấy từ đôi môi cô, hình như nhẹ nhàng bay ra một vài âm thanh, rộn rã, tha thiết. Và tôi đã thổ lộ cùng búp bê: « Không đâu búp bê ạ, đi xa thế là phiêu lưu lắm đấy. Tôi sợ. Đường tuy đẹp nhưng sao lạ quá búp bê ạ. » Hình như búp bê

không thèm nghe tôi, vẫn đưa đôi tay ra, khăn khăn. Bỗng nhiên tôi đắm cúi. Tôi đem nhốt con búp bê vào tận đáy tủ. Không thèm nhìn đến cô búp bê nữa. Như thế được một ngày, tôi bỗng nhiên cảm thấy khó chịu, thấy thiếu vắng, thấy bứt rứt. Tôi đem ra oán búp bê. Tôi đã nói thầm: « Mi là đầu mối mọi sự dữ! » Tôi khổ sở quá. Cuối cùng búp bê đã trở về vị trí cũ và tôi đã nói: « Tôi hàng rồi đó và búp bê hãy dẫn tôi đi đi ». Và vì cô búp bê đó tôi đã khám phá thêm một con đường nữa, một con đường lạ, một con đường đẹp tuyệt vời, một con đường rất cũ mà rất mới. Tôi không biết có bao nhiêu người đã đi qua, tôi chỉ biết rằng búp bê đã gọi con đường đó là con đường « Yêu ». Ngày nào cũng thế tôi cười vui và đùa giỡn trên con đường và càng ngày càng đi sâu hơn, càng làm nhiều khám phá hơn. Đến một ngày kia, vì mãi mê đùa giỡn, tôi đã làm ngã cô búp bê. Rơi xuống. Cái lồng kính vỡ tan. Tôi đã khóc. Tôi đã nhặt từng mảnh vụn đem cất vào một cái hộp. Từ đó búp bê trở lại. Chung quanh nó không còn hoa và lá, và búp bê không còn tươi cười nhìn hình ảnh mình nữa. Búp bê buồn lắm, tôi biết. Và tôi cũng cảm thấy như có một mảnh kính đã cắt đứt một góc nào tâm hồn tôi. Búp bê sẽ khổ sở. Tôi không biết làm sao hơn. Tôi không thay đổi chỗ cho búp bê. Tôi cũng không làm lồng kính khác để thay vào, vì tôi biết, búp bê sẽ không thích. Dù sao, không lồng kính búp bê vẫn đẹp. Nên tôi đã để yên búp bê như thế.

Tôi nhìn kỹ lại « cô búp bê ra đời của tôi ». Mắt búp bê đã bị nhòa đi, tôi tìm mãi không đâu ra một giấc mơ. Đôi má búp bê cũng đã phai rồi tôi không nhìn ra ở đó hy vọng nào và hình như đôi môi nhạt màu có nét méo đi. Trông nó thật thảm hại. Chỉ còn đôi bàn tay vẫn đưa ra. Tôi nói « Búp bê kiên nhẫn thế ư? búp bê muốn tôi trả lại cái lồng kính cũ à? hay là búp bê muốn tôi cho búp bê cái gì? Tôi đã cho cái chỗ tốt nhất, đã san sẻ tâm hồn tôi, đã chung vui từng ngày của một đời thiếu nữ, đã cho những giấc mơ, những hy vọng, những nỗi vui buồn. Bây giờ tôi có còn gì nữa đâu? Búp bê đau khổ ư! búp bê vẫn chưa bằng lòng ư? Búp bê còn muốn mời tôi đi phiêu lưu nữa phải không? Tôi biết lần này tôi thấy trong mắt búp bê ngàn đóa hoa tím nở trên đường đi, thấy trên má búp bê một bầu trời xám nhạt và vắng vắng đâu đây tiếng nhạc buồn. Tôi đã hiểu, con đường tôi sẽ đi với búp bê có thể sẽ mang một cái tên mà gọi lên nghe như tiếng thở dài, phải vậy không búp bê ư? »

Hiện tại chợt đến qua mấy tia nắng tím loang nhẹ trên người tôi và búp bê. Và ngay trong lúc này tôi lại chợt thấy mình vừa làm một khám phá: Tôi không đã chỉ yêu cô búp bê qua một lớp màu, qua một lớp kính. Cô búp bê của N đó, lúc nào cũng chỉ là một biểu tượng không thay đổi, một biểu tượng đẹp. Có thay đổi chăng, có đẹp chăng là một cái gì đó, hơi khó hiểu, khó diễn tả, một cái gì nhiệm màu lắm. Cái gì nhiệm màu đó bây giờ đã ra đi. Để cô búp bê ở lại, tro bụi, với hai bàn tay đưa ra. Có cái gì nào khác để thay đổi cho cái gì nhiệm màu đó mà bù đắp cho búp bê đáng thương không đây? Tôi không thể hàn gắn lại một cái gì đã vỡ. Tôi ngắt lấy một cánh hoa tím bên cửa sổ. Đặt vào lòng cô búp bê. Rồi búi ngùi nhìn. Dáng dấp của nó bây giờ trông trĩu xuống. Nó như đang ôm trong lòng cái gì nặng lắm. Tôi nâng nó lên trong lòng bàn tay. Tôi chợt thấy có những hạt gì long lanh trên mái tóc đầy bụi và trên đóa hoa tím trong tay của nó. Cùng lúc đó môi tôi nghe mẫn. Tôi thốt lên: « Chỉ là kỷ niệm ». Liên sau đó, tôi cầm cúi viết: Ngày xưa... có một con búp bê...

LỆ THO

HẠNH
PHÚC
MÀU HỒNG NHẬT
ĐẶNG NGỌC
TƯỜNG CHI

— Một tôi trả nhà Khánh ợa.

Người con gái mặc chiếc áo dài vàng có hoa nhỏ đang loay hoay với cái phin cà phê chọt ngừng đầu lên. Gương mặt nở hoa chọt tối sầm thẳng thốt.

— Lại nữa.

Giọng người đàn ông hơi cao, phân trần.

— Nghe này Khánh, tôi không định thế nhưng lúc sáng ra bưu điện khi về ghé thăm thằng Thu...

— Phải ông Thu làm trong ty thuế vụ không ông ?

— Ấy đấy, mình đến đúng lúc vợ chồng gã đang tang gia bối rối, rõ khéo.

— Chi rứa ông ?

— Có gì đâu, chẳng là nhà gã phải về Sài Gòn vài tháng vì chuyện đất cát gì đó. Trên này vườn trại bỏ không. Thấy tôi lại hấn vờ ngay lấy bắt dọn tới ở trông chừng hộ, mừng như chết.

Người con gái vẫn nhìn chăm chú vào những giọt cà phê rơi từ tốn trong cái cốc cao cổ bỗng quay lại cười cười.

— Ai mừng ?

Người đàn ông cũng cười, nheo mắt :

— Cả hai.

Kim Khánh cho đường vào cốc cà phê, quấy nhẹ nhàng và đẩy tới trước mặt người đàn ông. Nàng nói :

— Ri là hơi ngọt, tại mắc nghe chuyện bỏ lỡ tay, ông uống giùm Khánh.

Người đàn ông gật gật cái đầu rậm uống một ngụm nhỏ và bắt đầu hút điếu thuốc đầu tiên trong ngày.

— Em vẫn lại thăm tôi chứ Khánh ?

— Không chắc mô, để coi đã.

Lối nói lửng lơ của người thiếu nữ khiến người đàn ông nóng nảy, giọng nói như vua chúa, độc tài phát sợ :

— Phải đến không xem gì cả. Ý chừng cho thế chưa đủ ông ta tiếp :

— Hơn ai hết em biết là tôi cần em, từ bảy tám năm nay tôi im lặng nghe ngóng chiếc bóng của mình. Nay bắt được, là em đó, làm sao tôi lại không giữ chặt được nhỉ ?

Kim Khánh hơi run rẩy khi chớp khê hàng mi dài mượt.

— Ông ợ, có những điều chúng ta không thể nào thốt ra được mà phải nhờ đến đêm tối thì thăm ; vì thế Khánh muốn ông im lặng. Đừng làm quá tim nhỏ của Khánh xao động vì sợ.

Người đàn ông dụi tắt mẩu thuốc. Đứng dậy và đi đến. Vuốt nhẹ những sợi tóc mịn như tơ chấy dài trên vai Kim Khánh vờ về nhỏ nhỏ.

— Đừng hỡi, xin lỗi em, tôi lại quên mất câu : « nói thì không biết mà biết thì không nói ». Nhưng rồi em xem, tôi sẽ đem yên tĩnh đến cho em.

Đạt nằm dài trên giường, mệt mỏi. Đôi mắt thả băng quơ qua song cửa sổ, đậu trên những tàn cây xanh dịu mắt căn phòng nhỏ không một tiếng động. Buổi trưa đầy khói nhớ nhung. Khánh ơi ! tôi chờ em đã mãi. Một tuần trong căn nhà xa lạ thiếu linh hồn này phải chăng là duyên có. Khi tựa mình trên bao lơn trông ra vườn đào xanh bát ngát lá tôi đã ao ước được biến em thành chiếc khánh vàng bé bỏng đem treo trên cành đào sát cửa, để mỗi lần gió thoảng em sẽ vãi tung trong không gian có tịch muôn vạn thanh âm du dương thánh thót. Tôi đã thấy em reo vui trong lãng tâm cung điện cổ xưa, em cao sang óng chuốt như ngọc yên phận, và lòng tôi bối rối suốt chiều. Cuộc đời dang dở của tôi đã dừng lại, tam hồ kiều ngạo của tôi đã chùng xuống những cung bậc thấp nhất. Mời em yêu dấu, người đã vỡ lòng cho tôi về những bài học yêu đương hồn nhiên thăm thẳm nhất, em có thấy ?

Khi yêu em lòng tôi chọt từ bi. Ờ ! đừng cười Khánh. Chẳng phải vì tình em mà tôi trở thành dễ dãi, thân thiện hơn với em người từ lâu hằng thù nghịch đó sao ?

— Ông Đạt ơi. Ông Đạt, mở cửa cho Khánh với.

Cơn mộng tưởng miên man chọt thẳng hoa vì tiếng gọi. Lòng Đạt như vờ thấp sáng ngàn sao giữa âm u mộ địa. Chàng khê nhắm mắt nằm im.

lặng như tận hưởng tanh hãm hiem quý, bất chấp nhịp đập xôn xao của quả tim đã chín mùi chờ đợi. Những bước chân qua đã ngập ngừng đặt trên ngưỡng cửa. Đạp vẫn nằm như say ngủ, nhưng bằng đôi mắt sâu thẳm của tâm tưởng chàng đã thấy nàng. Đứng đó, ngây thơ và thanh thoát như một cánh hoa Tuyết Ngọc.

Nàng lại gọi giọng khẽ và hơi kéo dài, thân mật và bản lĩnh chút ít :

— Người ta ơi, người ta à.

— ... !!!

— « Ai » ơi !

— ... !!!

Cả căn phòng như cùng nín thở nhìn người con gái dè dặt bước nhẹ vào, Kim Khánh đó. Nàng đưa mắt nhìn quanh, xa lạ quá căn nhà của một người nào đó tên Thu. Tia nhìn bỗng bị vướng khi chạm phải chiếc bàn gỗ kê sát cửa sổ. Bừa bãi. Những tờ giấy đánh máy dờ dang nằm chênh vênh, gối đầu trên những quyển sách đọc dở, chi chít những hàng mực ghi chú, cạnh đó chiếc máy chữ lạnh lùng nằm dè trên xấp bản thảo đã được chữa kỹ càng. Tàn thuốc vương vãi khắp nơi, cả trên ly cà phê đã nguội lạnh từ bao giờ. Tất cả nhu toát ra một vẻ chịu đựng, âm thầm và lạnh lẽo. Kim Khánh lắc đầu quay sang phía đối diện. Phái Đạt không? Đạt nằm ngủ duỗi dài, dáng mảnh khảnh như con mèo sưởi nắng. Chúa ơi ! cái giường... nàng kêu khẽ trong miệng. Những sách vở, chăn gối vút tung như thè từ mấy đời không dọn. Ông Đạt ơi, Khánh thương ông biết mấy. Một tuần Khánh không tới ông sống, nghĩ, ăn, ngủ ra rãng mà khổ như ri ? Ông ngủ cách chi mà như người nằm mộng, có chiêm bao thấy thiên thai đầy đá mòn, râu nhạt, nước chảy, huê trôi ? Khánh lại thẳm mà ông nằm im lìm không cười không ngó ra tưởng không biết không hay. Ông giận Khánh làm chi thêm tội, nước mắt đổ mấy cho vừa. Khi mở Khánh còn để tóc thề, còn đội nón Huế, còn nói giọng u uẩn miền trung thì ông còn phải cho Khánh dè dặt, ngưng ngưng, đừng bắt Khánh phải tự nhiên, dạn dĩ coi thiên hạ như cây cỏ bên đường. Chỉ tới chơi với ông Khánh cũng không dám tới thường sợ người ta chào rảo tới tai mà. Vậy mà ông không hay, ông giận. Ông ơi, từ xưa tới chừ Khanh của ông như con ốc nhỏ khép kín, sợ hãi. rụt rè, ông tới làm chi, mau và mạnh mẽ nạy lớp vỏ che ngoài của con ốc, ông dạy Khách nhớ thương. Mấy bữa ở nhà với Mẹ, Khánh nhớ ông quay quắt rửa thề, nhìn cảnh chi cũng thấy như tím hết. Mà bữa ni... Đạt hé mắt nhìn trộm người con gái đang thu dọn căn phòng. Nàng đứng nghiêng nghiêng xếp mải miết những tờ giấy rời rạc vào một cái cặp giấy nét mặt có vẻ thờ thẩn bằng khoáng chàng hơi dươn mình lên mặt bàn, sạch sẽ, thứ tự như trước đó chưa từng có sự hiện diện của giấy má, cà phê, sách vở... Lòng yêu dào dạt và vỡ trong huyết quản không ngăn được tiếng kêu xúc động bỗng dựng vượt thoát.

— Khanh ! ...

ĐẶNG NGỌC TUỜNG CHI

NGUYỄN THẾ

venise và thuyền gondole

1) Xin cho đăng nguyên bài « Le Lac » của Lamartine.

2) « Yêu mà không mơ mộng chính là viếng Venise mà không đi chơi thuyền Gondole (A. Birateau) Xin cho biết về « Venise » và « Gondole » và ý nghĩa câu nói trên.

3) Xin tóm lược « Một thời để yêu và một thời để chết » của E.M. Remarque.

MỘT BẠN NGỌC

1) Le Lac

Ainsi toujours poussés vers de nouveaux rivages,
Dans la nuit éternelle emportés sans retour,
Ne pourrions-nous jamais sur l'océan des âges
Jeter l'ancre un seul jour ?

O lac ! l'année à peine a fini sa carrière,
Et près des flots chéris qu'elle devait revoir,
Regarde ! je viens seul m'asseoir sur cette pierre
Où tu la vis s'asseoir !

Tu mugissais ainsi sous ces roches profondes
Ainsi tu te brisais sur leurs flancs déchirés ;

Ainsi le vent jetait l'écume de tes ondes

Sur ses pieds adorés.

Un soir, l'en souvient-il ? nous voguions en silence ;
On n'entendait au loin, sur l'onde et sous les cieux,
Que le bruit des rameurs qui frappaient en cadence
Tes flots harmonieux.

Tout à coup des accents inconnus à la terre
Du rivage charmé frappèrent les échos ;
Le flot fut attentif, et la voix qui m'est chère
Laissa tomber ces mots :

« O temps suspends ton vol, et vous heures propices,

Suspendez votre cours !

Laissez-nous savourer les rapides délices
Des plus beaux de nos jours !

« Assez de malheureux ici-bas vous implorent :

Coulez, coulez pour eux ;

Prenez avec leurs jours les soins qui les dévorent ;
Oubliez les heureux.

« Mais je demande en vain quelques moments encore,

Le temps m'échappe et fuit ;
Je dis à cette nuit : « Sois plus lente »,
et l'aurore

Va dissiper la nuit.

« Aimons donc, aimons donc ! de l'heure fugitive.
Hâtons-nous, jouissons

L'homme n'a point de port, le temps n'a point de rive ;
Il coule et nous passons ! »

Temps faloux, se peut-il que ces moments d'ivresse,
Où l'amour à longs flots nous verse le bonheur ;
S'envolent au loin de nous de la même vitesse
Que les jours de malheur ?

Hé quoi ! n'en pourrions-nous fixer au moins la trace ?
Quoi ! passés pour jamais ? quoi ! tout entiers perdus ?

Ce temps qui les donna, ce temps qui les efface,
Ne nous les rendra plus ?

Éternité, néant, passé, sombres abîmes.
Que faites-vous des jours que vous engloutissez ?
Parlez : nous rendez-vous ces extases sublimes

Que vous nous ravissez ?

O lac ! rochers muets ! grottes ! forêt obscure !
Vous que le temps épargne ou qu'il peut rajeunir,
Gardez de cette nuit, gardez, belle nature,

Au moins le souvenir !

Qu'il soit dans ton repos, qu'il soit dans tes orages,
Beau lac, et dans l'aspect de tes riantes coteaux,
Et dans ces noirs sapins, et dans ces rocs sauvages,

Qui pendent sur tes eaux !

Qu'il soit dans le zéphir qui frémit et qui passe,
Dans les bruits de tes bords par tes bords répétés,
Dans l'astre au front d'argent qui blanchit ta surface,

De ses molles clartés !

Que le vent qui gémit, le roseau qui soupire,
Que les parfums légers de ton air embaumé,
Que tout ce qu'on entend, l'on voit ou l'on respire ;

Tout dise : « Ils ont aimé ! »

LAMARTINE

2) Venice là một thành phố của Ý Đại Lợi trên cửa biển Adriatique, được coi là một trong những thành phố đẹp mơ mộng và nhiều màu sắc nhất thế giới. Có thể nói đó là một thành phố nổi vì phần lớn được xây

cất trên những mảnh đất nhô lên trên mặt nước và mặc dù rất nhiều cầu được bắc qua các thủy lộ ngăn cách các khu phố, sự di chuyển bằng thuyền rất tấp nập.

Đặc biệt các con thuyền của thành Venice được gọi là « gondole », hình dài, cong cong trông rất mỹ thuật, bề ngang hẹp vừa đủ chỗ cho 2 người ngồi. Khách đi thuyền phần lớn là các du khách, các cặp tình nhân, những đôi vợ chồng trẻ vừa ngắm cảnh vừa nghe các anh lái đò (gondolier) hát những bản tình ca (tựa như các loại « hò » của VN) trong khung cảnh thơ mộng của những thiên tình sử của Musset, George Sand, Shelley, Byron...

Sơ sơ như vậy chắc bạn cũng thấy viếng thành Venice mà không đi gondole là thiếu rất nhiều cũng như thiếu sự mơ mộng trong tình yêu vậy.

3) E. M. Remarque chống chiến tranh và chống quân phiệt và các tác phẩm của ông đều nói lên điều này. Trong « Một thời để yêu và một thời để chết », nhân vật chính, một thanh niên Đức bị lôi cuốn vào một cuộc chiến (Đệ II thế chiến) mà anh không thể hiểu lý do. Trong một dịp nghỉ phép, anh đã gặp tình yêu, nhưng ngày phép quá ngắn ngủi. Trở lại mặt trận, trong một cuộc đụng độ với quân du kích Nga, anh được lệnh hạ sát một tên du kích đã bị thương. Anh thấy không thể bóp cò giết một người mà nay kề ngay bên, anh thấy không thù oán gì cả. Nhưng khi anh vừa quay lưng bỏ đi thì tên du kích Cộng sản trở dậy nổ súng bắn anh chết.

D U Y N G U Y Ê N ● N G H E G I Ó T H Ỏ D À I

Căn nhà của Hải nằm trên một con đường khuất lánh nhất thành phố. Tôi yêu vẻ hoang vắng của ngôi nhà. Con đường hai bên đầy cỏ dại ít dấu xe qua lại, cuối đường là căn cứ quân sự. Nhà Hải cuối đường, mỗi sáng, mỗi chiều đều nghe tiếng kèn bên trại lính. Hải bảo lúc mới dọn về bực mình quá chừng, riết rồi cũng quen đi. Hải cười cười, thành ra đâm ghiền luôn. Ở đây xa hẳn mọi tiếng động rầm rộ ngoài phố. Trưa nằm chỉ nghe có tiếng cửa trẻ con đùa giỡn, tiếng xe đạp khua đều.

Mảnh vườn nhỏ rậm rạp đủ loại hoa và cỏ. Hải nói Hải thích vườn có nhiều cỏ dại xem nó có vẻ hoang hoang thế nào ấy. Mỗi khi hái hoa trong đám cỏ dại Hải thích thú như khi tìm thấy đóa hoa lạ trong rừng, có cảm giác khoan khoái hơn khi cắt hoa chăm sóc kỹ trong chậu. Người ta vẫn thích thú hơn khi sự việc xảy ra vô tình hơn là sự đương nhiên. Tỉ như vô tình tìm thấy tờ giấy bạc bỏ quên trong quyền vở vui hơn là khi được mẹ cho tiền phải không anh ? Một lần Hải đã nói với tôi như thế ! Tôi gật đầu, xem các cánh hoa trong cỏ có vẻ đẹp man dại thế nào ấy...

Sáng nay có nhiều hoa nở trong vườn. Từ đằng xa đã thấy màu đỏ của hoa hồng, màu vàng, tím yếu ớt của hoa bướm bướm. Cỏ mọc cao quá cây bướm bướm, những đóa hoa nhỏ giấu mặt trong cỏ. Tôi cười một mình, vui thú. Lần nào cũng vậy, đến nhà Hải, nhìn những đóa hoa tôi nghe lòng lâng lâng. Nắng ở đây không nóng như ngoài phố xe cộ chộn rộn, mà nắng dịu dàng, nhẹ ấm trên đầu ngọn cỏ. Và căn nhà sáng lên trong nắng, êm dịu.

Cánh áo màu lúa non Hải mặc nổi bật bên thân cây vòng sù sì. Mái tóc dài che một phần gương mặt trong cái dáng nghiêng, đồng thời cũng làm màu da trắng hồng nổi rõ trên màu đen của tóc. Hải quay nước, chiếc thùng lên khỏi mặt giếng, nâng đổ nước vào thau. Tôi mở cổng và đưa tay chào. Hải ngược lên cười. Tôi đến, dựa người vào thân cây vòng.

— Anh mới đến ư ?

Tôi gật đầu, Hải đang vo lại quần áo trước khi phơi lên sào. Cả hai im lặng, ngoài câu hỏi ngờ ngẩn vừa rồi. Tôi và Hải đều muốn nói với nhau thật nhiều chuyện, đề bù vào những ngày vắng mặt sau này, nhưng khi gặp nhau chỉ biết ngẩn người ra. Bầu không khí buồn, ứ đọng trong khi cả hai đang cố moi ra một câu chuyện vui, nói dòn tan. Song nổi buồn cứ chực chờ úp chụp lấy chúng tôi, từ hơn tuần nay.

Thau nước đổ ra gần hết, Hải chặn quần áo khỏi rơi xuống nền đất. Tôi thả thùng nước xuống giếng, thoáng thấy bóng mình dưới đó. Thùng nước đầy tràn kéo lên, tôi quay sang hỏi Hải :

— Mệt không ?

Hải nhích tôi ngờ ngác rồi cười. Lẽ ra câu hỏi ấy phải của nàng. Hải nói như phân trần :

— Mỗi ngày Hải đều quay nước, quen rồi.

— Sao không xin bố mắc compteur nước ?

— Hải thích như thế này hơn...

— Gàn. Tôi nói. Hình như cả thành phố chỉ có mỗi mình Hải chịu khó quay nước giếng thôi.

Hải cười dòn, hàm răng không đều lắm nhưng trắng, mỗi khi cười có duyên lạ.

— Như thế lại càng hay...

Ừ, như thế mà hay đấy, Hải ạ. Và thơ nữa đấy. Mỗi ngày, mỗi sáng trong, trưa nóng Hải soi mặt dưới mặt giếng phẳng có những cây rong hai bên thành và tôi có dịp nói chuyện với nàng bên giếng, cùng soi mặt. Nói vắn vơ, nhìn những con bướm nhỏ nhắn lượn trên đám cỏ. Nhìn những phiến mây trắng nổi trôi để thấy rằng mình còn được sống bình yên.

Vắt xong quần áo Hải mang ra phơi sau nhà. Nơi đây có một khoảng đất trống không trồng cây cao, lúp xúp cỏ nhỏ quấn chân. Có cả cỏ may, một loại cỏ quen thuộc ở quê. Nhà vắng, tôi hỏi mẹ đi chợ rồi à. Vàng, lát nữa mẹ về. Buổi sáng đẹp quá đấy, anh. Hải chỉ tay chung quanh. Những chú bồ câu mổ thóc dưới sân kêu rít rít. Chúng hiền lành ăn không như những chú gà hay đá nhau. Bãi cỏ đang dùng điềm tâm bằng sương và ánh nắng xuyên qua tầng cành cây, chiếc lá lấp lánh. Thật là một ngày mùa hạ tuyệt vời.

Nắm thóc từ tay Hải vung lên, đàn bồ câu bay tán ra. Sau đó như biết vật gây ra tiếng động, chúng bay lại mổ tới tấp. Hải xoa xoa hai bàn tay

thon trắng hồng, vẻ vui sướng hiện trên mặt. Tôi tự hỏi ngày trước, bữa kia chúng tôi ra sao ? Hải có còn vui vẻ như hôm nay. Tôi không biết niềm vui đó có thực sự hay không, hay chỉ tạm bợ, giai đoạn. Lúc nào nổi buồn phiền, lo lắng cũng hiện diện bên tôi, điều khiển mọi hành động. Chúng làm tôi mất thăng bằng, và lấn át mọi niềm vui. Tự dưng tôi hỏi :

— Lúc này Hải có đi học đâu không ?

— Không anh à. Vả lại có chắc đại học mở cửa...

Hải chợt ngừng nói, vẻ mặt tối đi, có lẽ nàng muốn rút lại câu nói, coi như chưa ai nghe lại câu đó. Chưa mặt kính nào vỡ ra, chưa sự việc nào xảy ra, thật sự.

Chúng tôi cùng vào nhà. Chị Hải đang cúi cúi dọn rửa thấy tôi chị cười chào. Tôi vội lảng lên nhà vì tôi biết chị sắp hỏi thăm chừng nào tôi đi, đi đâu. Đó là những câu hỏi thăm bình thường. Tuy nhiên lúc này tôi không muốn nhắc đến, Hải có vẻ buồn.

Tôi ngồi nhìn vật nặng đang biến dần lên cây bông chuối cuối vườn, dưới gốc trũng cá những cây móng tay rục rục. Màu đỏ, tím, hồng chen với màu xanh mát mắt. Hải mang lên một chiếc bánh với hoa vàng bằng kem trên mặt trông giống như bánh sinh nhật. Hải bảo bánh của đi mua ở Sài Gòn về cho.

— Sắp đến sinh nhật Hải rồi, mau thật.

— Anh còn nhớ à ? Hải hỏi với giọng ngạc nhiên.

— Sao lại không ? Nhớ kỹ mà bạn.

Cả hai chúng tôi cùng cười. Hải cắt đưa tôi một mẩu bánh. Chúng tôi nhai ngon như những con bồ câu mổ thóc.

— Không biết năm nay còn được ăn sinh nhật Hải không nhỉ ?

— Chuyện ! Nàng gặt, mẩu bánh cầm hờ trên tay...

— ...

— Bạn định tặng tôi món gì đây ?

— Một món đặc biệt lắm.

— Gì nào, quyền sách, tập thơ... hay con búp bê như ngày nào ?

— Không đâu, bạn.

— Một bó hoa ?

— Và cả cỏ dại nữa, phải không ?

Hải cười trong miệng, nụ cười với bánh đầy miệng trông thật... tức cười.

— Trông bạn giống như một con mèo tham ăn !

Đúng đấy, giống như con mèo thật đấy. Nhưng mèo chỉ ăn được khi có bạn, còn không thì mèo ăn... như mèo ấy, bạn ạ.

Tôi trở lại câu chuyện :

— Tôi sẽ gửi về bạn một bó hoa rừng, hoa rừng thật đấy.

— Giỡn hoài, bạn.

— Và một vỏ đạn đồng cho bạn cắm hoa...

(Xem tiếp trang 46)

thư duy

giọt lệ cho ngày lớn khôn

Chuyến xe đưa tôi về N khởi hành đúng bảy giờ ba mươi sáng. Xe nghiêng mưa tạt ơ hờ. Ba chỗ ngồi cho chúng tôi và không đưa nào lên tiếng. Tôi nghĩ miên man về thành phố tôi trở lại. Mọi tính từ đều khó khăn và vô nghĩa.

Tôi quay sang Lãng :

— Nói gì chứ ?

— Mưa.

— Định mệnh đời ta bắt đầu bằng những cơn mưa. Thơ đấy.

— Con khỉ. Thơ đấy.

Ba đưa nhe răng cười. Khỉ thật, phải không tất cả những thằng bạn của tôi ? Nhớ quá những buổi tối ở quán cà phê nhỏ. Điếu thuốc chuyền tay nhau và những nụ cười. Hạnh phúc. Nó đó : đóm lửa làm ấm tinh bằng hữu. Nó đó : chiếc que diêm bật sáng giữa những mái đầu chụm lại với nhau. Trò chơi ngôn ngữ của những mái đầu chụm lại với nhau. Chúng tôi, những tên phù thủy với những ám ngữ riêng tây. Bỗng dưng tôi cười một mình. Bạn ta, còn nhớ những « kế hoạch » cúp cua được « điều nghiên » kỹ lưỡng và « thực thi » dài dài từ đầu năm tới cuối năm. Ban B mà giờ toàn tụi nó còn nghĩ nữa cơ. Một ông thầy đưa tay lên trời. Thế mà cuối năm ta vẫn đậu. Bạn ta, còn nhớ ba đêm thức trắng trong hội chợ tất niên năm ngoái ? Quên làm sao được hở bạn ta, cái đêm đầu tiên đó. Khi những mái chòi chỉ mới được dựng lên bằng rơm với lá, hoàn toàn chưa có sự hiện diện của những dụng

cụ văn minh. Tiếng động là tiếng động của lá cây và côn trùng. Ánh sáng là ánh sáng của vầng trăng ở trên cao. Và trăng. Bạn ta ơi, làm sao để ta diễn được sự tuyệt diệu của trăng đêm hôm đó. Tràn lan, lai láng, man dại vô cùng. Không. Ta chỉ biết sắc vàng của trăng lấp lánh trên mái rơm, trên lá xanh như một huyền tượng. Và chung ta đi trong đó như những kẻ mộng du. Ê mê. Ngây ngất. Hai tay đưa cao ngưỡng vọng. Duy chỉ có lúc ấy ta mới hiểu được thế nào là « Chơi Giữa Mùa Trăng » của Hàn Mặc Tử, và, duy chỉ lúc ấy, ta mới hiểu được tại sao một nhân vật của Yukio Mishima đã phóng tay thiêu hủy Kim Các Tự. Rồi ta bỗng dưng tuyệt vọng. « Làm sao để cùng một lúc, bàn tay ta nắm lấy cái Đẹp Vĩnh Cửu và bàn tay ta nắm lấy cuộc đời. » Nhưng bạn ta, sự tuyệt vọng ấy chẳng bao lâu, bởi vì còn bàn tay bạn ta đây, nắm lấy nhau, và ca hát giữa đêm sâu. Những bàn tay đó, giữa đêm trăng đó, bạn ta ơi, tuy chẳng phải là Cái Đẹp Vĩnh Cửu mà ta hằng mơ ước, nhưng nó cũng tượng trưng cho một sự thân ái nhất mà ta không thể nào quên suốt cả cuộc đời.

Tôi lăm lăm một mình :

— Suốt cả cuộc đời... Có chẳng điều đó ?

Nghi nhìn tôi :

— Gì thế ?

Tôi lặp lại :

— Suốt cả cuộc đời.

Lãng nói :

— Tao muốn tin.

Tôi nhìn ra cửa kính :

— Phải nói : đôi khi.

Nghi cười :

— Như mưa.

Lãng nói :

— Không. Như tình yêu.

Tôi cười hơi to ?

— *Tình yêu là một đồng phân trâu và tôi là con gà trống leo lên đống gậy.*

Hemingway đấy.

Lãng cũng cười :

— Đâu thâm thế.

— Đến bây giờ tao nghĩ tình yêu vẫn đẹp.

— Dù...

— Hãy nói về mây.

— Quên lãng và thất thanh gọi nhau trong đêm tối. Như thơ.

— Tiếp tục.

— *Hón lên lầu rêu xanh ử
cho em tiếng hát loài sâu
một ngày một ngày rồi cũ*

— Còn nữa.

— Có lẽ. Đôi khi. Riêng mây...

— Như những dòng sông nhỏ.

— Dòng sông cuối cùng...

— Đã xa.

Tình yêu là một dòng sông, phải không Thi nhi ?

Đến một ngày nào, mỗi người một bên bờ vẫy tay nhau vời vọi. Thôi cũng cho xong một mối tình học trò nhiều giận hờn cũng như nhiều thân mến. Thôi cũng cho xong chiếc ly thủy tinh thật xinh nhưng dễ vỡ một ngày rơi xuống. Thôi cũng cho xong những giọt nước mắt dịu dàng đã nhỏ xuống ngày xưa. Nhớ không Thi. Sérénade. Schubert. Và Lệ Thu. Và đời sẽ thấy chúng ta sống không cầu, cho tình cứ ứa phai mau. Vâng, Thi ạ, cho tình cứ ứa phai mau.

Tiếng Nghi vang bên tôi :

— Mau thật. Thế mà đã gần đến.

Tôi nhìn ra ngoài. Mưa vẫn còn lất phất và xe đang xuống phà để qua sông bên kia là VL, là quá khứ, vói bạn bè, vói trường cũ và vói tình yêu ngày xưa. Còn sau lưng tôi ? Con đường tít tắp này liệu rồi sẽ dẫn tôi về đâu. Hôm nào, cùng Lăng đứng ở hành lang Khoa Học nhìn mưa như trút mà buồn quá đỗi. Suốt mấy tuần lễ, chúng tôi xách viết lang thang từ đại học này sang đại học khác để cầu àu trúng tuyển vào một phân khoa. Thành phố này còn quá xa lạ với chúng tôi và chúng tôi cuốn trong đó như những hạt bụi. Riết rồi tôi cũng không biết mình sẽ là một cái gì. Tôi không chọn được tương lai tôi. Những ảo vọng tuổi nhỏ càng lớn càng cùng nhụt đi và bây giờ mất hết. Cái Đẹp và cuộc đời là hai sự thật không thể nào dung hợp với nhau. Thực tế. Tôi ghét hai chữ đó vô cùng thế mà nó vẫn bám riết lấy tôi. Tôi phải thi đậu. Một quyết định làm tôi buồn bã (mọi quyết định đều buồn bã, phải không ?). Những ngày chúi đầu vào sách vở trong một căn gác ở Chợ Lớn, tôi lủi thủi như một con chó. Bạn ta ơi, đời sống nhiều gian nan quá. Ta một con sâu khoanh kín nỗi buồn. Ta cuộn tròn trong niềm hãnh diện bi đát là chẳng ai hiểu được ta (ta chẳng mong được mọi người hiểu cho đó sao).

Dòng sông nước lên đầy, mờ mờ khói sóng (trên sông khói sóng cho buồn lòng ai). Dòng sông luôn luôn là một cái gì rất thân quen đối với tôi. Tuổi nhỏ tôi được ôm ấp bằng một dòng sông ở quê nhà. Những buổi chiều đối với tôi thường là những buổi ngồi nhìn nước lên. Nước lên. Nước lên. Nước lên. Ôi đó là một cảnh tượng kỳ diệu vô cùng. Tôi đã vui mừng nhảy nhót theo con nước trắng bầy bầy. Tôi say sưa nhìn bóng dừa trong ráng chiều in rõ (mắt xanh là bóng dừa hoang dại, lớn lên tôi yêu vô vàn câu hát đó). Tôi lang thang suốt buổi theo dòng nước như một giáo sĩ chiêm nghiệm điều thần bí. Nước lớn quá và lòng tôi lớn quá. Rồi đêm về. Dòng sông mang một bộ mặt knac. Bí hiểm. Ấu u. Đen như nỗi buồn thế thiết. Và tôi ngồi đó chờ đợi một vầng trăng. Những hôm trăng không đến, tôi ngồi khóc một mình. (những giọt lệ đầu tiên của tuổi thơ tôi rơi trong đêm tối).

Và giờ đây cũng là một dòng sông. Tôi sắp sửa lên phà. Tôi chợt nhớ đến mấy câu thơ của C.H.K.

*Em học trò ơi sao hôm nay em không đi học
Sao bỏ lớp ra chơi dưới gầm cầu
Thả cho con mắt trôi theo dòng nước
Và để dành giọt lệ cho một ngày lớn khôn*

Tôi có còn một giọt lệ nào, ngày lớn khôn ?

TRẦN
THỊ B.T.
●
mối
tình
thơ

Cầm tấm thiệp cưới trên tay mà tôi tưởng chừng đang sống trong cõi mơ. Không thể được. Không thể như thế được. Lòng tôi tự nhủ như thế. Nhưng tấm thiệp in coi chim phụng chim loan màu mè rực rỡ đang nằm sờ sờ trong tay tôi. Và tên của cô dâu chú rể rành rành đậm nét. Tôi đâu thể phủ nhận sự thực. Hai chữ PN quá quít lấy nhau như dây trầu quấn thân cây, không rời. Tôi không ngờ lời đe dọa ngày nào nay đã trở thành sự thực. Dù cho sự thực này có phũ phàng (đối với tôi) đi chăng nữa. Và sự thực muôn đời là sự thực, tôi không muốn nhận cũng không được.

Ba chữ Phạm Thanh Mai bắt buộc tôi liên tưởng tới một khuôn mặt trắng trẻo dễ coi, mái tóc đen chấm vai và vóc dáng nhỏ nhắn mảnh khảnh của một người con gái. Còn cái tên Nguyễn Hữu Đức. Ô chủ nhân, của «nó» ngày xưa đã bị cô Phạm Thanh Mai chê bai là thằng «sơ mít», sán sơ mít đó là. Mía mai thay bây giờ chúng — hai cái tên — lại nằm gần nhau, trên mấy chữ «Hôn lễ sẽ cử hành» và dưới «Lễ vu quy, trưởng nam trưởng nữ».

Tuở đó nhà tôi và nhà nàng ở sát cạnh nhau, cách một dãy dâm bụi cắt đều. Tôi không nhớ rõ cơ hội nào chúng tôi quen nhau. Tôi chỉ biết rằng đó là một khoảng thời gian tôi cảm nhận được sự hiệu diện của

THU DUY

nàng trong ngôi nhà bên kia dãy lá xanh tươi chen chúc đám hoa đỏ. Và từ lúc đó, tôi thấy thích nàng vô cùng, rõ ràng như hai với hai là bốn.

Khi mà chúng tôi chưa nói chuyện với nhau (nghĩa là mới biết chưa quen chiều nào tôi cũng thượng lên trạc ba cây trứng cá trước nhà có tàn lá sum xê rập rập, lựa thế ngồi ngó sang nhà nàng. Bên sân, nàng cũng đang đưa chiếc xích đu đúng vào giờ tôi trèo lên cây trứng cá (không hiểu ai đã cố ý làm như vậy, tôi hay nàng ?) Tôi biết thế nào bên nàng cũng có vài ba cuốn chuyện dịch của các tác giả ngoại quốc danh tiếng như S. Maugham, André Maurois... Tôi thích nàng nhưng ghét thậm tệ cái tành «làm dáng» ấy, làm cứ như ham đọc sách lắm vậy ! Trăm lần như một, tôi chỉ thấy mấy cuốn chuyện nằm chết dí một góc xích đu. Còn nàng, mắt nàng mãi ngắm nhìn những hoa hồng đỏ. Tôi muốn hôn nhẹ lên đôi mắt mơ màng của nàng. Giá đừng có hàng dâm bụt nhỉ ! Tuy nhiên hàng dâm bụt cũng chưa đáng ngại bằng má nàng. Trời ơi, trên đời này lại có một người đàn bà «ghê gớm» đến thế ! Mặt lúc nào cũng hăm hăm, tiếng nói the thé rít giữa hai hàm răng (bà ta hét chứ không phải nói). Tôi sợ má nàng còn hơn sợ con Tô Tô nhà ông Trưởng ấp vẫn có tiếng là dữ nhất xóm.

Đến khi chúng tôi quen nhau, tôi vẫn không bỏ thói quen «ngự cây» mỗi chiều và nàng chẳng bỏ tật hóng mát trên xích đu. Tuy nhiên bây giờ thì nàng dễ thương hơn một chút. Nàng đã đẹp mấy ông tác giả ngoại quốc vào một xô tử sách nào đó và mắt không ngớt liếc chừng tôi trên ngọn cây. Chúng tôi ở tư thế đó mỗi chiều nói chuyện với nhau. Bao giờ tôi cũng là kẻ tiên phong trong cuộc đối thoại.

Một chiều trong những buổi chiều, tôi chễm chệ trên cây, ngắt một trái trứng cá xanh (Đâu dám ném quả chín, vô phúc nó vỡ nát bét dính vào tóc vào áo nàng thì... hết phương cứu chữa, nàng giận tôi là cái chắc, và như thế sẽ không có lợi gì cho tôi) ném qua bên nàng trong khi người ăn kỹ trong đám lá. Một trái, nàng làm ngơ. Hai trái nàng chẳng thèm nói (bao giờ cũng vậy, con gái là chúa giả vờ). Trái thứ ba được tung đi kèm với một câu hét nhỏ :

— Mai.

Nàng giật mình (hay giả bộ cũng thế) ngó dáo dác, đầu nghiêng tìm kiếm:

— Thuận ở đâu thế ?

Thấy chưa, đã bảo con gái là chúa làm bộ mà, biết tỏ ra rồi mà, còn cứ ngây thơ. Tôi vẫn ẩn kỹ trên cây ném thêm một trái trứng cá nữa Nàng la lên :

— A, Mai biết rồi, Thuận ở trên cây trứng cá nhé. Thò đầu ra đi bạn ơi.

Tôi bật cười khi... khi.. Nàng cắn một mớ tóc (giá nàng chỉ cắn một sợi thôi nhỉ. Cắn cả mớ coi nó tàn nhẫn làm sao ấy) háy tôi một cái dài thườn thọt :

— Úi giời, chỉ được cái làm bộ.

A, chẳng biết ai làm bộ à. «Người» làm, bộ thấy mờ mà «người» còn nói «ta». Tôi vói ra một nhánh ngoài để lộ cả thân hình cho nàng thấy, nheo mắt trả lễ cái háy dài thọt kia :

— Ai thêm làm bộ.

Nàng đanh đá :

— Thuận chứ ai.

Trời ơi, cái miệng chu nhọn nhọn sao giống má nàng thế ! Tôi ghét giọng «ném dao quăng thớt» đó quá chừng. May thay, nàng dịu dàng lại ngay :

— Thuận ơi, sang bên này chơi với Mai đi. Ngồi cách xa nói chuyện khó thấy mờ.

A, đề nghị hợp lý. Nhưng, eo ơi còn «bà chẳng» má nàng để xó ở góc nào mà nàng dám có ý tưởng «kinh khủng» như thế (sau này tôi mới biết má nàng không dữ như tôi tưởng). Tôi cho nàng biết điều thối mắc đó :

— Thôi, Thuận không dám qua đâu, bác ở nhà la chết.

— Không có má. Má đi vắng rồi, sáng mai mới về.

Tôi vui quá thề, trái tim đập thình thịch trong lồng ngực như muốn phá lớp da thịt nhảy tọt ra ngoài. Máu ứ dồn lên mặt mũi, nóng bừng. Tuy nhiên muốn chắc chắn hơn, tôi hỏi lại :

— Mai nói dối hay nói thật ?

Nàng phụng phịu :

— Ai thêm nói dối Thuận, có qua không thì bảo.

Tôi cuống quýt :

— Qua, qua.

Thế là chẳng đầy một phút sau tôi đã có mặt ở sân nhà nàng, trên chiếc xích đu. Chúng tôi nói với nhau lan man hàng giờ vẫn chưa dứt chuyện. Tôi khi có tiếng má tôi gọi về ăn cơm tôi mới tiếc rẻ đứng dậy từ giả nàng. Ra tới cổng, nàng ngắt một đóa hồng nhưng đỏ thắm dặt vào túi áo tôi. Tôi sung sướng quá đứng chết lặng nhìn nàng mỉm cười, lòng thì muốn hôn (nhẹ thôi) lên đôi môi đỏ hồng tươi tắn. Tôi nhớ là đêm hôm ấy tôi ngủ rất say và mơ thấy được hôn lên môi nàng.

Tôi và nàng cùng học một trường nhưng khác lớp. Nàng học đệ tứ và tôi đệ nhị. Tôi sắp sửa thi tú tài nhưng lại ra chênh mảng bài vở. Hầu như nàng đã chiếm của tôi gần hết thì giờ trong ngày, kể cả bữa ăn tôi cũng nghĩ tới nàng. Từ ngày quen nàng tôi có tật dễ yêu (?) là hay hát. Tôi khoái lắm nhằm bài La vie en rose. Tắm cũng hát, đi ra đi vô cũng hát. Hát như một thằng điên và chỉ độc nhất bài La vie en rose. Sau này nàng dạy tôi thêm bài «Em Tôi» Tôi cũng khoái bài này kinh khủng (nàng dạy mà) nhưng chỉ khoái nhất đoạn đầu, đoạn sau buồn thấy mờ !

Lớp tôi ở dãy trên, lớp nàng ở dãy dưới, đối diện nhau. Hai đứa tôi có thể nhìn nhau qua khung cửa sổ cách một quãng sân đất ngắn.

(xem tiếp trang 36)

nổi chờ của tượng

tôi thấy lạnh chiều nay trời trở rét
đường em qua chim chóc rủ nhau về
mây khói ủ hương rừng quanh lối dốc
nắng rả rời xiêu mấy nẻo chân đi

tôi ở lại nghe lòng cảm giá buốt
sương chiều rơi lá úa bông dưng vàng
hồn ngọc ngần nên bước về ủ dột
giọng kính buồn xui lá cỏ hoang mang

môi nứt nẻ làm kêu gào thất vọng
lời hôm nay chưa thốt giữa môi cười
tôi vẫn đợi ngày em về nhắc nhở
nụ chim non run mấy cánh hoa tươi

thân tượng đá buồn trăm lời hóa kiếp
chiều bơ vơ trời đất vẫn vô cùng
nên đã hứa, tôi về trong cảm lặng
còn tiếng nào chưa thốt giữa hư không

tôi đã cố quên em chiều thứ bảy
nụ tin yêu chưa nở cánh sau cùng
thì lòng vẫn đợi mong mùa chín tới
dáng em ngồi trong mắt tuổi bao dung
NGUYỄN NHẬT ANH

còn đâu buổi cũ hương vàng

người xưa hương mất mùa bông
đổi hồn bướm trắng qua sông trăng tàn
ai đi viễn phố ngút ngàn
đời xưa vắng giọng chia tan đau buồn

quê chìm bóng khói hình sương
nhớ nhau mấy nỗi đoạn trường mây
bay

TRẦN VĂN NGHĨA

mùa lập đông ở Huế

ru hồn nhau bằng cơn mưa cổ tích
giữa trời sương gáy lạnh Huế lập đông
lệ đưa tiễn nhả xuống đời hiu quạnh
mưa xa xăm em ngập mắt môi hồng

áo trắng xanh

em huyền ảo tóc xoắn đầy vai nhỏ
sương hồng bay phơ phớt cõi lòng anh
trong vườn xưa giữa lòng người thành
mộ

nhìn áo em ta ngỡ áo trắng xanh
PHAN CẢNH VIỆT CƯỜNG

đi học mùa đông cũ

vẫn áo ngày xưa đường Gia Định
tháng này chừng quên mất học bài
em nhớ hôm qua trời thư viện
chim về cho lạc dấu chân nai

năm xưa thuở vào mùa áo mới
học bài rồi quên hết cả bài
bởi dáng xuân về bên lớp học
trông vời xa vắng tuổi mười hai

từ đó đường về hoa khế rụng
từ đó mùa đi biệt mấy lần
em vẫn còn yêu màu phấn trắng
chữ thầy, ô bảng, nắng xuống sân

tháng giêng vẫn ngát hương sách vở
tháng giêng thầy giảng vẫn ngọt ngào
còn đó bạn bè tên vẫn gọi
hoa nắng còn về, hứa thương nhau

hôm nay nghe bước chân cuồng quật
hương cay ghé mắt sợ xuân vàng
mang mùa học đi quên tội nghiệp
học trò đứng khóc chuyện ly tan
TRINH NUƠNG

ngập ngừng

em muốn hỏi trăm vạn lần
sao ta cứ mãi xa nhau
như hai vì sao nhỏ nhoi tội nghiệp
mà ánh sáng chưa lần nào soi thấu
đời nhau

em muốn hỏi trăm vạn lần
sao mắt anh mãi buồn và em thì hay
khóc

nhũ trở tháng bảy mưa ngâu
để mỗi sáng em đi học
cặp sách cũng nặng trĩu nhớ thương
còn anh thì đứng bên kia đường
như một loài cây lè loi buồn bã
HOÀI ĐÔNG

đông ca

không còn nắng cho loài chim hò hẹn
em nói đi, đông buốt giá đã về
trong ánh mắt đêm vô cùng thăm thẳm
như tiếng gọi mời từ việc hôn mê

em đã thấy ngày bắt đầu hoang dại
khi rừng cây trút bỏ lớp áo vàng
bài con suối đầu non xưa quần quai
mưa rộn ràng cho vạn vật tan hoang

và gió núi cũng bay về nhập cuộc
rủ sa sương từ tám hướng giăng mù
năm tháng ấy trở thành năm tháng cũ
khi đông về lên tiếng gọi thiên thu
TÓN NỮ THU DUNG

hương mật

phải em về bên hồ gương loáng bạc
mắt trong veo con nước thuở trăng
rằm

nón đội đầu che gió lạnh căm căm
chiều ở đó, sương mềm chân cỏ trạc

anh đón đợi mắt đèn rêu mốc đóng
tàn cây nghiêng hồn lá nhỏ ngậm ngùi
trời xanh xao tàn phai trên môi người
chiều ở đó, phải không em — cô biếc

phút nhìn nhau không dung mà rạo rục
mắt em thần ngọc ngần dáng nai con
hông ấm mùa đông bên giấc mật nguồn
nên anh đóng chuông rên tim nhỏ

là réo gọi tình nhau tràn hơi thở
anh men theo mùa trái ngọt vườn không
nghe gió lay run rây lá xuân hồng
lòng đã mở ra ngàn khung cửa lớn

chiều ở đó, trong tim đời nhỏ mọn
mớm cho nhau mật ngọt nụ hoa đời
NGUYỄN NGỌC NGHĨA

khi về sơn hà

GỬI TÒNG

hẹn người những dấu chân chim
đường xa mấy núi buồn tim mây hàng
em từ ngăn hạt mưa sang
cuối thu khăn ấm ngõ ngang qua vai
tình chiều rụng giọt chia hai
đời dư âm vọng đời ai thấu lòng
hẹn người xa cách mấy sông
sóng trăm năm cũng mơ đông vọng
xa

hội ngày lúa trở bông ca
sẽ tươi giòng lệ môi cười đón nhau
bảy giờ rồi máu niêm đau
như ai thấp lửa về thiêu xác hồng

GỬI AN

mai về dạy mãi chân mây
kết se trăm sợi mưa gầy mắt trông
tàn thu còn những lá hồng
tàn đêm nay về một giọng tương tư
BÌNH PHƯƠNG

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

Cách chào xã giao

Bác sĩ Úc Needham kết án lối chào hỏi bằng cách bắt tay của người Tây Phương, cho là mất vệ sinh: « Đó là lối trao đổi vi trùng chắc chắn nhất ». Nhiều người Úc hưởng ứng lời ông và đề nghị những lối chào hỏi khác.

— **LỐI TÀU**: Khi hai người gặp nhau thì mỗi người tự bắt tay mình, tay nọ bắt tay kia: đây là lối vài chào có vẻ khúm núm mà người Việt Nam ta vẫn dùng trước khi theo lối bắt tay của người Tây Phương.

— **LỐI NHẬT**: Đề bàn tay bên ngực, ngay con tim, rồi lên miệng, cuối cùng lên trán. Lối này có nghĩa: « tôi xin trao gửi tôi cho lòng bạn, môi bạn và tư tưởng bạn ». Lối chào đầy tình cảm này có vẻ thân ái và tin tưởng.

— **LỐI PHI LUẬT TÀN**: Thôi vào bào tay mình. Lối này thật mất vệ sinh nếu có một trong hai người ho lao hay hôi mồm.

— **LỐI POLYNESIE (hay LAPONIE)**: Hai người thoa mũi nhau. Lối này

cũng mất vệ sinh, lại còn bẩn hơn, nếu mũi bạn mình có mủ hôi mồm!

— **LỐI MAORI** (dân tộc bản xứ ở Úc): Giơ lên một chân và quơ chân ấy, càng quơ mạnh nếu càng kính trọng hay vui mừng. Lối chào ngộ nghĩnh này làm vui vẻ não nhiệt cả các con đường. Lối này không khéo có thể làm đương sự té ngã, không may mà nhằm đàn ba có bầu thì nguy to.

NGUYỆT QUÊ

loài nhện

— **NHỆN KHÔNG LỒ**: Được gọi là Theraphosabloni chỉ có ở miền Nam Mỹ. Minh của chúng đo được 7 phân rưỡi, chân chúng dài 25 phân và được sưu tập ở Montagne la Gadrielle vào tháng 4 năm 1925.

— **NHỆN MẠNH NHẤT**: Đó là một con nhện cái thuộc giống nhện Lasiodova, được sưu tập ở Marnos vào năm 1945, minh của con nhện đo được 22 phân rưỡi, nặng 84 gam.

— **NHỆN KHÓ BẮT VÀ HIẾM CÓ NHẤT**: Là những chú nhện thường sống trong các hang núi sâu dưới đất. Người ta chỉ tìm thấy chúng ở miền Nam Á Châu.

— **NHỆN BÒ MAU NHẤT**: Thuộc giống nhện Tegenasia Atrica nó đã chạy với tốc độ 519 cm giờ.

sách xem nốt ruồi

Ông đốc tờ Burdf Leichmann ở trường Đại học Y khoa Hanovre bên Đức vừa viết xong một cuốn sách xem nốt ruồi để đoán tính nết. Theo ông thì nốt ruồi xấu hay tốt đều do chỗ nó đóng đờ. Kể sơ vài thí dụ cho các các bạn rõ:

— Nếu nốt ruồi ở môi trên là dấu hiệu của sự chung thủy (vậy quý cậu qui cô nên biết đề chọn lựa!)

— Nếu nốt ruồi ở má chỉ con người có lòng nhân ái (thương người, giúp đỡ kẻ nghèo v.v.)

Trái lại kỳ nhất là nốt ruồi ở cẳng chân vì nó chỉ con người có

tính Tác-dãng nổi giận, hơi một tí là gắt, đã vậy lại còn hách nữa.

HOÀI LINH VŨ (Sưu tầm)

chưng diện

Một bà cao tuổi người Pháp rất chưng diện bước vào một hàng nón phụ nữ ở Ba Lê. Bà chọn lựa, đội thử lên đầu và soi trong gương một hồi lâu mà không vừa ý một cái nào. Sau cùng người bán hàng đến, lễ phép nói:

— Xin lỗi bà, hàng bán nón ở tầng lầu trên, đây là hàng bán chụp đèn.

chữa bệnh

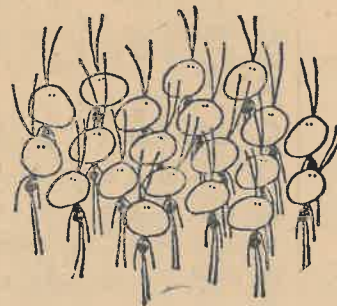
Một người mập ú đến hỏi một bác sĩ:

— Tôi đã đi xem mạch ở hai ông bác sĩ. Một ông nói phải đi bộ, còn một ông thì nói phải đến một thành phố gần bờ biển để tịnh dưỡng. Theo ý bác bác sĩ thì nên nghe ai?

— Nghe cả hai: Ông chỉ có việc đi bộ đến thành phố ấy để tịnh dưỡng.

ĐỜN KÈN (cóp)

HỒI HỘP ĐỢI CHỜ

● TUẦN TỚI BẠN ĐỪNG QUÊN TỚI NƠI HẸN VỚI TỜ TUỔI NGỌC SỐ 82 TRONG TAY, BỜÌ NÓ SẼ LÀ MỘT ĐÓA HOA ĐẸP HƠN HẾT MỌI ĐÓA HOA CỦA MÙA ĐÔNG.

● TẶNG PHẨM CỦA MỘT MÙA, MÙA YÊU THƯƠNG NHƯNG NHỚ, MÙA HỒ HẸN SUM HỌP, MÙA LÀM QUEN VÀ TƯƠNG TƯ NHAU.

● TUỔI NGỌC SỐ 82, THƠ VĂN NGỌI CA GIÁNG SINH VÀ MÙA ĐÔNG.

● TUỔI NGỌC SỐ 82, ĐẶC BIỆT 100 TRANG 100 ĐỒNG.

CHỦ NHIỆM: KIẾN VANG • THU KÝ: KIẾN CAO CẢNG

QUẢNG CÁO KHÔNG CÔNG CHO ĐỒNG NGHIỆP

Tuổi Ngọc Giáng Sinh: 100 tr. 100 đồng
viên CPNB đòi coi cho được mẫu bia số C...ng Sinh, chỉ được Thư ký Tòa Soạn tả sơ sơ là rất dễ thương và như một tranh... vui cười thượng nhỡ mà... có răng sún. Còn về nội dung, thư ký tòa soạn cho biết, bài vở gửi về tràn ngập và được chọn lọc thật kỹ. Tổng cường 3,4 cây cộ

TA VỀ TA NHỜ HẠM RANG MINH CƯỜI: TA BÊN RIO DE JANEIRO (cười)
Novo Iguacu rằng: « Muốn sống thì đưa hàm răng đây ». Nạn nhân tên Manoel Lopes, 39 tuổi, sợ quá vội vàng tháo hàm răng giả phía trên đưa ngay cho tên cướp. Tên cướp lại gầm lên: « Ta cần có hàm răng dưới của mi nữa », ông Lopes vội trả lời: « Không, đây là hàm răng tức giận dùng tay lời ham răng dưới của nạn nhân nhưng khi hẳn thấy đúng là hàm răng thiệt hẳn bên đánh ông này. Kết quả ông Lopes phải về nhà thương nghị mất ít lâu trong khi cảnh sát truy lùng thủ phạm bằng cách tìm người nào có hàm răng giả trên không vừa vặn. Rủi lại đi cướp hăm, răng rúi bị cắn sao. Còn cảnh sát xử này lại chơi trò ú tim. Rủi người nào mua lỡ hàm răng trên không vừa nhưng dùng tem có mùi nguy với quí vị bạn dân này quá. Chắc tại xứ họ không có câu ca dao: mình về có nhớ ta chăng, ta về ta nhớ hàm răng mình cười.

Ý CỬA KIẾN
LẠM PHÁT TIỆM MAY VÀ MỸ VIỆN
Ở xứ Việt Nam ta nó có cái một chạy đua theo những phong trào. Như lúc trước những chiếc quán cà phê với nghề mực lên khắp các ngõ ngách của các thành phố lớn nhỏ trong nước. Rồi các quán dần dần tự động thoái vị. Năm nay đề chạy đua với xác mới ăn mặc ở Saigon sắc tiệm may và mỹ viện mọc lên như nấm. Đi tới khắp các ngõ ngách toàn là tiệm may và mỹ viện. Hình như ở đường nào cũng có, do những vị tốt nghiệp ở Đức Nhật, Mỹ, Pháp... trở về. Cõi bộ có mỗi lạm phật mỹ viện đến nơi. Và Kiến đời cũng thắc mắc cái chuyện không biết mắc cái hàng đầu nê nhiều quá trong lúc tình rợng sinu hoạt khó khăn và hò i buổi khó kiếm ra tiền ày. Thật lạ ghê bà con hén.

TƯỜNG TRÌNH
HÀNG THÁNG
38, PLN - Kể từ khi có cái gọi là CPNB này, có mỗi thứ sáu là thấy anh chàng xếp typô mặt cứ dài ra mà phát ngán. Trong khi đó thì con nhà thư ký KCC cũng chả vui gì. Chủ nhiệm KV bỏ đi hoài chỉ ghé lại những lúc nào hứng thú (thường vào những lúc mặt trời sắp mọc và sắp lặn) chỉ có KCC ở tòa soạn « chịu trận » xếp typô hỏi bài nheo nhéo. Nhưng nghĩ cũng thông cảm cho chàng ta vì loại chữ nhỏ tí ở trang báo này tuy gọi là Chambord Maigre 8 là chữ quý vị thợ xếp chữ rất sợ. Nhất là xếp typô lại ngán hơn khi « mise » trang CPNB này. Kỳ này mới thứ năm xếp typô đã rêu hỏi (tự tìm trang xem tiếp)

TIN VUI
Được hồng thiệp báo tin cậu KIẾN EM vừa dưng gót giang hồ sẽ thành hôn cùng cô KIẾN GIỎ.

Thân chúc cô-cậu trăm ngày hạnh phúc.
Ban biên tập CPNB

CŨNG GỌI LA
Một chuyến giang hồ vật

biút ký của KIẾN EM
Chúng tôi đang chao lượn trên không một cách vui vẻ thì bỗng không hiểu vì một cơ gì anh bạn Chuồn Chuồn lại đáp xuống trên một nhánh cây khô và đậu lại ở đó, trong ánh nắng chan hòa của buổi sáng. Đẹp trời thế này mà nằm bẹp một chỗ, ngán ngấm cái anh chàng này quá. Tôi nghĩ bụng như vậy mà không nói vì đây chỉ là một chuyến đi máy bay lậu. Có lẽ anh chàng đồ xăng, sửa soạn đi tìm chướng. Chuồn Chuồn đậu trên nhánh khô quay mặt ra phía bờ hồ, còn tôi vẫn ôm cứng lấy bụng hân nhưng có thể quan sát được chung quanh. Chợt tôi thấy một chú học trò, tôi biết rõ thế vì tay chú ta xích cặp, tôi còn biết chú ta sáng nay trốn học nữa, vì giờ này trông vào học đã điem từ lâu rồi. Chú ta ngơ ngác như tìm kiếm gì, và khi thấy chúng tôi (đáng hơn là thấy bạn Chuồn Chuồn chứ tôi bé nhỏ, nhìn xa sao mà rõ), chú bé bèn rón rén tới gần. Bỏ mạng rồi, nguy tới nơi rồi mà Chuồn Chuồn không biết.

TU TÀI VIỆT NAM

Học sinh Việt Nam rất đáng được thương hại (nghe mà mũi lòng con cuốc cuốc). Cuối tuần qua 200 vị giám khảo đã xét xa như vậy đề công bố danh sách 4602 thí sinh Tú Tài hai. Các thí sinh này đã được viết một lần nhưng vẫn lọt, các giám khảo nhân đạo bèn viết thêm một lần nữa. (Theo danh từ của trường Khoa Học Saigon gọi là khoan hồng và tối khoan hồng)

CẦN KIỂM NGƯỜI

CẦN KIỂM KIẾN

Nghe chuyện Nhà Nước Tàu Cộng vừa ra thông cáo gọi dân chúng nhìn ăn bớt để tiết kiệm và phòng nạn đói mà Kiến tôi động lòng trắc ẩn. Bỡ lẽ giông họ Kiến thường hãnh diện cho là chỉ có giông giống mình mới biết tiết kiệm hang nhất. Nay người nước Trung Cộng lại định tranh giành địa vị với giông họ Kiến danh dự sao đây. Tiếc là họ hàng nhà Kiến làm lụng vất vả và đề dành cả năm chỉ được một ký thực phẩm là cũng, trong khi người Tàu Cộng nếu nhìn ăn mỗi người một bữa một chén cơm họ có thể đề dành thay! (Kiến Yợng)

TƯỜNG TRÌNH...

(tiếp theo trang...)

bài, thư ký bực mình dọa sẽ cho chạy CPNB bằng chữ 6 Gam đơn nếu báo in béc at nhà Mao (nguy). Xếp typô hoảng quá không rêu bài nữa. Trong khi đó các phóng viên Chuồn Chuồn và Kiến Cánh cứ tiểu ngạo giang hồ dài dãi, lâu lâu hứng chí mới vác về được vài mẩu tin con kiến. Vậy xin tường trình cùng bạn đọc rõ (CPNB)

viễn vọng kính lớn nhất thế giới

Viễn vọng kính lớn nhất thế giới đặt tại núi Palomar, có một kích thước khổng lồ. Mặt kính của nó có đường kính rộng đến 50m, và qua sức phóng đại của viễn vọng kính này mọi vật sẽ được lớn hơn 800.000 lần thị lực của mắt thường, về sức nặng là 500.000.000kg, còn chiều cao bằng tòa building!

Như bạn ngọc đã biết, vận tốc ánh sáng trong một giây là 300.000km. Nếu ánh sáng chạy suốt trong một năm thì khoảng cách trong không gian nhờ viễn vọng kính mà ta có thể nhìn được những tinh tú cách xa chúng ta : 1.460 800.000.000km !

Như vậy ta có thể thấy được thêm khoảng trên 6.000.000.000 tinh tú khác ngoài hệ thống Thái Dương Hệ.

GIANG THANH BÌNH (Ghi)

cách tìm tuổi và tháng sinh

Này các bạn ngọc húi cua thân mến ơi. Ví dụ như bạn quen với một bạn kẹp tóc nào đó. Mà bạn muốn biết tuổi của chàng ấy, nhưng eo ơi chàng ấy cứ dấu hoài. Đây Dung Ngã bày hộ bằng cách này tên chắc bạn sẽ vừa lòng, và bây giờ bạn bảo người bạn làm vài toán này chơi :

- 1) Lấy tháng sinh nhân hai.
- 2) Lấy số vừa nhân cộng cho 5.
- 3) Lấy số vừa cộng nhân cho 50.
- 4) Lấy số vừa nhân cộng với số tuổi thật.

Bây giờ thì bạn xin « con số » vừa cộng được, và bạn hãy lấy viết ra làm phép tính này thì sẽ ra ngay tháng sinh và tuổi.

Bạn có con số đó hãy trừ đi 365, rồi lấy số còn lại cộng thêm 115. Số thành cho biết :

— 2 số đơn vị và hàng chục cho biết số tuổi.

— Số hàng trăm chỉ tháng sinh.

Ví dụ Dung Ngã sinh tháng tư và mười tám tuổi.

— Theo câu 1 : Ta lấy 4 nhân 2 thành 8.

— Theo câu 2 : Ta lấy 8 cộng 5 thành 13.

— Theo câu 3 : Ta lấy 13 nhân 50 thành 650.

— Theo câu 4 : Ta lấy 650 cộng 18 thành 668.

Khi người đối thoại cho biết số thành sau cùng 668 bạn lấy số đó trừ đi 365 thành 303 rồi lấy 303 cộng thêm 115 thành 418 như vậy, số 18 là tuổi thật và số 4 là tháng sinh.

Tin chắc bạn sẽ được một lời khen tặng.

NỜ PHÊ DUNG NGÃ (Ghi lại)

báo tin

Trung Tá gọi viên Thượng sĩ vào bảo :

— Một chiến hữu của chúng ta vừa gặp một hoàn cảnh hết sức đau buồn : nhà bị cháy, mẹ vừa mất vì tai nạn xe hơi, đó là trường hợp của binh nhì X thuộc tiểu đội A. Tôi giao phó cho Thượng sĩ về việc báo tin buồn này cho binh nhì X. Tôi hy vọng rằng Thượng sĩ có đủ tế nhị để đảm đương việc này.

Thượng sĩ vâng lệnh ra tập họp tiểu đội A :

— Tất cả nghe lệnh tôi. Kẻ nào có nhà bị cháy, mẹ chết vì tai nạn xe hơi thì bước ra khỏi hàng. Nghiêm ! Thi hành lệnh !

Mọi người đều đứng yên.

— Binh nhì X. Anh chạy bốn vòng sân cỏ cho tôi vì đã không tuân lệnh cấp trên.

ĐỜN GÁO (Nha Trang)

một thời để thương và một đời để nhớ

TRONG TUỔI NGỌC 82
TRẦN NGẬP THƠ VĂN
GIÁNG SINH VÀ MÙA ĐÔNG

hoa thơm cỏ lạ

Chỉ có người thông minh thật mới biết mình ngu dốt.

VICTOR HUGO

Cái ly của tôi nhỏ song tôi uống bằng cái ly của tôi.

ALFRED DE MUSSET

Tật xấu cũng như những móng tay của ta, ta cắt xén từ từ mà chúng cứ mọc lại.

THALES BERNARD

Ông vua, người mục đồng, chó và cừu : đều có khổ riêng.

VOLTAIRE E

lijch sử và hình thức cờ tướng qua các thời đại

Vào thời Nghiêu Thuấn bên Trung Quốc đã có cờ tướng rồi. Đến thời Chiến Quốc (2250 trước kỷ nguyên) bói khoa thịnh hành nên cờ tướng chịu ảnh hưởng và có hình thức và ý nghĩa phân minh, quân cờ mang chữ : Tinh (sao), Thời (giờ) Nhựt (mặt trời), Nguyệt (mặt trăng), và Thần (ngày). Di chuyển qua Ấn Độ chịu ảnh hưởng của nhân sinh đạo giáo và vương quyền, quân cờ mới mang tên : Vương, Hậu, Mã, Tượng, Thuyền. Cờ này có tên là cờ tướng từ đó. Đến thời nhà Hán, Hàn Tín phạt Triệu, thấy quân sĩ nhớ nhà mới dùng lá cây viết chữ

làm cờ cho quân sĩ giải trí quên nỗi nhớ gia hương, nên cờ tướng được gọi là diệp kỳ.

Trong thời Hán Sở tranh hùng hai vua trong bàn cờ là Hớn Vương và Sở Vương, mới có Sở hà và Hán giới ở giữa ngăn cách hai quốc gia trong bàn cờ. Lúc đó Sở Bá Vương có tám ngàn tử đệ lăm le độ binh sang sông để đánh Hàn Tín, vì đó bàn cờ có thêm 8 quân « Binh » và « Tốt » để cho cuộc chơi này nung chí đấu tranh của quân lính.

Qua đến đời Đường, uy thế cá nhân của Thừa tướng Ngu Tăng Nhu mới xen và : Họ Ngu đổi chữ Tượng ra chữ Tướng (để chỉ ông ta) hỏa khí và xe cộ thô sơ bắt đầu phát hiện, nên trong bàn cờ thêm Xa và Pháo. Bắt đầu từ đây tên cờ tướng mới chánh thức lưu truyền đến bây giờ.

Qua đến đời Nam Tống, xe cộ có đường sá lưu thông, hỏa pháo được cải tiến, do đó quân cờ không còn đi từ ô này nhảy sang ô khác nữa mà đi tới đi lui trên những đường gạch chéo vuông góc. Và muốn cho bàn cờ có quy pháp rõ rệt như một tổ chức triều đình thật sự, vua Tống Cao Tôn mới vẽ ra Cửu Cung trên bàn cờ (cung vua có 2 lần gạch chéo - đếm chín nước. Từ đây bàn cờ có hình thức vĩnh viễn như ta chơi ngày nay.

THƯƠNG ÁI (Sưu tầm)

mối tình thơ • trần thị b.t.

(Tiếp theo trang 27)

Những giờ học Toán, Vật Lý, tôi buồn ngủ hết sức. Và để chống đỡ với cái bệnh quái ác ấy, tôi ngấm nàng ở lớp bên kia. Nàng nói chuyện riu rít như chim với cô bạn bên cạnh. Nàng ít khi nhìn qua tôi. Điều đó khiến tôi hơi phật lòng, nhưng không dám nói ra (đáng lý nàng phải thông cảm cho tôi điều đó chứ?) Giờ ra chơi, nàng chỉ ngồi trong lớp, không thêm ra ngoài. Tôi thì muốn chết đi được — rủ nàng dạo quanh sân trường. Tôi sẽ hôn lên tóc nàng, lên má nàng dưới gốc cây ngọc lan ở sân sau. Nơi đó vắng vẻ vô cùng. Tôi sẽ hái hoa lan cài lên tóc nàng (cho dù cây có rào kẽm gai cũng vậy). Tôi sẽ gọi khe khẽ Mai ơi, Mai ơi. Tôi sẽ... ờ, bao nhiêu là cái « sẽ » được tính toán sắp đặt trong đầu nhưng chẳng bao giờ tôi thực hành được cả, bởi lẽ... nàng đâu thêm đi dạo với tôi. Nàng sợ bạn bè hơn sợ cộp nữa kia. Nàng nói với tôi rằng chúng nó sẽ cười chết, và nàng thì sẽ lăn quay ra vì xấu hổ. Thôi thì đành vậy chứ sao!

Thuở ấy tôi ghét cay ghét đắng thằng Nguyễn Hữu Đức. Mai cũng thế (có lẽ vì thấy tôi ghét tên nàng hòa theo). Thằng Đức học trên tôi một lớp, nghĩa là đệ nhất B. Lớp nó sát cạnh lớp nàng. Điều này làm tôi tức chết đi được. Hễ ra chơi là nó la cà bên cửa sổ tán nàng. Mấy phút đổi giáo sư nó cũng lết lại lớp nàng. Tôi thấy hết. Và giận hết sức mà không làm sao được. Nó cao lớn hơn tôi. Sức tôi mà chọi với nó thì chỉ có nước vào nhà thương sớm. Tôi chỉ còn biết trút bực dọc vào Mai. Tôi trách móc nàng sao nàng sao lại nói chuyện với nó. Nàng thề rằng nàng không thêm nói với nó một lời nào, chỉ nó nói mình nó. Nàng còn thêm:

— Mai ghét thằng Đức lắm. Mặt như con « sơ mít ». Thuận đề ý làm gì cái thằng đàn độn ấy.

Tôi khoái quá quên giả bộ giận nàng như dự định. Soi gương, tôi biết tôi đẹp trai hơn Đức nhiều. Tôi bảo nàng:

— Thằng Đức học hơn Thuận.

— Thuận sẽ được như vậy.

— Thằng Đức đồ tú tài rồi.

— Thuận sẽ đồ tú tài. Thuận học ban C, mai mốt sẽ theo Văn khoa. Con trai Văn khoa bay bướm thấy mờ, hào hoa thấy mờ. Thằng Đức chả được như vậy đâu. Mai thích « người Văn khoa ».

Tôi giả vờ:

— Thằng Đức đẹp trai hơn Thuận.

Mai phản đối liền:

— Ai bảo thế? Cái mặt « sơ mít » mà đòi hơn Thuận à?

Thế là tôi hài lòng hoàn toàn. Thách thằng Đức đến tán nàng đấy. Tôi tin tưởng Mai vô cùng. Mai chả bao giờ thêm chơi với thằng Đức sơ mít.

Tuy nhiên có một lần tôi giận nàng. Cũng chuyện thằng Đức.

Vào dịp tất niên, nàng được bầu làm phó trưởng ban văn nghệ toàn trường, và ác thay, thằng Đức là trưởng ban (sao họ không bầu tôi nhỉ). Trưởng ban với phó trưởng ban lúc nào cũng đi kè kè với nhau thảo luận, sắp đặt chương trình loạn cào cào châu chấu. Thằng Đức cười nhả nhả nhờ nhờ mỗi khi đi cạnh nàng. Mai cũng cười cười nói nói với nó khiến tôi lộn cả ruột. Nhưng tôi chưa có dịp trách móc nàng vì tôi ít khi được gặp nàng lâu. Ở trường nàng bận rộn văn nghệ văn gừng, ở nhà nàng cũng văn gừng văn nghệ. Tôi không biết làm sao được nữa. Trong khi sân trường nhộn nhịp vào những ngày cuối năm, sửa soạn đủ thứ chuyện thì lòng tôi lại vắng ngắt như chùa bà Đanh. Tôi giận Mai, tức thằng Đức. Tôi giận lòng bạc bẽo của con người. Tôi không thêm hát La vie en rose nữa, và cũng chẳng thêm hát một câu nào khác. Mỗi chiều thơ thẩn ngoài sân, ghé qua hàng dâm bụt thấy vắng nàng ở chỗ quen thuộc, tôi buồn quá chừng. Tôi biết những lần vắng như thế là nàng đang ở trường tập dợt văn nghệ và lòng tôi mang nặng một nỗi ảm ức.

Phải đợi mãi tới hôm trình diễn văn nghệ tất niên tôi mới có dịp gặp nàng. Sau khi hát xong bài ca cuối cùng phần nàng là bài « Em tôi », Mai đi xuống phòng giám học và gặp tôi đang ngồi chết rũ trên băng đá. Mai ngạc nhiên kêu lên:

— Ủa, Thuận không xem văn nghệ à?

Rồi như chợt nhận ra cái dáng buồn thiu buồn chảy của tôi, nàng đứng sững một lúc rồi rút rè hỏi nhỏ?

— Sao Thuận lại ngồi đây và buồn thế kia?

Tôi chẳng thêm trả lời một câu, lặng lẽ quay mặt đi. Mai đứng đó tần ngần một giây rồi bỏ đi. Tôi càng thêm tức giận bỏ về không thêm nán thêm phút nào nữa.

Hôm sau đang thơ thẩn ngoài sân, tôi giật mình vì tiếng kêu « bộp » sau lưng. Tôi quay ngoắt lại vừa kịp thấy mái tóc đen chấm vai của nàng biến sau khung cửa. Tôi cúi xuống lượm cục đá nhỏ lên, gỡ vội mảnh giấy cột chung ra xem. À, thì ra nàng viết thư cho tôi (đây là lần đầu tiên kể từ ngày quen nhau vàng viết cho tôi chứ không phải nói với tôi như thường lệ). Thư nàng viết như thế này:

Thuận.

Bộ Thuận giận Mai hở, phải không?

Không giận sao hôm qua Mai hỏi gì Thuận cũng chẳng thêm trả lời. mặt Thuận lăm lăm lì lì dễ ghét quá chừng. Mai có làm gì đâu mà Thuận giận Mai. Hay là Thuận giận chuyện thằng Đức? Thế thì Thuận đáng đánh đòn lắm nhể, Mai đã thề chẳng thêm chơi với nó cơ mà. Chỉ chơi với Thuận thôi. Mấy bữa nay vì nhiệm vụ bắt buộc Mai phải giao du với nó đấy thôi. Bây giờ xong rồi, Thuận xem Mai có nói chuyện với nó nữa hay không.

Đừng giận Mai nữa nha Thuận.

MAI

T.B. Hôm qua Mai hát bản Em Tôi và giới thiệu là tặng Thuận, Thuận có thích không ?

Trời ơi, tôi đâu có nghe được lời tặng ấy. Tôi còn mãi giận dỗi, ngồi một đống ở gần phòng giám học cơ mà. Con gái họ thông minh thật, chẳng cần phải hỏi han cũng biết con trai « lấy » chuyện gì. Mai chẳng cần hỏi cũng biết tôi giận chuyện thằng Đức. Thế này thì còn có gì để giận nằng nữa ! Mai đã chịu khó viết thư với lời lẽ dễ thương như kia, tôi hẹp hòi gì mà không xí xóa, giận chi nữa.

Tôi nghĩ cách làm hòa với nằng. Điều đó không khó gì cho lắm. Tôi liền vô nhà viết ngay một bức thư, đại ý xin lỗi nằng và nhắc nhở nằng lời thề « chẳng chơi với thằng Đức. » Tôi không buộc thư vào cục đá như nằng, tôi tiến bộ hơn, gấp thư thật nhỏ để vào trong hộp đầy nhóc kẹo « Green Apple » dán băng keo cẩn thận rồi liệng sang sân lúc nằng đang thập thò ở ngưỡng cửa.

Chúng tôi làm hòa với nhau. Tôi lại ngâm nga bài La vie en rose. Tết năm đó tôi tôi mừng tuổi nằng bằng nhánh đào rực rỡ hoa và con bướm vàng ép khô.

Chuyện tôi và nằng cứ thế theo thời gian đậm đà thêm, trưởng thành dần. Tôi đỗ xong tú tài hai thì vào Sư phạm chứ không học Văn khoa như nằng nghĩ. Tuy nhiên nằng vẫn vui vẻ bằng lòng cho tôi chọn như thế. Thằng Đức sơ mít học Luật. Nó luôn luôn đi trước tôi một năm. Tôi nhớ hồi tôi học năm thứ ba đại học, có lần chúng tôi giận nhau, nằng đã dọa dẫm tôi rằng : « Thuận coi chừng Mai giận Mai chơi với Đức à. Có thể Mai chọn Đức làm chồng cũng không chừng nếu Thuận cứ mãi chọc giận Mai ». Hồi đó tôi đã chẳng thêm dỗi dành nằng vì tôi biết nằng chỉ dọa chứ không bao giờ làm thật đâu. Nằng yêu tôi lắm mà. Tình sâu nghĩa nặng lắm mà. Thời gian này Đức vẫn « trồng cây si » và không ngớt tán tỉnh Mai, nhưng tôi đâu có ngán.

Sau khi tốt nghiệp đại học, tôi được bổ về dạy tại một trường trung học dưới Vĩnh Long. Chúng tôi thư đi thư về luôn. Rồi gia đình tôi phải dọn lên Đà Lạt. Tôi vẫn dạy dưới Vĩnh Long. Và sau một thời gian bất tin tức (tôi đã như điên cuồng vì chuyện này. Dò la tìm kiếm hoài cũng chẳng có kết quả) hôm nay tôi nhận được tấm thiệp báo hỷ gửi cho con em họ tôi (mà có lẽ nằng không biết nó là em tôi). Tôi không ngờ lại có một ngày buồn như hôm nay. Cầm tấm thiệp cưới trên tay, cõi lòng tan nát. Bây giờ thì chẳng cần phải tìm kiếm nằng chi nữa, vô ích thôi. Nằng kia, nằng kẻ bên tên Nguyễn Hữu Đức.

« Lễ vu quy của cô Phạm Thanh Mai cùng luật sư Nguyễn Hữu Đức... Hôn lễ sẽ cử hành tại... »

Tóc mai sợi vẫn sợi dài, lấy nhau chẳng đặng thương hoài ngàn năm.

Ngày mai tôi sẽ về Vĩnh Long bằng chuyến xe sớm nhất.

TRẦN THỊ B.T.

TỪ MỘT CHUYẾN ĐI

Em ân hận ghê ! Tại sao khi trước không chịu từ chối lời mời mọc, rủ rờ của Bội Thanh để giờ phải bơ vơ lạc lõng giữa đám người này. Nhỏ bạn em đang lằng xằng xử thuốc, băng cho một em bé bị mấy cái nhọt đang kia. Chung quanh em, người thì lợp nhà, phát quần áo, thực phẩm, người thì cho thuốc. Ai cũng bận rộn. Chỉ trừ em. Họ là những hương đạo sinh đang công tác cứu trợ nạn lụt. Ai cũng tỏ ra nhiệt thành trong công việc quá quen thuộc với họ này. Em không biết làm gì cả vì em không ở trong đoàn mà chỉ đi theo bạn em thôi. Tất cả đều xa lạ, em cúi mặt thờ dài, mong cho sớm hết hai ngày để về cho rồi. Ghét Thanh ghê ! Như vậy mà cũng rủ người ta đi. Có vui về gì đâu !

— Quyên, làm gì đó ? Đến đây giúp tôi với.

Người vừa gọi em là Phương, trưởng ban y tế, một sinh viên y khoa mà em vẫn nghe mọi người gọi đùa là « bát sĩ ».

— Quyên không biết gì cả. Anh chỉ cho Quyên nghe.

— Thế này này nhé ! Tôi kêu thuốc gì thì Đỗ Quyên lấy ra, đưa cho họ. Có thể thôi.

Bệnh nhân ở đây toàn là đồng bào tị nạn từ những vùng quê về tạm cư, giờ lại gặp thiên tai, coi như hai lần tị nạn. Phần đông họ có vẻ thiếu thốn, nghèo khổ. Những thân hình gầy gò, những nét mặt âu lo của họ làm em xúc động.

— 6 viên anacin !

— Cho em bé này uống một muỗng thuốc đau bụng, 4 viên đem về nhà ống làm hai lần, nghe.

Anh dùng một câu nói cho cả bệnh nhân của anh và cả ra chỉ thị cho tôi. Phương bận rộn luôn luôn. Dáng người cao và hơi gầy của anh trong bộ đồng phục cúi xuống lẫn trong đám đông. Lưng lẳng trên ngực anh cái còi và cái ống nghe; năm, sáu cái huy hiệu trên áo mà em nhìn vào cũng chẳng hiểu là gì, trừ cái bảng tên. Mặt trời càng lúc càng lên cao, thả xuống ngôi làng hoang tàn những đợt nắng ấm áp sau những ngày dài mưa bão. Dãy nhà tôn mới lợp xong lấp lánh dưới ánh mặt trời.

Sáng mai mọi người sẽ ra về vì hai ngày công tác đã qua. Mau hơn em tưởng. Hình như em đang buồn, một chút lưu luyến, một chút tiếc nuối đang trộn lẫn trong hồn em với những cảm giác lạ. Đây là đêm lửa trại để mai chia tay. Không khí cởi mở và ấm cúng làm em thấy dễ chịu. Thanh đập nhẹ vai em :

— Mai về rồi mà giờ này Đỗ Quyên nhớ mẹ hở ?

Mấy người quay qua nhìn làm em ngượng dễ sợ :

— Thanh là chuyên môn phá Quyên. Đề coi Em ngắt Thanh cái thật mạnh Cho đáng đời !

— Chắc Quyên ít khi đi xa ?

Em quay sang « bát-sĩ » :

Dạ, đây là lần đầu Quyên đi xa mà không có mẹ. Anh ta nhìn Quyên chăm chú rồi tủm tỉm cười :

— Chắc Quyên không quên mang bình sữa đi chứ ?

— Trời đất ! Quyên 18 rồi chứ bộ !

Em giật mình ! Ơ hay, sao lại đi khai với người ta như vậy ? Vô duyên quá đi.

— Quyên học chung với Thanh ?

— Không. Quyên học Jeanne d' Arc.

— Sao hai người thân nhau dữ ?

— Vì ở gần nhà

— Vậy Quyên cũng ở Lý Thường Kiệt sao ?

Em lại thấy mình bị hớ thêm một lần nữa. Sao thế nhỉ ? Mọi lần em vẫn dẫn đò, ý tứ lắm mà. Hay là tại không khí ở đây cởi mở làm em quên việc « giữ miếng ». Lửa đã gần tàn. Đêm hình như đã qua hơn một nửa.

Hai chiếc xe cam nhông đưa tất cả rời nơi tạm cư với những bàn tay vẫy của đồng bào tị nạn. Tuy mệt mỏi sau hai ngày vất vả dưới nắng nhưng hình như ai cũng có vẻ hân hoan. Tiếng hát vang vang lẫn trong gió sớm. Đòng ruộng lùi dần, lùi dần và thành phố Huế hiện ra trong nắng mai. Xe dừng ở đạo quán, mọi người chia tay ở đây. Anh đoàn trưởng trước khi về còn quay lại :

— Mong sẽ gặp Đỗ Quyên trong chuyến đi kế tiếp. Bây giờ Quyên về bằng gì đây ?

Phương chen vô :

(Xem tiếp trang 62)

mùa đông nhớ

NGUYỄN THỊ VÔNG VANG

Em sinh trong mùa Đông. Vũ trụ mở ra từng cánh hoa tầm hương nồng ngát. Vũ trụ khép vào ngàn tiếng khóc chia buồn. Mẹ bảo : « Hồi sinh ra con không khóc tiếng nào, cô đỡ phải đét hai ba cái vào đít mới ngoác mồm ra. » Buồn ghê. Ngay khi còn nhỏ đã bị đòn, chẳng trách gì lớn lên ít khi em gặp điều may mắn.

Bố thường nói : « Hồi sinh ra con khổ ơ là khổ, mẹ mày đau ốm liên miên, bố thì thất nghiệp, nhiều lúc muốn quẳng cô vào thùng rác cho rồi. » Em nghe mà nước mắt vòng quanh cho dù hình ảnh ấy chẳng biết là thật hay đùa nữa. Nhưng dù sao cũng cần xin đấy chỉ là câu nói đùa cô con gái rượu của bố. Chẳng lẽ em họ Hoa Thơm lại là kẻ mang niềm bất hạnh đến cho mọi người kề cận.

Từ Saigon bố kéo gia đình lên Đà Lạt. Từ Đà Lạt bố tạt ngang sang Blao và bây giờ là Pleiku. Một tỉnh nhỏ hắt hiu miền núi, quanh năm bụi đỏ mưa bùn. Những nơi chốn dừng chân ngắn ngủi ấy chỉ để lại trong em chút kỷ niệm đậm đà nhưng nhòa nhạt. Em yêu làm sao những sớm sương mù dày đặc, đông áo len ra ngồi trên bậc cửa nhìn áo len màu lũ lượt ngang qua. Em yêu làm sao những chiều xám thấp chạy từ trên Dốc Mơ xuống đón Hạ lại thăm. Hình như em có duyên nợ với sương mù và xứ lạnh nên Phố Núi bây giờ cũng là xứ lạnh sương mù.

Ở nhà, mỗi người là một thế giới biệt riêng. Bố, suốt ngày là băng nhạc, máy móc và bây giờ, vòm trời lửa hạ với bồn phạn ngày ngày trước mắt. Mẹ, bận rộn luôn với những công việc từ đầu mả tới. Chỉ có em và Tuấn Khanh luôn là một đầu đề cho các em riêu cọt : « Ba mươi sáu xương sườn » cộng « hột đậu đen », « lép » với « tròn ». « Mẹ sinh hai anh chị giống

như Nam cực và Bắc cực, ông Thiện và ông Ác » nhưng Khanh còn có Lý, Chủ nhật nào cũng dắt nhau « triển lãm ». Rốt cuộc thì cũng chỉ mình em khép kín trong thế giới thu nhỏ ồn ào đó.

Trường Mơ Điệp bây giờ xây cao, đứng trên lầu tư em có thể thấy xa xa ngôi nhà Bướm Vườn nhỏ cao trên con dốc Hoa Phượng. Mặc cỡ biết bao một lần Rosa bắt gặp : « Lâu lâu. Ngày nào chả gặp mà đứng đây nhìn mãi. Xa thế này làm sao trông rõ hẳn. » Chả bao giờ có ai hiểu được Hoa Thơm và Bướm Vườn nhớ nhau đến thế nào.

Trung Thu vừa rồi, trời mưa lâm râm. Trăng sao ngủ sớm trên bầu trời đen thình lặng đến rợn người. Em một mình ngồi trong quầy nghe nhạc nhìn người ngồi khói mà nước mắt chực rơi. Bởi thế nào đi nữa thì em cũng phải hiểu rằng, đời sống chỉ như một xâu chuỗi dài quàng vào đời người mà nghe từng hạt nước mắt rơi xuống tim rất mặn.

Trên trời mong như chim liềm cánh

Dưới đất mong như cây liềm cánh

Sao cầu xin nhiều

Mà mấy điều được nguyện

Bướm Vườn ạ. Giòng họ Hoa Thơm thì muôn đời chỉ như lớp sa mù che phủ mọi đường đến lối về tim.

Tháng năm xưa Phố Núi ồn ào, gia đình hối hả dọn về Saigon. Buổi sáng ngồi trên xe hàng, nhìn dốc Hoa Phượng qua khung cửa nhỏ mặc gió réo trong tóc, mặc mưa gõ trên tay mà nước mắt rưng rưng. Đến khi ấy em mới hiểu rõ tình thương dành cho Phố Núi, Bướm Vườn nhiều biết cơ man nào kể.

Em về Saigon, về vùng trời ngát hương thơ ấu với một chút âu sầu dấu kín, trong tim. Về để thấy rằng trong bóng lá đan nhau của khu vườn xanh ngắt kia, bóng đôi chim bồ câu trắng đã mất dạng và dưới bậc thềm rêu phủ mượt mà, những đóa hoa mười giờ héo rũ. Em về để thấy rằng tuổi nhỏ như một nơi chốn dừng chân ngăn ngủi. Em đã qua tự hôm nào không biết.

Tối xưa nằm bên Phố Hạ nhớ về Yên Đỗ với dầm dề tiếc nuối. Rồi Chín, Minh, Phương, Hải cũng phủ tay, quay lưng với tiếng cười lênh láng, ánh trăng, bóng lá cùng trò chơi Thiên đàng Địa ngục. *Thiên đàng địa ngục hai bên, ai khôn thì lại, ai dại thì xa, đêm nằm nhớ chúa nhớ cha, đọc kinh cầu nguyện nhờ sa linh hồn, linh hồn phải giữ linh hồn, đến khi gần chết được lên thiên đàng.* Được chứng minh mê say hơi thơ trẻ. Tám chín giờ tối là khoảng sân đã đông đầy trẻ nít. Trò chơi rỗng rảnh, Phố Hạ luôn dẫn đầu, làm mẹ và bao giờ cũng vậy, em luôn là cái đuôi run rẩy khi ông thầy cho thuốc rượt theo. Chẳng bao giờ chúng mình còn được ngồi được góc bồ đề, nghe anh Thanh kể về một vòm trời màu sắc nữa, phải không những bạn của ngày xưa. Thiên đường thơ trẻ của chúng mình đã khép. Ngậm ngùi còn lại « đá mòn rêu nhạt ».

Ngày từ hồi nhỏ, em đã phải cạy nương vào vòng tay Nhã Tần che chở. Sợ hết vía những lần Chín xâu thẩn lẩn thành chuỗi dọa quàng vào cổ em làm quà cưới. Lúc đó em chỉ biết khóc và cười ròn khi thấy Nhã Tần đề Chín ra tát vào hai bên má : « Không được hỗn. H. là của tao, tao xí trước mày. » Câu nói ngây ngô ấy in đậm trong tâm hồn em những đường nét đẹp như mơ. Trước ngày trở lại Phố Núi, em có lại thăm Nhã Tần. Hai đứa chỉ nhìn nhau cười. Nụ cười chắc hẳn mang nhiều ý nghĩa như câu thơ Tần chép cho trên giấy hương trầm.

Nhìn nhau bối rối

Nhìn nhau chờ đợi

Nghìn đời cách ngăn

Tình duyên không tới.

Em có nên hay không nhắc Bướm Vườn về một ngày sinh nhật sắp tới. Tháng 12. Mùa đông mở ra như một thân quen từ lâu không ngờ tới. Nhớ năm xưa. Buổi tối lên bố mẹ ra ngồi trên thành cửa, đếm mười một ông sao nhỏ, lựa mười hai ông sao to mà tưởng như món quà Li gửi về từ một góc mờ quanh năm lạnh lẽo. Ôi, đêm sinh nhật thình lặng đến với em bằng nước mắt lẫn tay chào. Nước mắt khóc người đã bỏ rơi và tay chào nụ cười đã nghìn đời bật vắng.

Tựa như lá cây

Ta nằm xuống ngủ giấc dài

Không lời ru, không hơi thở

Em đừng khóc chỉ nên cười

Bởi sống chết chỉ như thân gửi

Này cát bụi phải trở về bụi cát.

Con đường dẫn đến lũng Sa Mù sẽ chẳng bao giờ in dấu chân Hoa Thơm lẫn Bướm Vườn. Rồi cũng như mộng. Giấc mộng mờ bao phủ một đời người. Rồi cũng như đốm sáng lập lờ lờ lên trong khoảng không vô tận. Bởi cuối cùng thì em cũng hiểu, trong muôn ngàn bến bờ chờ đợi, tình nhỏ tội nghiệp này chỉ như một lần ngang qua vào quên lãng, phải không hở Bướm Vườn ? cho dù sự hiểu muộn màng ấy có tựa như mũi gai đâm vào tay rướm màu...

NGUYỄN THỊ VÒNG VANG

ĐÃ PHÁT HÀNH KHẮP NƠI

VẾT CHÂN CHIM

của QUYÊN DI

- Quyên Di kể chuyện mình và bạn bè thuở còn làm học trò trung học. Ghi lại cả một thời tuổi trẻ lý tưởng, hăng say và nhiệt thành nhất.
- Là tác phẩm thứ 6 của tủ sách NGÀN THÔNG, bìa do ViVi thực hiện.

NGUYỄN TUẤN ANH

NGUYỄN THANH LIÊM (Pleiku)

Đọc những giòng chữ yếm thế của một thanh niên 22 tuổi như cháu, chú thấy nao nao. Chỉ biết khuyên cháu đừng sớm thất vọng. Cháu nên về Saigon kiếm một BS giỏi về thần kinh để nhờ điều trị chú tin là sẽ có kết quả tốt.

Tạm thời cháu hãy theo đúng các lời khuyên sau đây của chú: Nghỉ ngơi, tĩnh dưỡng hoàn toàn trong một căn phòng yên tĩnh. Ăn uống tầm bở. Uống thuốc an thần như Valériane, Bromures, Passiflorine. Dùng thêm các thuốc bổ như Arsénic, Phosphore, Strychnine. Nên thử máu ngay để tìm trùng giang mai.

Chúc cháu mau tìm lại được nguồn vui sống để chờ đón tương lai gia đình.

KIM VÂN (Bình Dương)

1— Có một sự thực chú phải nói ngay cho cháu biết là bệnh hen, suyễn

(Asthme) rất khó trị dứt. Tuy nhiên trong khi lên cơn làm ngộp thở, khò khè cháu có thể dùng dung dịch:

— Stovaine 15 ctg
— Solution d'Adrénaline au 1/1000 à 10
— Sérum Physiologique à 10
hay Dyspné-Inhal, Éphédrisol để bơm vào mũi. Phải uống thêm Éphédrine và chích Theophylline. Một phương pháp rất giản dị và hữu hiệu là dùng 2 tay ép mạnh bụng và đẩy các cơ quan trong bụng lên phía trên (tức là hoành cách mô) cũng có thể làm ngưng cơn suyễn tức khắc.

Nếu cơn hành khó chịu hơn thì phải dùng Sérum De Heckel. Chích Paraminan (10cm³) có kết quả thật tốt. Ngày nay với sự phát minh các loại thuốc Cortisone như Hydro-Cortancyl sự thuyên giảm mau lẹ các cơn suyễn xảy ra dễ dàng hơn nhiều. Tuy nhiên không được dùng quá lâu ngày và phải nhớ kiêng mận.

2— Bệnh nhầy mũi liên tiếp và chảy nước mũi của cháu tiếng Pháp gọi là (Rhume Des Foins) cũng rất khó chữa. Phải dùng những loại thuốc Antihistaminiques như Phénergan cùng với Aspirine hay Éphédrine. Nhỏ mũi bằng dung dịch Biphédrine sẽ bớt.

THANH LOAN (Cần Thơ)

1— 19 tuổi mà cháu còn ngày thơ thật. Ai lại đi tin rằng tập võ Thiếu Lâm hay Judo sẽ sinh nhiều bệnh tật và làm mất hạnh phúc gia đình trong tương lai?

2— Một vài nhãn hiệu sà bông thơm nhẹ nhàng tin cậy được là: Savon Cadum, sà bông trầm (Savon

Au Bois De Santal). Sau khi tắm, theo chú, một chút Eau De Cologne là lý tưởng đấy cháu à!

3— Tối trước khi ngủ rửa mặt sạch sẽ, thoa một lớp mỏng Crème dưỡng da nhãn hiệu Beauty Sleep Elizabeth Arden da mặt sẽ luôn luôn mịn màng.

4— Khi răng chớm bị sâu là cháu phải tới ngay Nha sĩ để săn sóc, chữa trị ngay không những chiếc răng đau mà còn đề ngừa khối lây sang những chiếc lành lặn kế bên.

GIANG THI (Huế)

1— Người bị lã kim (Oxyures) thường ngứa hậu môn về buổi chiều vì chúng bò ra đó để trứng. Cháu nên cắt cụt các móng tay và tránh dùng găng dù ngứa vì tay sẽ dính trứng ký sinh trùng khi ta cầm đồ ăn chúng lại theo miệng mà lọt vào cơ thể gây bệnh kinh niên. Có thể uống Santonine Calomel hay Pipérazine trong 7 ngày liền (Notézine) hoặc Violet De Gentiane (Oxyuryl, Oxyurase), Vert Malachite.

2— Cháu có thể đến các tiệm mỹ phẩm mua một ống Crème Dépilatoire để bôi cho rụng những chiếc lông mất thẩm mỹ.

ĐẶNG THỊ VŨ THÙY (Cần Thơ)

1— Dầm sương dãi nắng, lao động nhiều sẽ làm cho da dễ trở nên đen đui, chai đá. Mầu da thẫm hay nhạt nhiều khi cũng do Thương Đế bày trò có chứa nhiều hay ít chất sắc Mélanine và cũng tùy theo giống người. Thực quả không có thuốc nào biến đổi được mầu da ngoài son phấn giả tạo.

2— Cháu nên dùng Poudre De Talc để rắc chân cho khô và khỏi hôi.

HỒ CHỜ (Pleiku)

1— Em đã 21 tuổi, khó còn hy vọng cao thêm vì các đĩa sụn tăng trưởng ở đầu các chiếc xương dài đã hóa cốt. Tuy nhiên cũng nên uống thêm thuốc vôi (Calcigéol) hay Vitaminéls. Hãy năng bơi lội, leo dây, chạy nhảy. Vả chăng 1m56 cũng không phải là con số xấu xí lắm. Đừng buồn.

2— Muốn luôn luôn mạnh khỏe cũng chớ khó khăn gì. Ăn uống điều độ, đừng rượu chè, thuốc lá, làm việc vừa sức ngủ cho đủ (trưa 1 tiếng rưỡi, tối 7 tiếng). Ở Pleiku vào mùa mưa lạnh nhớ mặc áo ấm để tránh ho và sưng phổi. Có lẽ cứ theo được như vậy thì các BS và các tiệm thuốc Tây lấy được tiền của em cũng là điều chât vật.

HOÀNG ANH MINH (Huế)

Thực hiện đúng lời người xưa: « Ăn đi trước, lội nước đi sau » cháu của chú thật chả khôn tí nào cả. Chú phải ngã nón chào thua đấy.

1— Sau giấc ngủ đầy đủ, sáng dậy mắt sưng húp... không thể coi thường được! Có lẽ cháu đau tim hay trong nước tiểu có lòng trắng trứng. Phải đi BS ngay để BS nghe tim và thử nước tiểu. Tạm uống Coramine, Vitamine B1 và Urosiphon. Nhớ kiêng ăn mận.

2— Dùng Crème Sacnel thoa mặt sẽ bớt trứng cá của tuổi dậy thì. Nhớ tránh táo bón.

3— Triệu chứng hay chóng mặt của cháu phù hợp với bệnh đau tim chú đoán ở trên. Nên chích thêm Hept-A-Myl và uống 1 chút an thần Passiflorine. Đừng chạy nhảy hay làm việc nặng quá sức nhất là tránh leo cao.

nghe gió thổi dài • duy nguyên

(Tiếp theo trang 21)

— Thôi, anh...

Giọng Hải như ướt nước mắt, rữ buồn. Đôi mắt nàng hơi chớp chớp, buồn buồn. Em hay đổi quá, Hải ạ. Hơi tí là chực khóc. Nhìn vào thực tế một chút đi. Có gì mà buồn đến thế, tôi vẫn còn ngồi đây đầy đủ tay chân mặt mũi mà bạn.

— Năm nay Hải không tổ chức sinh nhật sinh nguyệt gì đâu...

— Tại sao ?

— Thôi đừng hỏi, anh. Hỏi tức là trả lời rồi đó.

Và như thế nỗi buồn đang lấp ló đâu đây, trên bức màn, khung cửa. Tôi cắt nốt mẩu bánh còn lại, nụ hoa vàng cắt ngang. Tôi một nửa, Hải một nửa.

— Con mèo hôm nay ăn được nhiều nhỉ !

— Hôm nay tôi vui, bạn cũng vui...

Câu nói với giọng thanh, pha lẫn chút giễu cợt của Hải làm vui thật. Mấy ngày nay chúng tôi luôn nhắc đến danh từ đó. Ừ, mà vui thật. Nắng đang phát buổi ăn sớm cho đám hoa bướm bướm, chúng sung sướng nở to ra đón nhận và khoe vẻ rực rỡ với nắng. Nhựa sống chảy tràn trong chúng. Cỏ dại vươn cao lên chào nắng. Bonjour. Nắng lọt qua tàn lá, những chiếc lá xanh nõn ngọt như một miếng thạch. Tôi rủ Hải ra vườn. Chúng tôi vẫy tay chào cả các chú bướm nhớn nhỡ. Chào đàn bồ câu bay về những căn nhà dưới thấp kia.

Chúng tôi thấy chú bướm vàng và nàng hoa bướm bướm vàng hôn nhau, trong buổi sáng nay vườn nhà Hải. Chào buổi sáng mùa hạ đẹp trời.

Trong khung cảnh rực rỡ buổi sáng trong khu vườn mùa hạ, với ánh nắng nhiệm màu như làm cho mọi vật đều đẹp. Nhưng có lẽ Hải là đóa hoa đẹp nhất. Tôi thấy từng sợi tóc óng ánh, mái tóc dài chấm vai. Đôi mắt to, mũi thẳng, làn da hồng mịn. Hải đang xuân phơi phới, nơi nàng toát ra một vẻ quyến rũ, hồn nhiên như cây cỏ. Cánh tay phớt phơ lông măng, thon nhỏ vượt ve đóa hoa hồng vừa nở. Nàng cười liến thảng nói với tôi :

— Đám hoa bướm bướm hôm nay nở đẹp quá. Nhờ bạn vào lấy hộ tôi con dao nhé.

Tôi cười cười, cố ý trêu Hải :

— Bạn có cần tôi mang vỏ đạn ra không ?

— Không. Tiếng Hải gần mạnh, hơi pha chút hờn mát.

— Hải cắt từng chiếc hoa bướm bướm. Chiếc hồng, chiếc vàng, tím, trắng. Những đóa hoa yếu ớt, mảnh mai kết thành bó với một fit cỏ dại. Hải cầm trước ngực, màu hoa rạng rỡ bên cạnh màu áo lúa non, rạng rỡ như nụ cười tươi trên môi Hải.

— Đẹp không ?

Đẹp thật, đẹp lắm đấy bạn. Hình ảnh gợi tôi nhớ đến một bức tranh đẹp. Nàng đứng, tươi mát, tóc đen dài, bó hoa cầm tay, dưới chân là cỏ hoa chen lẫn, và nắng vui chung quanh nàng.

— Tiếc là tôi không có máy polaroid ở đây...

— Ngạo tôi hoài thế bạn. Tôi chỉ hỏi bạn hoa có đẹp không cơ mà !

— Càng tiếc rằng tôi không có tài vẽ, nếu không với một giá vẽ ở đây thì tuyệt. Cam đoan với bạn sẽ là một tấm ảnh hay bức tranh tuyệt vời.

— Đúng rồi, tôi biết bạn có tài vẽ hoa, nhất là vẽ vườn hoa đẹp lắm mà.

— Nhảm to bạn ơi, tôi muốn nói hôm nay bạn đẹp hơn hết thấy mọi đóa hoa...

— Gớm, bạn vừa học khóa nịnh đầm ở đâu thế ? Hải hét to, đôi má nàng đỏ au.

— Vâng, tôi vừa học được một khoá đấy bạn. Nhưng người ta không dạy tôi lời nói nào áp dụng vào trường hợp tuyệt diệu này...

— Thế thì chắc bạn đang học câu tán tụng hay nhất để dành nói với người khác hẳn.

Tôi hơi hốt hoảng khi thấy mặt Hải có vẻ giận và không ngờ câu chuyện lại sang vấn đề này. Em đang cay Ớt phải không, Hải ?

— Ồ, xin lỗi bạn. Có việc gì mà kê nhau kỹ thế !

— Kê gì đâu. Thôi, tôi không nói chuyện với bạn nữa.

— Nếu bạn muốn thế thì tôi sẽ im lặng mãi.

— Thôi đi, tôi xin bạn...

Hải nguyệt dài, cả hai chúng tôi cùng cười vui vẻ. Chúng tôi đi vòng quanh vườn bứt những chiếc lá héo, đám gai Nô đùa như hai đứa trẻ được thả lỏng giữa thiên nhiên. Nàng hoa, nàng lá hãy cùng nhau vui chơi suốt sáng nay nhé. Bởi vì ngày sẽ hết và người sẽ mất bóng trong vườn.

Chúng tôi vào nhà với bó hoa bướm bướm vừa hái. Nàng cầm hoa trong cái lọ nhỏ sơn mài. Tôi muốn nói với Hải một lần nữa, bạn vẫn trội hơn tất cả các loài hoa khác. Tôi ngồi nghĩ lan man đến những ngày tháng xưa. Căn nhà cuối con đường với cổng hoa vàng tôi thường đi qua, lấp ló nhìn. Cánh cổng nào đã chốt kín hồn tôi, cùng căn nhà xinh xắn. Đôi mắt nào vây bọc đời tôi, tôi chết ngất trong cái nhìn tỏ tình lần đầu. Rồi cái giếng trong cửa những trưa nói chuyện vãn vơ bên gốc vông tàn lá đổ rục. Sân cỏ may vương chân, những chú bồ câu dễ thương. Tôi nhớ buổi sáng nào trong vườn hoa một ngàn năm trước tôi đã cầm tay Hải, nói không muốn thành lời. Nhìn nhau đôi mắt âu yếm, đôi tay trói buộc đời nhau. Tôi nhìn ra gốc trứng cá, cây trứng cá bây giờ cao lớn hơn xưa, đủ để tôi đứng ở căn gác nhà mình nhìn thấy ngọn. Mấy cây móng tay nụ nho nhỏ hồng hồng như những búp tay nàng. Tôi nói bằng quơ :

— Cây trứng cá mau lớn ghê nhỉ.
— Có lẽ nhờ Hải tưới thường, mà mỗi sáng rụng lá nhiều quét mặt chết.

Tôi đổi giọng, nhìn Hải nói :

Bạn còn nhớ buổi sáng ngày 16 năm ngoái dưới cây trứng cá chứ ?
Hải quay nhia tôi, e thẹn. Hải nói bảo chữa, có ý trêu chọc tôi đồng thời đánh trống lảng cho tôi không thấy sắc hồng trên má nàng.

— Tri nhớ bạn còn tốt lắm đấy, sao nghe bạn than phiền học bài lâu thuộc hoài « dzậy » ?

— Chỉ tại bóng bạn đầy thôi. Nhưng mà bạn có tài đánh trống hay lắm đấy, xin có lời khen.

Một lần nữa Hải lại đỏ mặt, nàng lưỡng cuống thấy rõ. Người ta thường vậy, dù rất nhớ những kỷ niệm cũ, nhưng nhắc lại thì lại không thích (dù trong lòng rất thích). Hải loay hoay với con dao, xếp xếp tờ báo trên bàn. Một lúc sau Hải mang dao xuống nhà, trở lên mở cassette. Một khúc nhạc nhỏ ra, giọng hát đôi tình nhân riu rít bên nhau thật hạnh phúc. Lời hát thật nồng nàn và tiếng guitar thật êm. Những nốt nhạc reo vui như nắng ngoài kia. Nắng đã lớn, lấp ló sửa soạn bước vào thềm nhà.

— Anh về đây. Tôi đứng lên và nói.

— Về à ? Tiếng Hải thẳng thốt, hơi có chút buồn.

— Ừ.

— Chiều anh lại không ?

Tôi nghĩ đến những buổi chiều, nắng nhạt, ngồi trên khoảng đất trống đầy cỏ may.

— Có thể chiều anh lại, nếu trời không mưa.

Tôi bước ra thềm. Hải bước theo. Chúng tôi đứng ngoài, nghe tiếng guitar nhẹ và tắt hẳn, đợi chờ không nghe tiếng hát khác cất lên, băng đã hết. Nắng soi hai chiếc bóng chúng tôi chập vào nhau thành một. Thân ái.

Chúng tôi đứng với nhau như thế khá lâu, Hải hỏi chừng nào anh đi ? Mai, chiều mai đi. Nàng chớp chớp đôi mắt. Mong sao cho chiều nay trời không mưa, anh nhé. Nắng sẽ rơi hân hoan từ ngoài đường, vào từng viên sỏi, hòn đá, thềm nhà em, anh ạ. Và hoa nở thêm một chiều nữa. Thật rực rỡ loài hoa nở muộn.

Gió thổi, chúng tôi lại đứng dưới gốc cây vông Hải quay quay cái trục quay nước. Gió thổi qua mảnh vườn, những cánh hoa đập vào nhau, quần quýt. Những cánh hoa hôn nhau, lá cỏ hôn nhau. Những bông hoa móng tay cũng dựa vào nhau. Hoa lá hôn nhau, hoa trứng cá trắng nhỏ nhỏ cũng hôn nhau.

Mai đi, biết đâu không bao giờ trở lại phải không bạn. Tôi sẽ nhớ gửi bạn lọ hoa bằng vỏ đạn đồng. Đừng nói vỏ, đạn. Tôi bịt miệng bạn bây giờ...

Chúng tôi cúi đầu vào nhau một chút bên giếng dưới gốc cây vông

Buổi trưa cơn mưa đến đột ngột. Thoạt đầu mưa lớn, sau đó ngời dần và kéo dài dai dẳng. Đường đi lầy lội, ướt nước. Có lẽ mưa cũng đến chiều, thứ đây vẫn không thấy nắng bỏ vào phòng. « Nếu trời không mưa » tôi đã lỡ hẹn rồi đấy bạn ơi, Hải thân ái.

Mưa nhẹ và gió rít qua những tàn cây, gió thổi lớn lao thành những tiếng động ồn ào, kéo dài không dứt...

DUY NGUYỄN

anh chỉ yêu đâu

truyện dài ĐÌNH TIỀN LUYỆN

Tôi rút người để chặn một cơn ho, nhưng cũng không ngăn được. Cô Ngân bỏ hồ đôi que đan trong lòng nhìn lại tôi rồi cô đứng lên, tiến lại phía góc phòng :

— Cháu đang đau hả ?

— Vâng, cháu không được khỏe lắm. Hình như cháu không chịu được lạnh, từ khi bước xuống máy bay cháu ho hoài à.

Phía góc phòng là bóng tối ẩn một khung cửa, có lẽ đó là lối ra phía sau bếp. Cô Ngân nói, để cô đốt cái lò sưởi lên. Ở đây lâu rồi cái lạnh trở thành bình thường cháu ạ. Chỉ những ngày tháng chạp mới ngó tới cái lò sưởi, nhưng có khi chẳng nhất thiết lắm. Với lại củi cũng chẳng sẵn gì. Tôi nói, thôi cô à, nhưng cô vẫn đi vào phía trong bếp :

— Cháu có cần tắm rửa gì không, để cô đun nước nóng luôn thể.

— Phiền quá cô à, cháu chỉ muốn rửa cái mặt qua thôi.

— Chắc cháu chưa ăn gì ?

— Cháu không thấy đói gì cả.

— Được rồi, cô nấu cho một gói mì, dù no cũng phải có bữa.

Cô Ngân ôm lên một mớ củi đặt dưới chân lò. Cái lò sưởi xây bằng gạch đỏ ở sát chân tường, giữa phòng, chắc một thời đã rực rỡ than hồng ấm cúng lắm. Bây giờ ở một bờ, gạch đã nứt vỡ, long ra vài vết thương cũ kỹ. Khi cô Ngân châm lửa tôi thấy còn một ít tro than nằm lạnh lẽo, có lẽ từ mùa đông trước, hôm nay mới được nóng lại với đám củi gỗ mới. Đốt lại một lò sưởi trong ngày đầu tiên của mùa Đông thật vất vả, như nhóm lại một hơi lửa mới trong đời, tôi bắt đầu nghĩ miên man, hẳn là một lần muộn phiền. Thoáng nhanh, hình ảnh mẹ Chi hiện ra với màu áo nâu, người

đàn bà có một tâm hồn lãng mạn, theo tôi suy đoán, thuở coa gái bà đã xinh đẹp với tâm hồn lãng mạn đó, để một thời ngồi lại muện phiền. Nhưng bà đã nhóm lên được ngọn lửa ấm trong ngày hôm qua hôm kia đây. Hạnh phúc có màu hồng nhạt, dù đã phai pha, vẫn vinh quang đầy đủ ý nghĩa như sau một cuộc thắng trận. Mẹ Chi có những cánh cửa lạ lùng lắm, đôi khi bà đã mở cho tôi thấy, sau cái then cất giấu sâu thẳm của lòng mình là một trời mây trời gió, ăn năn có, hãnh diện có. Trong cái thế giới mộng tưởng không cùng, mình là kẻ sẵn mình lý thú, miệt mài mà mình không biết, đến nỗi vết thương như là một niềm yêu dấu, cần thiết. Tôi mơ hồ trong những khung cửa mà mẹ Anh Chi cho tôi thấy điều ấy. Và mơ hồ thôi, vì như bà nói với tôi, em Huy đang sửa soạn muốn làm học trò của trường tinh yêu chàng? Đừng bao giờ mộng tưởng.

Cô Ngân đứng dậy với một đám khói và một câu gì đó làm tôi bỏ dở ý nghĩ. Lửa đã bén vào gỗ, đám khói tỏa dần để hiện ra một ngọn lửa nhỏ trong lò đang lớn dần, vỡ dần những tảng khí lạnh trong phòng.

— Cháu sẽ ở đây, cô Ngân tiến về phía bóng tối, mờ mờ những bậc tam cấp bước lên một khung cửa khép kín, tôi đứng lên bước theo cô, đây là phòng của em Hiện.

Cánh cửa mở bộc ra một mùi ẩm mốc của đồ đạc và các bức tường đá làm tôi muốn ho. Cái công tắc điện phải bật mấy lần mới làm sáng ngọn đèn treo chùm dây ở góc phòng. Cô Ngân nói, từ ngày Hiện đi chẳng lần nào cô đã bước vào. Tôi nhìn tổng quát một lượt và thấy có lẽ vẫn nguyên vậy, mọi thứ đồ dùng của Hiện trong phòng. Chiếc bàn rộng cạnh cửa sổ cái ngăn kéo chưa đóng kín, còn bừa bộn vài thứ. Một mớ sách báo lộn xộn trong cái bệ đá hình một cái khung cửa vòng cung nhỏ, có cuốn còn mở đôi. Nơi cửa sổ kính đóng kín bị vỡ mấy vệt dài được dán lại bằng một thứ băng keo đã rã ra sắp rời, gió đập vào nơi kính vỡ một âm thanh se se theo từng chập.

Cô Ngân vẫn còn đứng ở cửa phòng :

— Bữa bộn lắm cháu ạ, phải để dọn dẹp lại.

— Chẳng sao cả, cô để mặc cháu.

Đứng lại ở chiếc bàn rộng, tôi kéo ba ngón tay của mình thành một vệt dài trên mặt bàn đóng dày một lớp bụi bụi bặm. Tôi nhớ đến Chi. Rồi tất cả những gì ở đây sẽ trở thành thân thuộc. Bắt đầu cho những tiếp nối phiền toái khác của đời mình, có phải thế. Ở nơi này, với em cùng một khung trời thổ, ăn ngủ và mơ mộng, nói cười và cùng đi với nhau trên những con đường của thành phố hạnh phúc. Để đêm về mơ thấy nhau.

Tôi trở ra phòng ngoài đã ấm hơi lửa, cô Ngân đang lui cui bên lò sưởi để sửa soạn một cái bếp. Tôi đã nghe tiếng than nổ khi vỡ các thứ gỗ. Cô nói :

— Cháu mở rộng cái cửa phòng đằng đó để lửa hơi lạnh ra.

Tôi làm theo ý cô khi xách chiếc va li nhỏ và vài thứ mang theo vào trong phòng, ném ở đó, dưới cái ô vòng cung bữa bộn sách báo.

— Cái phòng có nhiều thứ làm cháu thích quá. Chắc Hiện chưa trở lại nơi hẳn ở lần nào hở cô ?

— Chưa, cô Ngân trở mình cho đám củi bằng chiếc que sắt, đi là mất cháu ạ.

Tôi kéo chiếc ghế thấp ngồi xuống bên cạnh lò sưởi và hơ tay gần ngọn lửa mà cảm thấy mình rét mướt.

— Để cháu làm con cô nhé. Tôi áp hai bàn tay lên má mình, Hiện lớn hơn cháu nhiều không cô ?

Cô Ngân quay sang nhìn tôi, một lát như để tìm một cái thước đo tính cho thời gian, cô cúi xuống trên hai bàn tay gầy guộc trong lòng :

— Hình như xuyết xoát gì tuổi cháu đó mà, nhưng nhìn người có vẻ lớn hơn.

Tôi chống hai tay dưới cằm :

— Cô còn tính được tuổi cháu không ?

Cô Ngân cười, những nếp nhăn hai bên má như một mớ vải nhàu căng ra :

— Thăng Hiện hăm mốt.

— Như vậy cháu kém Hiện những hai tuổi.

Tôi nói là mong có dịp được gặp Hiện, anh em gì ra đường chắc phải gây lộn với nhau may ra mới nhận được họ hàng. Cô Ngân im lặng và tôi hiểu được sự vô tình của mình. Tất cả những ràng buộc về họ hàng giữa cô và những người thân như một sợi chỉ đã đứt. Đã đứt từ lâu lắm rồi, và cô muốn quên đi một gút mối có thể chấp lại được, cách xót xa.

Nước sôi trong chiếc ấm trên ngọn lửa lò sưởi, cô Ngân sắp chiếc « phích » ra chia một nửa bảo để sáng mai pha cà phê và phần còn lại pha vào nước lạnh cho tôi rửa mặt.

— Cháu đi rửa mặt rồi lên ăn mì.

Phải là bữa ăn mới để làm mình xúc động. Một bữa ăn tối ở một nơi mình mới tới sẽ làm mình nhớ ngọn lửa gia đình nơi mình mới xa. Ba mẹ chắc đang ngồi xem ti vi ở phòng khách và thỉnh thoảng quay sang nói chuyện với nhau, thế nào cũng có chuyện nhắc đến tôi. Còn chị Hà chắc hẳn là đang ngồi một mình trong phòng, chị hay tính toán vắn vơ lắm, tôi biết, mong cho chị đừng buồn vì tôi nhiều.

Bé yêu dấu, bây giờ anh đang ngồi ở đây, bên ngọn lửa mới thấp lên của một ngày đầu mùa Đông, anh nhớ bé điên cuồng. Khi anh bước chân tới đây là anh biết mình đang bước vào một cuộc phiêu lưu của đời mình. Anh đại dột thêm một lần nữa rồi đó bé, biết rồi ta sẽ dẫn nhau tới đâu. Như kẻ đã đánh mất thiên đường, hay là kẻ còn đang lần mò tìm kiếm một thiên đường, anh cũng chỉ biết bé đã trở thành quá cần thiết trong cuộc đời anh. Làm sao cất nghĩa được điều đó một cách khác bằng sự có mặt của anh ở đây, bé yêu dấu, ở một khung trời cửa mở ra. Rồi lạ lắm.

Đêm tôi không ngủ được vì lạnh quá, tôi ho hoài và trở mình hoài. Chi đến hỏi han tôi, đôi mắt cô bé ngọt ngào như một bát sao đêm. Anh Huy biết không, em Chi cũng như anh biết chừng nào. Làm sao mà em khóc hoài anh ạ. Mẹ đâu có biết điều đó. Mẹ làm em tủi thân. Chi nức nở gục đầu lên vai tôi. Em tủi lắm anh Huy ơi, em muốn có anh ở gần em mãi. Anh xem, hai tay em lạnh ngắt thế này.

Buổi sáng tôi thức dậy trong cái lạnh co người của Đà Lạt. Nằm im trong giường để cố lắng nghe một tiếng động nào của thành phố nhưng tuyệt nhiên là không, ngoài tiếng gió se se vào mặt kiếng vỡ của cửa sổ. Ở đây yên tĩnh quá. Những lần lên đây tiện dịp tôi chỉ ghé thăm cô Ngân trong chốc lát, không ngờ có một lần tôi lại chọn ở đây để buổi sáng nằm đợi nghe những tiếng động thức dậy chung quanh. Ra khỏi giường hai tay và hai chân lạnh buốt, tôi phải tìm tới đôi vớ và hai bàn tay dẫu dưới hai cánh tay ôm trước ngực. Mãi tới lúc này tôi mới nhớ tới chiếc khăn quàng len chị Hà mua chứ không kịp đan cho tôi, buổi tối trước hôm đi chị đã sang phòng khi tôi đang xếp những quần áo vào va-li. Chiếc khăn màu đỏ rượu chát đan hình quả trám, ở đầu khăn có những tua mềm mại tôi khấp kheo trước ngực để chặn một cơn ho nào đó, lúc nào cũng như chực sẵn thoát ra.

Đến ngồi ở bên cửa sổ, hơi lạnh làm đục mặt kính mà tôi phải đưa tay lau trắng một khoảng mới có thể nhìn ra ngoài. Trời mưa có một chút, tôi thấy những đám quỳ vàng mờ mờ lưng chừng dốc, lẫn vào đám cỏ ven đường bị xô dạt trong một trận gió nào tội nghiệp. Con dốc mà tối qua tôi leo lên bây giờ mới để ý, có một cây thông già bật gốc nghiêng cành như đợi ngã xuống vắt ngang đường sau một cơn mưa cơn gió lớn. Ở cuối chân dốc, tuyệt nhiên tôi không thấy gì ngoài một lớp sương trắng đục che khuất mắt cả con đường vòng bờ hồ và mặt nước hồ. Tôi tưởng tượng Chi đang ở cuối con dốc ấy, rồi khi lớp sương mù tan dần tôi thấy rõ cô bé, miệng ngậm một nụ hoa vàng mới ngắt ở ven đường nào đó còn ướt sương. Chi là một con chim bồ câu, áo trắng chùng phũ gót, Chi đi mà như bay là là đến với tôi. Anh Huy ơi, anh Huy ơi, Chi nè anh. Trông Chi có lạ lắm không anh. Chi vẫn vậy, mắt bé vẫn đầy những vì sao. Có điều gì làm anh buồn? Không. Anh dấu Chi. Thật mà. Rõ ràng anh dấu Chi. Anh nghĩ điều gì Chi biết hết. Anh dấu Chi. Và Chi khóc.

Tiếng động ở cửa phòng, cô Ngân lộ đầu vào hỏi :

— Cháu thức dậy rồi chứ ?

Tôi bỏ cửa sổ đứng dậy :

— Cháu dậy từ hồi nãy cô ạ.

Tôi phụ với cô vài công việc vặt trong khi cô than thở cảnh sống trôi trôi từ ngày Hiện đi. Nhớ nó quá, nước mắt cô rơm rớm, sự sống mình là chia sẻ, còn được chia sẻ là còn biết có cái gì hạnh phúc. Bất hạnh là mình

phải sống lủi thủi với mình, không còn lo lắng hay chịu thiệt thòi cho kẻ khác. Tôi không biết có nên tìm một lời nào để an ủi, thực sự tôi vẫn thấy ngượng ngập, vụng về trong những câu chân tình của mình. Tôi nghĩ được rằng tôi hiểu cô. Tôi sẽ ở đây, nhận khung cảnh này làm thân thuộc. Tôi nói với cô Ngân mai một cháu sẽ giúp cô chém bớt những đám cây đám cỏ dại mọc um tùm quanh nhà này. Cháu nghĩ trước đây nó đã từng là một ngôi biệt thự đẹp.

Cô Ngân pha cho tôi một ly cà phê và chia cho tôi một miếng bánh mì, tôi nói về vấn đề ăn uống xin cô được để mặc cháu lo liệu. Phải khó khăn để diễn tả ý của mình để khỏi làm phiền lòng sự lo lắng của cô. Tôi ăn sáng một cách vội vã.

— Cháu phải tìm gặp một đứa bạn trong sáng nay để hỏi thăm nó về chuyện ghi danh học ở đây.

Tôi tìm Trường ở nhà nhưng không gặp. Trường đã đi học. Tôi lần mò lên đời Đại Học. Ở đây có một điều dễ thương là mỗi trường đều chiếm một ngọn đồi, là cả một học khu rất thơ mộng. Những lần lên đây tôi đã được nghe nhắc tới, những ngọn đồi như đồi Franciscaine, đồi Couvent des Oiseaux và được tả là rất đẹp, nhưng chưa có dịp tới thăm.

Và tôi cũng chẳng quan tâm cho lắm, cho đến khi có một tên trường nở ra như hoa từng chữ một trong đầu tôi, nơi mà mẹ Chi đã gửi Chi ở đó.

Trường đang có giờ học trong giảng đường, tôi được dịp đi loanh quanh những con đường nhỏ ngoằn ngoèo lên dốc xuống dốc trong học khu để đợi. Qua chiếc cầu nhỏ sơn màu đỏ bắc ngang một lưng đất không nước là một bãi cỏ, tôi gặp một nhóm nam nữ, tưởng là sinh viên đang tụ tập chuyện trò, nhưng để ý tôi thấy có một giáo sư trong nhóm đó. Đẹp trời thầy trò đem nhau ra ngoài, kẻ ngồi người nằm sắp trên cỏ ghi chép chống cằm chăm chú nghe. Tôi thích cái cảnh này quá. Và tôi thích những cây mimosa vàng chụm đầu nhau bên lối đi, những cánh áo len màu của những người con gái ở đây, hai má lúc nào cũng ửng lên vì lạnh.

Lại nhớ tới Chi mất thôi.

Tôi ngồi xuống ở một bậc đá, dưới chân nhà nguyện có một cái tên đặt : Năng Tĩnh. Tôi nhớ Chi, cô bé đang ở cùng với tôi, trong một khu trường nào đó, trong thị xã này. Và Chi từ trong nhà nguyện bước ra, tay cầm một cuốn kinh nguyện màu đen với những hàng chữ mạ vàng ở gáy. Chi ngồi xuống bên tôi. Anh đang nhớ tới Chi phải không? Ừ, anh nhớ Chi vô cùng. Chi biết. Chi biết gì? Khi một người nhớ một người thì đôi mắt như thế nào. Chi có thể đọc được những hàng chữ ở trong mắt kẻ khác? Mắt anh thôi. Nhớ khi anh nhắm? Chi cũng đọc được. Nhớ khi anh khóc? Chi bật cười, con trai mà anh cũng biết khóc à? Có chứ, anh biết khóc giỏi nữa là đằng khác. Chi quả quyết, Chi cũng biết được. Chi nhìn sâu vào đôi mắt tôi và tôi thấy bóng mình nằm trong đôi mắt rộng của cô bé. Lâu lắm và tôi chực chết đuối trong đôi mắt ấy. Anh muốn nói một câu với Chi. Lạ lắm hở anh? Ừ, lạ lắm. Chi với tay bịt lấy miệng tôi. Đừng, anh.

(Còn nữa)

truyện dài DUYÊN ANH

Tôi đáp :

— Ông cho tôi đảo xa hơn.

Người chủ thuyền nói :

— Xa hơn sợ về không kịp.

Hoài nói :

— Vậy ghé bãi nào ông thích và neo thuyền cách xa bờ.

— Thầy cô không lên bãi ?

— Không.

Hoài nói :

— Em bằng lòng chứ ?

Tôi ôm chặt Hoài :

— Em muốn về.

Tôi muốn về. Có nghĩa là tôi không muốn tới, dù tới một bờ bãi của riêng hai chúng tôi. Hình như tôi khó tính, tôi nhiều nam tính, tôi « đồng bóng »... Hãy bảo tôi thế. Và tùy ý. Mỗi người có một vũ trụ nhỏ bé. Tôi sống với vũ trụ đó. Trong vũ trụ đó, không ai bảo tôi nhiều nam tính hay khó tính. Chẳng hạn Hoài. Ta không sống cùng mọi người. Tôi đang sống với một người. Yêu một người. Phụng thân ái, tôi đang mộng du. Đứng chừ ? Khi mộng du, ta khác tất cả. Ta xuyên qua tường, ta bay lên trời, ta đi trên biển, ta hóa thân làm khói sóng hoặc ta đổi kiếp biển đê đê được khói sóng ấp ủ bằng đôi cánh mộng tưởng ấm nồng.

— Em muốn về ?

— Vâng. Thêm một đời hỏi.

— Anh đành chiều ý em.

Hoài ra lệnh cho người chủ thuyền quay trở lại bến. Người chủ thuyền ngạc nhiên :

— Thầy, cô chưa đến đã về !

Hoài nói :

— Chúng tôi muốn đi, không muốn đến.

Con thuyền quay mũi. Nắng bây giờ ngập biển. Nắng vàng rực rỡ, như nắng vàng khác lạ chỉ mình tôi cảm thấy. Màu sắc biển đổi theo ý nghĩ. Nhưng màu sắc biển đổi huyền ảo theo ý nghĩ của một người đang yêu. Biển Nha Trang, hỡi biển Nha Trang, mãi mãi, tôi sẽ nhớ, tôi phải nhớ một thời tuổi trẻ đã biết rõ màu sắc chiêm bao của một cõi biển. Tôi không muốn đến bến đậu của chiêm bao. Nó sẽ tàn lụi. Nó sẽ giống hệt bờ bến quanh hiu. Tôi đành trở về. Với mong đợi sắp đến. Như mùa hè chưa đến, mùa hè sắp đến. Như một lá thư tình chưa viết, lá thư tình sắp viết trên cát trắng. Của Hoài.

Chương sáu

Họ đi Đại Lãnh từ sáng, có lẽ, từ lúc tôi ngồi trên phiến ghe đá ngắm những giọt sương mai ở vườn hoa Hải học viện. Chiều đã xuống bên ngoài ngôi biệt thự mùa hè. Buổi trưa, chị Hai lo cơm nước cho tôi. Ăn xong, tôi ngủ một giấc thật ngoan hiền. Lúc mở mắt, tôi ngỡ thời gian lui lại. Tôi định lên ra biển ngồi nghiêm nghe bài thuyết giảng. Nhưng sự ngỡ ngàng qua nhanh. Tôi mỉm cười sung sướng. Mộng mơ quả là kỳ tuyệt. Tôi vô phòng tắm, mở nước và đắm mình trong bồn nước ấm. Tưởng tượng con nhỏ Phụng đang nói chuyện với Vinh về cơn mộng du của tôi. Phụng sẽ bảo tôi đi xuyên qua tường. Và Vinh sẽ tròn xoe mắt. Rồi Vinh lo sợ. Tưởng tượng họ đã chia nhau đi tìm tôi cùng khắp trong khi tôi lênh đênh ngoài biển với Hoài. Tưởng tượng mà thú vị. Tưởng tượng chán chê, tôi thấy xao xuyên dằng ngập hồn. Nổi xao xuyên dành riêng cho Vinh. Vinh buồn bã nghe Phụng kể chuyện mộng du. Vinh chớp mắt và Vinh nghĩ tôi say nắng lạ, say miên man, say không hứa hẹn bao giờ tỉnh. Tôi rời phòng tắm, xuống dưới nhà, mở nhạc và ngồi thu mình trong ghe, ngồi kiểu Phụng, nghe nhạc tình. Nghe nhạc chờ Phụng về ăn cơm chiều. Nhạc êm dịu, nhạc mơn man. Bản nhạc nào cũng có đoạn kết. Như chuyện tình. Tại sao một chuyện tình cần phải có đoạn kết ? Tại sao không bỏ đoạn kết đi ? Hoặc không viết thêm đoạn kết ? Bỏ nó dở dang cơ hồ một người đi không muốn đến, được chăng ?

Tôi suy nghĩ hoài. Suy nghĩ quên cả thay băng nhạc. Cho tới lúc tôi nghe rõ tiếng còi xe inh ỏi mời thôi suy nghĩ. Phụng đã về. Cùng Vinh và bạn bè của Vinh. Con nhỏ Phụng hỏi lớn :

— Cô Nhị về chưa ?

Chị Hai đáp :

— Cô về hồi sáng.

Tôi cười thầm. Phụng lái xe vào nhà xe rồi chạy vô phòng khách. Nó

không nhìn thấy tôi ngồi thu mình trong chiếc ghế rộng thành cao như một con mèo ốm. Phượng phóng nhanh lên gác. Tôi lên tiếng :

— Tao đây.

Phượng ngừng lại, từ từ bước xuống. Nó tắc lưỡi một hồi dài :

— Cha chả, mi đã về à ? Tưởng mi bị bắt cóc. Mi đi đâu vậy ?

Tôi nói :

— Tao đi lạc.

— Lạc vào rừng mơ ?

— Lạc ngoài biển khơi.

— Gặp hoàng tử vô răng chứ ?

Phượng cười ròn rã. Vinh cũng đã vô phòng khách. Hấn than phiền :

— Sao tối mò thế này ?

Tôi bảo :

— Anh làm ơn bật đèn giùm.

Vinh bật đèn. Ánh sáng ngập phòng. Hấn hỏi tôi :

— Nhị dùng cơm chưa ?

Tôi đứng dậy, rời khỏi ghế :

— Chờ anh.

Vinh nói :

— Người khác sẽ không tin Nhị đâu.

Tôi hỏi :

— Anh thì tin chứ ?

Vinh đáp :

— Một nửa.

— Còn nửa kia ?

— Đề Nhị suy nghĩ.

Tôi khen Vinh :

— Anh có vẻ tiến bộ rồi đó.

Vinh lắc đầu, buồn bã :

— Tôi vừa chiết một cành cây sấu và sẽ trồng ở hờn mình.

Phượng đùa :

— Tại sao Vinh không trồng cây si ?

Tôi nhìn Vinh, giọng chân thành :

— Dù cây sấu hay cây si, anh nên trồng trên cát, trên một bãi biển

Nha Trang cát trắng.

Vinh lặng thinh. Phượng vẫn đùa bỡn :

— Như xây lâu đài trên cát ?

Tôi gật đầu :

— Như thế.

Tự nhiên, Vinh cáo lỗi không đi ăn cơm chiều nay với chúng tôi. Vinh nại có nhức đầu, xin phép về nhà. Vinh về, mấy người bạn của hấn cũng về luôn. Khi Vinh rời ngôi biệt thự, Phượng trách tôi :

— Mi làm nó nhức đầu.

Tôi cãi :

— Tại nắng biển Đại Lãnh và tại hấn cắt tóc cao.

— Nó đại đột ?

— Không, nó khôn hơn mi. Được sấu đau vì tình yêu là một hạnh

phúc.

— Hạnh phúc buồn ?

— Đúng rồi.

— Mi đã sấu đau vì tình yêu chưa ?

— Chưa.

— Sao mi biết đó là hạnh phúc buồn ?

— Tao cảm thấy.

Phượng kéo tôi lên gác. Và trong lúc nó ngâm mình ở bồn tắm, nó bắt tôi mang chiếc ghế nhỏ ngồi gần nó. Phượng mở cuộc thăm vấn.

— Sáng nay mi trốn đi đâu ?

— Làm thế nào tao biết nổi, vì tao mộng du.

— Đừng nói láo.

— Mi muốn tao khai thật.

— Khai hết đi. Nha Trang nhỏ bé lắm, mi không khai tao cũng sẽ biết.

— Mai sớm mi biết. Chỉ cần mi thức dậy vào khoảng năm giờ.

— Mộng du lúc năm giờ ?

— Có thể sớm hơn.

— Mi mộng du thật à, Nhị ?

— Mộng du thật. Tao đi xuyên qua tường, bay lơ lửng trên trời rồi

roi êm ái trên một bãi biển.

— Bãi hện ?

— Ừ.

— Kép vô răng, ăn điểm tâm hồi ba giờ, vẫn ngâm cây tằm, ngồi xía

răng chờ mi.

— Mi đoán sai. Một người đàn ông.

— Có vợ con chưa ?

— Chưa.

— Gã bỏ bùa mi, coi chừng ! Mi thấy trong người mi ra sao ?

— Như là say nắng.

— Mi trúng ngải rồi. Gã có hồ phù Ai cập !

— Mi hốt hoảng quá.

— Tao thù gã, tao sẽ từ khử tên phù thủy ấy. Phải kiếm thầy trừ ngải

giùm mi.

Tôi cười. Phượng cười lớn hơn. Con nhỏ tiếp tục thăm vấn.

— Chàng không vô răng chứ ?

— Không.

— Không « độc nhãn đại hiệp » chứ ?

— Không.

— Mũi chàng có cần đến mỹ viện sửa chữa ?

— Khỏi.

— Tên chàng ?

- Bí mật.
- Chàng đã đi ăn với mi chưa ?
- Rồi
- Có ngậm tằm xuống đường hoan hô tình yêu ?
- Không.
- Chàng đã hôn mi chưa ?
- Chưa.
- Chàng ngu ngốc ?
- Nhảm, chàng bảo đợi khi mùa hè tới.

Phượng lại cười. Lần này, con nhỏ cười rữ rượi, cười chế nhạo, cười tàn nhẫn. Tôi để mặc Phượng cười. Nghĩ rằng, sẽ có lần nó khóc như nó đang cười.

— Đá cục, mi không muốn tan dần bằng nắng lụa mà lại chịu tan bằng nước sôi.

Tôi nhìn thẳng vào mắt Phượng :

— Phượng.

Phượng ngạc nhiên :

- Nổi giận à ?
- Không, tao sắp sợ mi nổi giận.
- Tao bình tĩnh, đừng lo.
- Chính mi mới là đá cục. Còn tao...
- Mi là băng hà.

— Tao là người con gái khó tính, thế thôi. Và tao rất ân hận là mới bộc lộ sự khó tính ấy với Vinh. Thực ra tao dễ tính, tao dễ xúc động và rung động. Phượng, mi biết hoa quỳnh chứ ?

— Nghe nói.

— Đó là loài hoa cũng nở và cũng tàn như bất cứ một loài hoa nào nhưng ít người biết nó nở vào lúc nào. Người ta phải mất công phu ngồi chờ hoa quỳnh nở. Tình yêu là hoa quỳnh.

— Mi là hoa quỳnh ?

— Không, tình yêu là hoa quỳnh.

— Tao bảo mi là hoa huỳnh trên cát. Tên Vinh tưởng mi là hoa hồng, nó bị gai hồng làm rướm máu.

— Thôi, mi thích nghĩ sao tùy ý mi.

— Mi có vẻ giận rồi, tao không nghĩ gì nữa. Tao xin lỗi mi. Sáng mai mi còn mộng du không ?

— Chưa biết.

— Nếu không mộng du, sáng mai chúng mình ra một hòn yển xem tờ yển. Mi nên mời kếp của mi tháp tùng và gởi thiệu gã với mọi người luôn một thể.

— Gã sẽ từ chối.

— Gã tưởng gã hách lắm chăng ?

(Còn nữa)

**CỬA
TRƯỜNG
PHÍA
BÊN NGOÀI**

truyện dài
MAI THẢO

Chỉ nhìn quần áo Ngọc, Nhi cũng thấy rõ thẳng bạn trai mới quen biết là một thằng bạn nghèo. Thứ quần áo Ngọc đang mặc trên người cũng cùng một thể loại với thứ quần áo Hoàn, đưa bạn gái cùng trường, cùng phố. Nó tần tần tàng tàng. Nó là thứ vải vóc may cắt lại trong những áo quần đã phế thải của người lớn. Nhớ một trước Tết Nguyên Đán, mẹ đã lựa chọn một số quần áo cũ còn thơm tất lành lặn của Nhi, buộc thành một buộc, bảo Nhi đưa sang cho Hoàn. Sinh nhật năm kia của Nhi, đưa Nhi đến tiệm may quần áo mới, mẹ cũng bảo Nhi sang rủ Hoàn đi cùng. Đến tiệm, chọn may quần áo cho Nhi xong, mẹ vẫy Hoàn tới gần, bảo thợ lấy kích thước, cắt thêm cho Hoàn một bộ. Con nhỏ sung sướng, kính ngạc, đứng đờ người. Tới ngày sinh nhật Nhi, Hoàn sang, ngượng ngập, súng súng trong bộ đồ thẳng nếp. Nghèo, cái gì, cũng thiếu. Nghèo, thấy rõ, không làm. Cái nghèo đi đôi với cái buồn. Cái buồn đi đôi với cái âm thầm, lủi thủi. Nghèo, sáng chủ nhật mới chơi bóng một mình, như Nhi nhìn thấy Ngọc ban nãy ở ngoài hành lang.

Ngọc hỏi Nhi :

— Mà ở phòng nào ?

— Đằng kia.

Rất tự nhiên hai đứa nhỏ đi ra. Như Nhi đã biết chỗ ở của Ngọc, Nhi cũng phải đưa bạn về phòng đã dọn dẹp xong xuôi. Căn phòng sáng láng, ngăn nắp. Trận mưa bên ngoài đã ngớt. Những tầng mây nặng trĩu hơi nước bắt đầu chuyển đi, báo hiệu nắng lên. Thấy Ngọc đi vào, người bời phồng cười :

— Cô Nhi có bạn rồi đó.

Y hỏi Ngọc :

— Chú cậu đâu ?

— Chú tôi đi từ sớm rồi.

Người bồi phòng nhún vai :

— Người lớn ở khách sạn này cứ sáng ra là kéo nhau đi hết. Sao có Nhi và cận Ngọc không xuống dưới đường mà chơi. Tôi khóa phòng, đem chìa khóa xuống. Lúc nào muốn lên, cứ hỏi chìa khóa ở người quản lý là được.

Xuống đường ? Tại sao không ? Sáng nay là chủ nhật mà. Buổi sáng dài lê thê, Nhi không biết dùng thời giờ làm gì. Ngồi trong một căn buồng đóng kín, đợi mẹ không biết đến bao giờ mới về, sự chờ đợi sẽ đem sự lo sợ, hãi hùng trở lại. Nhi cũng chẳng đi đâu xa. Xuống tầng dưới thôi. Ra thăm thơi một chút trước vỉa hè khách sạn. Chắc mẹ không vắng. Thế là hai cửa phòng cùng được đóng lại, và hai đứa nhỏ đi theo sau lưng người bồi phòng, cùng vào thang máy. Thang chuyển, đưa Nhi và Ngọc xuống tầng dưới. Hai đứa nhỏ cùng tiến ra ngoài bậc thềm. Con đường chạy dài trước mặt bây giờ đã đông đặc xe cộ. Cảnh tượng phố phường vui mắt khiến Nhi và Ngọc chỉ một phút sau đã quên đứt lời người lớn dặn. Đôi chân trẻ thơ của chúng không thể đứng yên một chỗ. Như con chim nhỏ không thể đậu mãi trên một đầu cành, mà phải rời cành, phải vỗ cánh, Ngọc xuống thềm và Nhi cũng đi theo.

Vỉa hè chạy dọc theo một bờ tường biệt thự, nối tiếp với hàng rào cây và cánh cổng sắt đóng kín của mặt biệt thự khác. Tới một ngã tư. Đèn đỏ. Hai đứa nhỏ đứng lại. Đèn xanh. Chúng nắm tay nhau chạy băng qua đường. Lại đi nữa. Nhi đã xa khách sạn một quãng lúc nào không hay. Ngọc cũng vậy nữa. Cuộc phiêu lưu của buổi sáng chủ nhật đã bắt đầu. Vui chán, hai đứa nhỏ rẽ sang một con đường khác.

Con đường này nhỏ hơn con đường Nhi vừa rời bỏ. Hai bên vỉa hè là hai thảm cỏ xanh mượt. Những hàng cây đứng cách nhau thành từng khoảng cách đều đặn. Đôi chân của hai đứa nhỏ bỏ lại, dần dần, từng gốc cây một. Lại một phố khác đi vào. Thêm một con đường bỏ lại. Hai đứa nhỏ bước đều đều, thoản thoắt. Chúng vừa đi vừa trò chuyện. Và đã quên lãng đường về.

— Buổi trưa mày ăn cơm ở đâu Ngọc ?

— Với chú tao. Ở tiệm cơm bình dân đầu phố. Hôm nào chú tao không về, tao ăn bánh mì.

— Mày có được đi chơi xa bao giờ không ?

Ngọc cúi xuống, nhặt một hòn sỏi. Nó thẳng cánh ném hòn sỏi vào một gốc cây. Hòn sỏi bật văng trở lại, khiến Nhi khiếp hãi, nhảy lùi một bước. Cả hai cùng nhìn nhau, cười lớn. Ngọc kéo Nhi từ lòng đường, đi lên thăm cỏ. Đôi khi chúng lượn vòng qua một gốc cây, lượn đủ một vòng lượn đủ hai vòng rồi lại đi nữa. Cỏ trải chiếu cho những bước chân thuận đà. Cỏ êm hơn đệm, mỗi phiến cỏ là một tấm thảm mềm mại. nắng đã lên.

Những giọt nước cuối cùng còn đọng trên những chùm lá đã rớt xuống hết. Trận mưa dứt hẳn. Nắng dấy, vàng tươi trên những mái ngói đỏ, trên những vì tường vàng, trên tóc Nhi, trên vai Ngọc.

— Đi xa là đi đâu ?

— Mày đã lên Đà Lạt lần nào chưa đã.

Ngọc lắc :

— Chú hứa cho đi hoài. Chú chưa cho đi bao giờ.

Suốt tuổi ấu thơ buồn thảm, quả thật là Ngọc chưa từng một lần được người lớn cho ra khỏi thành phố, chứ đừng nói đến những chuyến đi xa. Có, có một lần, Ngọc được mẹ cho về thăm ông bà ngoại, ở một tỉnh nhỏ, dưới Lục Tỉnh. Lâu rồi, kỷ niệm chuyến đi ấy chỉ còn lưu dấu trong trí nhớ Ngọc qua một vài hình ảnh mờ nhạt, thấp thoáng. Ông bà ngoại sống trong một ngôi nhà cổ. Những hàng dâu xiêu đu. Cỏ um tùm cùng khắp. Phía sau nhà là một giòng sông lớn chảy qua. Ngày Ngọc về đó, con sông đang ở giữa mùa nước lớn. Nước bằng bằng tràn bờ, mặt sông cuộn cuộn, hung dữ. Trên giòng sông mãi miết, trùng trùng, những con thuyền xuôi giòng, bằng bằng.

Mẹ ở lại nhà ông bà ngoại một đêm, Buổi tối tỉnh nhỏ u uất với ngọn đèn dầu mờ yếu, ánh lửa lay tạt giữa căn phòng đầy những cây cột lớn và một bàn thờ cao. Đêm đó, mẹ bắt Ngọc đi ngủ sớm. Lạ giường, lạ chiếu, àm sao Ngọc ngủ được. Mẹ lại khóc nữa. Mẹ khóc hoài, khóc hoài. Đêm đó, mẹ khóc với ông bà ngoại. Mẹ nói cha rượu chè, bê tha, bỏ vợ bỏ con, bỏ nhà bỏ cửa. Ông bà ngoại thở dài luôn miệng, nói với mẹ là « cái số con nó thế, thầy mẹ chẳng biết làm thế nào bây giờ ». Ngọc chẳng hiểu cái số là thế nào. Chắc chẳng ra làm sao. Chắc không may chút nào, chắc buồn, buồn lạ thường, nếu không, mẹ đã không khóc.

Hôm nay, mẹ đưa Ngọc trở về Sài Gòn. Rồi cơn bệnh tới. Liệt giường liệt chiếu. Hình ảnh cuối cùng mà Ngọc giữ được về mẹ là một người đàn bà xanh teo như một tàu lá, ho từng hồi rũ rượi, nằm suốt ngày trên giường. Mẹ đau mấy tháng liền. Không một ai tới gần. Chú đến thăm vài lần, rồi bỏ đi ngay. Cha đi đâu mất, chẳng khi nào thấy mặt.

Rồi người ta đến đưa mẹ đi. Nói đưa mẹ vào bệnh viện. Ngọc phải thôi học, ở nhà, coi nhà từ đó. Cho đến ngày mẹ chết, xác được chôn từ nhà thương về nhà. Người lớn mặc cho Ngọc một bộ đồ trắng toát, tay áo lụng thụng phủ dài bên ngón. Người lớn đẩy Ngọc ra đứng trước bàn thờ, trước quan tài. Bảo lễ. Ngọc làm theo, trông mắt thờ đại nhòa lệ ngược lên hình mẹ thấp thoáng sau những vệt khói hương chập chờn và sau những hàng nến cháy.

Căn nhà được sang lại sau đó. Chủ mới đến, nghiêm khắc, lạ hoắc. Chú đón Ngọc cho đến ở cùng căn phòng khách sạn. Trông nhà cho chú. Đi mua cà phê, thuốc lá cho chú. Hôm nào có bạn gái chú lên phòng, chú đuổi Ngọc ra ngoài, bảo xuống dưới đường chơi. Tuổi thơ của Ngọc bây giờ là vậy. Chỉ có vậy. Những buổi sáng chủ nhật, những buổi sáng ngày

thường, hành lang khách sạn vắng ngắt, Ngọc cúi thủ một mình với trái bóng. Tuổi thơ của Ngọc đó. Một trái bóng, đập đập, một mình. Cho đến khi chán tay, và không biết làm gì thêm nữa.

Có đưa bạn gái mới, không hiểu sao đang vui mà những kỷ niệm buồn trong Ngọc lại đồng loạt sống lại. Xe tang mẹ đi trong buổi sáng mưa phùn. Tiếng móng ngựa trên mặt đường ướt loáng. Đám tang nghèo. Dăm ba người thừa thớt. Chẳng có một vòng hoa nào. Người ta ném một vài nắm đất xuống một lòng huyết. Mưa đổ lớn. Mái tóc Ngọc ướt đầm. Toàn thân Ngọc run rẩy. Không bao giờ Ngọc thấy mẹ nữa. Không bao giờ. Không bao giờ.

— Mày nghĩ gì thế Ngọc ?
Ngọc nín thính, dắt đưa bạn gái băng qua đường, sang vườn hoa ở phía bên kia. Hai đứa nhỏ đã mỗi chân. Chúng đến ngồi trên một ghế đá. Vàng trán Nhi lấm tấm mồ hôi. Lúc này Nhi mới chợt nhớ Nhi đã đi thật nhiều quãng đường. Và cái vườn hoa vắng tanh này, nó mới thấy lần đầu. Nhi hỏi, giọng nói đã bắt đầu hoảng hốt :

— Đây là đâu thế này ?
Ngọc cũng như Nhi, đang muốn hỏi câu Nhi vừa hỏi nó nhìn quanh. Những buổi chủ đi vắng, Ngọc cũng đã một vài lần đi lang thang trong những khu phố chung quanh khách sạn. Nhưng vườn hoa này, nó cũng như Nhi, mới tới lần đầu.

— Tao không biết.
Nhi kêu lên :
— Chết, thôi về thôi.
Về. Nhưng trở về bằng con đường nào. Con đường kia, phía tay phải hay con đường này, phía tay trái. Hai đứa nhỏ cũng không có một ý niệm nào về phương hướng hết. Cuộc phiêu lưu ngừng lại trong hoang mang, thất lạc. Thấy Ngọc đỡ người, nhìn tới nhìn lui, Nhi nắm lấy cánh tay bạn, vừa giật vừa hỏi :

— Làm sao bây giờ ?
— Thì cứ ngồi nghỉ một chút đã. Cho đỡ mỗi chân. Rồi tao sẽ tìm được đường đưa mày về.

(Còn nữa)

Tìm đọc những biên khảo triết học của
ĐẶNG PHÙNG QUÂN
TRIẾT HỌC VÀ KHOA HỌC
TRÍ ĐĂNG xuất bản
TRIẾT HỌC ARISTOTE
ĐÊM TRẮNG xuất bản

từ một chuyến đi • quỳnh lan

(Tiếp theo trang 40)

— Đề tui này đưa về. Thanh lên Sự chở còn Quyên đề tui đưa về. Yên chí! không lấy tiền công đâu ?

— Khi biết em là em của anh Chung, anh kêu lên :
— Thế là tôi có nhiều dịp đến thăm Quyên mà không phải kiếm một lý do rồi đó.

Em bối rối nhưng vẫn lặng yên. Hình như anh ta vẫn tỉnh bơ, còn cười nữa chứ. Làm em nóng bừng cả hai má. Em vẫn vậy. Ở lớp thì nổi tiếng về những vụ phá phách người khác còn ra đường thì hiền như bụt. Với bạn bè thì cái miệng tía lia mà cũng có lúc mở miệng không ra.

Tối nay khi ngồi vào bàn ăn, anh Chung nhìn em :
— Phương có đến không ?
— Có, anh ấy nhẵn : chủ nhật anh đừng đi, anh ấy đến.
— Anh chỉ là cái cơ. Nó đã biết chiều nay anh có 4 giờ mà vẫn đến tìm.

Em làm bộ bưng chén cơm lên ăn và trách thầm : Cái anh này thật vô duyên ! Coi chừng ba mẹ nghĩ ngờ chết. Em vẫn mong không có gì chỉ phối được tâm hồn em ngoài việc học. Những xao xuyến, mà em vẫn nghĩ là đẹp và dễ thương, hãy đợi em ngoài cửa. Còn một năm nay nữa thôi, đến lúc em lên đại học rồi hẳn hay. Em không muốn làm ba thất vọng vì hình như lúc nào ba cũng chỉ mong em học giỏi. Đó là điều em muốn còn tâm hồn em thì hình như không thích vậy, một vài dấu hiệu đang báo trước cho em biết là nó đang muốn thay đổi, nó đã đi ra khỏi cái thế giới thương yêu, cung chiều của gia đình dành cho đứa con gái út để sang một bên khác : bên mơ.

Lúc nãy anh Chung sang phòng em, nói chuyện trời trăng mây nước một lúc, anh ấy làm như sự nhớ ra :

— À, Phương nó hỏi thăm về Quyên hoài.
— Gặp Quyên ở đây hoài mà còn làm bộ hỏi thăm.
— Ơ, sao không thông minh tí mô hết. Nó chỉ hỏi về những chuyện không tiện hỏi mi cơ.
— Thí dụ ?
— Quyên như thế nào ?

Là sao nhỉ ? Em nôn nao muốn hỏi để hiểu rõ hơn nhưng ngại anh Chung đoán ra những gì đang có trong lòng em nên đành im và đợi. Không nghe em hỏi gì, anh Chung cũng làm thính lật coi mấy cuốn vở trên bàn. Đợi hoài mà không thấy anh Chung tiếp tục em phải lên tiếng :

— Rồi sao nữa ?
— Cái gì cơ ? Anh ngờ ngác hỏi làm em phải phì cười.
Anh đang nói nửa chừng, một câu thật tối nghĩa, rồi im luôn.
— À, à tưởng mi không thèm nghe chứ ! Hà, hà ta vừa làm xong cuộc trắc nghiệm tâm lý. Thôi ta về đây.

Em vừa ngượng vừa giận trong khi anh lững thững đi về phòng. Và tối nay em đã không học được chữ nào vì bận... nghĩ vẩn vơ. Đến khi đồng hồ gõ 11 tiếng thì em hoảng hốt thật sự. Em muốn khóc quá ! Bài rédaction mai nộp mà giờ chưa làm. Tại anh Chung cả đó ! Nhưng em lại hỏi thăm :
Tại ai nhỉ ?..

Đúng là : « tôi bảo tôi mãi mà tôi không nghe... ».

QUỲNH LAN

tuổi ngọc

và bạn ngọc

- **VŨ HOÀNG ĐÔNG** (Đà Nẵng): Cứ thử một phen xem sao. Họp sĩ LVN gửi lời cảm ơn cháu.
- **NGUYỄN VĂN NAM** (Đà Nẵng): Đọc thư em khi số báo đó đã phát hành hết. Sao em không mua ngay ở đó, có tiện hơn không?
- **THẾ VIỆT** (KBC 3350): Xứ sở mình có quá nhiều « bô sữa găm cô cháy », bạn cũng có một thời thơ ấu như thế, nên bạn có thể bật gặp chút gì êm đềm thân yêu trong những bài dễ thương đó là thường. Mong cô hàng sách sẽ nói nhiều lần như thế nữa. Thân mến.
- **NGUYỄN THỊ NGỌC NHƯ** (Gia Định): 1) Viết bằng bất cứ giấy gì, nhưng nhớ viết một mặt. 2) Viết dài ngắn bao nhiêu cũng được (khoảng từ 2 trang tới 20 trang tốt nhất). 3) Viết về bất cứ đề tài nào.
- **VÕ ĐỨC KHA** (Huế): Thành thật cảm ơn những ý kiến của bạn về tờ báo. Đoạn cuối thư bạn viết có gửi kèm theo một bài văn sao không thấy. Quên chăng?
- **BẢO HOÀNG KHÁNH NAM**: Chú còn trẻ. Vì thế cháu gửi lời thăm chú không biết gửi cho ai. Mấy cái tranh nên vẽ nhỏ lại 1/4 thì vừa. Đã chọn được vài cái. (LVN)
- **LŨY ĐỨC NGHIÊM**: Đã nhận được đủ cả. Nhớ viết rõ ràng một chút cho dễ đọc. Thân.
- **NGUYỄN NHƯỘC TIÊU** (Quảng Ngãi): Vụ đó, ông Tổng trưởng Thông tin đã ra điều trần trước Hạ Viện. Người bạn hỏi, chúng tôi không có địa chỉ.
- **TRƯƠNG CHÍ DŨNG**: Rất thông cảm với bạn. TN luôn luôn đón nhận sự cộng tác của bạn ngọc bất cứ từ đâu. Đã nhận được cái truyện Giáng Sinh. Thân.
- **TRẦN THỊ HỒNG** (Saigon): Viết như thế đúng « nguyên tắc » rồi đó, về hình thức. Nhân vật trong truyện bao giờ chả thế, hơi lý tưởng, phải không? Cảm ơn lời chúc của cháu.
- **CHÂU** (Saigon): Châu ví von như mấy anh học trò tìm thầy học kiếm ngày xưa nghe hoảng quá. Không phải là « thử lòng kiên nhẫn » đâu, bạn ạ.
- **NGUYỄN MINH PHÚC** (Quảng Ngãi): Phúc dính làm một nhân vật trong thơ Đinh Hùng « Làm học trò mà không sách cầm tay » ấy hẳn? Thôi can Phúc. Thơ văn nó có « cõi riêng » của nó. Và cuộc đời là cuộc đời. Không giống đâu, Phúc ạ.
- **HOÀNG MINH HẢI** (Đà Nẵng): Đã nhận được đủ bài và các hình vẽ. Cảm ơn bạn. Còn những câu bạn bắt chước Cao Bá Quát ví von trong thư, có lẽ, bạn không viết nên thế.
- **ÁO TRẮNG N.C.T.** (Saigon): Đã nhận được bài thơ của cháu. Cháu gửi tiếp những sáng tác mới nhé. NTA và gia đình Kiến gửi lời cảm ơn cháu. TN không bao giờ quên đâu, chỉ hơi trễ đó thôi mà.
- **CHU VĂN ĐỢI** (Quảng Ngãi): Thành thật cảm ơn những ý kiến xây dựng và cảm tình của bạn dành cho.
- **DÃ TRÀNG** và **CÁT TRẮNG**: T.N. đồng ý ngay. Hai cháu đã là bạn ngọc cơ mà. Không chê « món ăn » « dở ẹt » đâu.
- **THỦY LIỄU** (Rạch Giá): Đã nhận được truyện mới.
- **TR. NG. MINH HÒA** (Kiến Hòa): Bài không « tẻ » lắm đâu. Tuy nhiên cháu hãy viết và gửi tiếp chứ.
- **HIỀN** (Pleiku): Vẽ bằng mực đen trên giấy trắng. Nét rõ và sắc để dễ làm bản kèm. Khi bao lộn cũng được.

BÀI NHẬN ĐƯỢC

từ bạn ngọc

văn

Đan Hoàng, Hoài Đông, Uyên Hoài, Mai, Hà Thu Thủy, Nhật Hoài, Mai Mai, Hoàng Diệp, Hà Nguyệt Mỹ, N. H. Hoài Sơn Thanh, Lũy Đức Nghiêm, Thánh Thu, Lê Phương Khanh, Nguyễn Hoàng Thục, Túy Hà, Trần Thị B.T. Hồng Phương, Tiểu Thừa, Vi Hạ, Tê Hát, Nguyễn Lâm Vy, Nguyễn Hoài Sơn Thanh, Vân Khuyên, Yên Lam, Thương Nhã, Phan Nguyễn Lan Oanh, Nguyễn Đình Bảo Quân, Vũ Linh Thiêng, Ngu Du, Trần Thị Cổ Tích, Phương Du, Việt Phương, Tú, Lờ Tê Vê, Đan Hoàng, Lê Thị Nga Hoàng, Đỗ Văn Ngọc, Lờ Tê Vê, Trần Xuân Hoàng, Nhã Quỳnh, Miên Miên, N.N.B., Dương Thanh Tùng, Đan Hoàng, Phù Trâm, Nguyễn Phạm Tôn, Quỳnh Anh, Hoàng Lan, Cao Nguyễn, Đặng Minh, Đỗ Thị Hồng Yên, Cẩm Chương, Vũ Thị Thủy, Bùi Hữu Miên, Nguyễn Nhôm, Ng. Th., Nguyễn Sở Khanh, Mưa Mưa, Vũ Vĩnh Trường, Phi Thừa, Trương Chy, Phan Đông Khanh, Trương Thoại, Vũ Thị Hải Dương, Yên Chi, November Tango, Mạc Huyền Trâm, Ng. Cẩm, Trương Tư Thảo, Ngân Vi, Nguyễn Hồ Trường, Hoài Thu, Đặng Dư Thanh, Lê Thu, Võ Hoàng Mây Hạ, Huỳnh Thị Phương Thảo, Phạm Hạ Biên Hoa, Nguyễn Quốc Hiệp, Ngọc Hương, Phù Du,

thơ

Hoàng Diệp, Nguyễn Hoài Mỹ, Tôn Nữ Thu Dung, Thy Lợi Tân, N.H. Hoài Sơn Thanh, Khuyên Diệp, Nguyễn Tư Phương, Đan Tùng Thy, Huyền Diệu, Dư Liên Khoa, Thi Vũ, Nguyễn Hồng Giang, Phạm Phú Phúc, N.B.B., Hồ Miên Tịnh, Thiêm, Phương Ngọc, Bùi Dĩ Nhiên, Trần Quốc Văn, Phù Du, Đỗ Nguyễn Hàn, Lê Thị Bích Liên, Lê Trần Hoa Lý, Nguyễn Hoài Sơn Thanh, Nguyễn Tiểu Phiêu, Sương Sa, Vê Sầu KTH, Mưa rơi, Thương Nhã, Ngọc Thủy Khanh, Cát Đông, Ngu Du, Nhật Đan, Trần Thị Cổ Tích, Phan Lan Oanh, Phan Ngọc Nuoit, Hải Hà An, Vũ Trần Tâm Linh, Trần Văn Chung, Lê Tường Như, Huỳnh Phan, Nguyễn Hoài Mỹ, Sầu Hoàng, Quốc Hiệp, Lũy Đức Nghiêm, Bùi Viên Phương, Thi Oanh, Thánh Thư, Thương Tâm Nhân, Nguyễn Tế Khuyên, Dương Hoàng Long, Lạc Ty, Mưa Mưa, Yên Thế, Vũ Vĩnh Trường, Phi Thừa, Thương Linh, Anh Thọ, Phan Đông Khanh, Giang Thanh Bình, Nguyễn Trâm Kha, Đông Miên, Lê Thu, Cường Lăng, Viên Hình, Ngọc Thùy Khanh, Dung Hạ, Hồng Hạnh, Nguyễn Thị Thanh, Vũ Tiên, Thanh Tân, Ngý Sơn, Đặng Thế An, Nguyễn Văn Đức, Thiên Chương, Ph., Đan Đan, Mạc Huyền Trâm, Như Không, Khương Đoàn, Ngọc Thùy Khanh, Tâm Nguyễn, Chateau d'Eau, Lê Trần Nguyễn, Võ Trần Tâm Linh, Lê Kim Khánh, Đặng Như Đăng, Phạm Phú Phúc, Khuê Việt Trường.

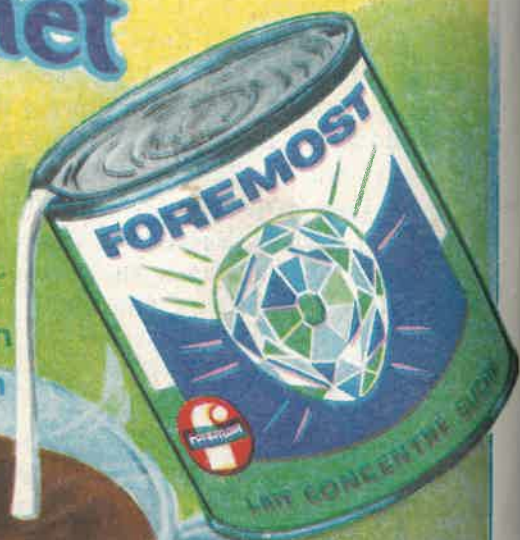

FOREMOST

tốt hơn
bao giờ hết

Mới!

- tinh khiết hơn
- màu sữa
tươi trắng hơn
- mịn nhuyễn hơn
- bổ dưỡng hơn
- để lâu hơn

CORNELL
UNIVERSITY
MAR 30 1973
LIBRARY